

Έκδοση
2

Σχέδιο Αξιολόγησης

Περιφερειακού Επιχειρησιακού
Προγράμματος:
«ΑΤΤΙΚΗ» 2014 – 2020

ΕΥΔΠ «ΑΤΤΙΚΗ»

**Σχέδιο Αξιολόγησης
Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος
ΑΤΤΙΚΗ 2014 – 2020**

Επιμέλεια: ΕΥΔΠ «ΑΤΤΙΚΗ»
Μονάδα Α΄

**Έκδοση 2
Οκτώβριος 2023**

Περιεχόμενα

1Α. Επιτελική Σύνοψη	- 4 -
1Β . Executive Summary	- 5 -
2. Στόχοι Σχεδίου Αξιολόγησης	- 6 -
2.1 Εισαγωγή	- 6 -
2.2 Εστίαση των αξιολογήσεων	- 16 -
3. Πλαίσιο Σχεδίου Αξιολόγησης	- 26 -
3.1 Αρμοδιότητες Εμπλεκόμενων Φορέων	- 26 -
3.2 Συντονισμός Εμπλεκόμενων Φορέων	- 30 -
3.3 Ρόλος εταιρών και εμπλεκόμενων μερών	- 31 -
3.4 Ανεξαρτησία αξιολογήσεων	- 32 -
3.5 Πρόγραμμα Κατάρτισης	- 32 -
3.6 Διάδοση και χρήση των πορισμάτων των αξιολογήσεων.....	- 33 -
3.7 Στρατηγική διαχείρισης ποιότητας	- 34 -
4. Αξιολογήσεις.....	- 36 -
ΜΕΡΟΣ Α: Σύνοψη και χρονοπρογραμματισμός αξιολογήσεων	- 36 -
4.1 Συνοπτικός πίνακας.....	- 36 -
4.2 Χρονοδιάγραμμα.....	- 39 -
ΜΕΡΟΣ Β: Ανάλυση αξιολογήσεων	43
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	- 90 -
Αναλυτικός Πίνακας Αξιολογήσεων	- 90 -

1Α. Επιτελική Σύνοψη

Το ΕΠ Αττικής 2014-2020 είναι ένα πολυταμειακό πρόγραμμα, με πολύπλευρη στόχευση που διαρθρώνεται γύρω από 4 βασικούς πυλώνες:

- την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3),
- το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή
- την Κοινωνική Συνοχή μέσω της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη (ΠΕΣΚΕ)
- τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ).

Πιο συγκεκριμένα, σε ό,τι αφορά τους πόρους του ΕΤΠΑ, λόγω του ότι η Αττική συγκαταλέγεται στις ανεπτυγμένες Περιφέρειες της ΕΕ, ένα σημαντικό τμήμα τους - μέσω της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) - επικεντρώνεται σε δράσεις ενίσχυσης της έρευνας και της καινοτομίας, της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) καθώς και της επιχειρηματικότητας με στόχο την σταδιακή αναδιάρθρωση και ανάκαμψη της περιφερειακής οικονομίας.

Στον τομέα του περιβάλλοντος και των υποδομών, το ΕΠ επικεντρώνεται στην υλοποίηση και ολοκλήρωση βασικών και μεγάλης κλίμακας έργων που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος, σε παρεμβάσεις που άπτονται του τομέα της ενεργειακής αναβάθμισης, των μεταφορών καθώς και στην υλοποίηση έργων στους τομείς της εκπαίδευσης και της κοινωνικής πρόνοιας.

Η εκπόνηση της ΠΕΣΚΕ και η αξιοποίηση των πόρων του ΕΚΤ προσδίδουν στο ΕΠ έντονα κοινωνικό χαρακτήρα, με έμφαση σε δράσεις που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, στην ενίσχυση της απασχόλησης και στην καταπολέμηση των διαφόρων μορφών της κοινωνικής περιθωριοποίησης.

Τέλος, μέσω των ΟΧΕ παρέχεται η δυνατότητα χρηματοδότησης παρεμβάσεων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, μεγάλης εμβέλειας και ολοκληρωμένου χαρακτήρα, με απώτερο στόχο την κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική αναζωογόνηση και ανάπτυξη αστικών περιοχών με εντοπισμένα προβλήματα ή/και αναπτυξιακές δυνατότητες.

Βασική πηγή άντλησης στοιχείων, αναφορικά με τη δομή και την ποιότητα του ΕΠ, αποτελούν τα συμπεράσματα της ex-ante αξιολόγησης που συνυποβλήθηκαν με αυτό κατά την περίοδο εκπόνησης και έγκρισής του. Με βάση τα σχετικά πορίσματα, σε ό,τι αφορά σε θέματα αξιολόγησης, η ex-ante αξιολόγηση του ΠΕΠ Αττικής 2014-2020 επισημαίνει ότι το «ο ρόλος των δικαιούχων, η προσαρμογή του ΟΠΣ και το στατιστικό σύστημα της χώρας αποτελούν τις πλέον κρίσιμες παραμέτρους για την ποιοτική αναβάθμιση του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΕΠ Αττική 2014-2020. Αναφορικά με την επάρκεια των ανθρώπινων πόρων και την διοικητική ικανότητα προβλήματα ενδέχεται να προκύψουν στις δράσεις - παρεμβάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και στις δράσεις κρατικών ενισχύσεων. Και στις δύο περιπτώσεις θα απαιτηθεί είτε ενίσχυση της Διαχειριστικής Αρχής σε ανθρώπινο δυναμικό από Διαχειριστικές Αρχές - Ειδικές Υπηρεσίες Εφαρμογής που έχουν αντίστοιχη εμπειρία, είτε η διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων στο προσωπικό της Διαχειριστικής Αρχής και η εν γένει αξιοποίηση πόρων της Τεχνικής Βοήθειας».

Για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, το προτεινόμενο Σχέδιο Αξιολογήσεων του ΕΠ Αττικής περιλαμβάνει τη διενέργεια τόσο διαμορφωτικών όσο και ανακεφαλαιωτικών αξιολογήσεων. Η πρώτη κατηγορία (διαμορφωτικές αξιολογήσεις) είναι αναγκαία γιατί έχει προγνωστικό χαρακτήρα και επικεντρώνεται στον τρόπο εφαρμογής μιας παρέμβασης. Η

δεύτερη κατηγορία (ανακεφαλαιωτικές αξιολογήσεις) είναι επίσης αναγκαία γιατί έχει αναδρομικό/απολογιστικό χαρακτήρα και παρέχει πολύτιμες πληροφορίες σε σχέση με τις επιπτώσεις και τα αποτελέσματα μιας παρέμβασης.

Στην πρώτη κατηγορία οι μέθοδοι αξιολόγησης που ακολουθούνται είναι κατά κανόνα ποιοτικές ενώ στην δεύτερη κατηγορία είναι κατά κανόνα ποσοτικές, χωρίς ωστόσο να αποκλείεται, όπου κρίνεται εφικτό, και ο συνδυασμός ποιοτικών και ποσοτικών παραμέτρων.

Γενικά, οι μεθοδολογίες που θα εφαρμοστούν περιλαμβάνουν τη μεθοδολογία «counterfactual impact evaluation», τις τεχνικές της «θεωρητικής αξιολόγησης» (theory-based evaluation), τη διενέργεια ερευνών πεδίου σε ωφελούμενους από τις παρεμβάσεις, τη διοργάνωση συνεντεύξεων και focus groups, την εκπόνηση μελετών περίπτωσης, κ.λπ.

Το προτεινόμενο Σχέδιο Αξιολόγησης διατρέχει χρονικά όλη την προγραμματική περίοδο υλοποίησης του ΕΠ (2016 έως 2023).

Ο αριθμός αξιολογήσεων ανέρχεται σε **16 Αξιολογήσεις** με συνολικό, με εκτιμώμενο προϋπολογισμό **681.142,54 ευρώ**.

Το Σχέδιο Αξιολόγησης (έκδοση 1) εγκρίθηκε στη 2η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ «ΑΤΤΙΚΗ» 2014-2020 στις 25/10/2016.

1B . Executive Summary

Regional Operational Programme (OP) “Attica” 2014-2020 is a multi-fund OP aiming to achieve a variety of goals in the framework of 4 basic pillars:

- Smart Specialisation Strategy (RIS3)
- Environment and Climate Change
- Social Cohesion through the Regional Strategy for the Social Inclusion
- Sustainable Urban Development using the Integrated Territorial Investments (ITI’s)

In particular, since Attica Region is considered to be one of the “more developed regions” of EU, a great part of the ERDF funds is dedicated to projects concerning research and innovation, information technologies and entrepreneurship according to the results of RIS3. Main goal of all these projects will be the progressive remodeling and recovery of the regional economy.

Another great part of the ERDF funds is dedicated to projects that aim: to complete basic and of large scale infrastructures in the fields of transportation and environmental protection, to contribute to the energy upgrade of buildings with public character and/or use, to implement new projects in the fields of education and social welfare.

On the other hand, ESF funds - taking in to account the results of the Regional Strategy for the Social Inclusion - are dedicated to actions that aim to deal and reverse (where possible) various forms of social marginalization, to enhance the employment prospects of those who lack in working abilities, to deal with the great social issues humanitarian crisis has caused.

Finally in the framework of the Sustainable Urban Development, OP of Attica through the implementation of ITI’s seeks to finance integrated and of large scale projects in deprived and/or with “growth prospect” urban areas, aiming to boost their socio-economic development.

Information regarding the structure and the quality of the OP “Attica” 2014-2020 is based mainly to the results / conclusions of the ex-ante assessment that was carried out and submitted with the OP. According to these results, *“the role of the Beneficiaries, the adjustment of the Monitoring Information System (MIS) and the National Statistical (database) System are the most valuable parameters in order to have a qualitative monitoring and evaluation system of the OP. Regarding the adequacy of the human resources and the administrative capacity, some problems might be raised during the implementation of the ESF and the State Aid actions / projects. In both cases it will be necessary either to enhance the Managing Authority staff with people who are experienced in ESF and State Aid projects or to improve the knowledge of the existing staff through seminars using the technical assistance funds”*.

The recommended Evaluation Plan for the 2014-2020 Programming Period consists of both formative and summative evaluations. Formative evaluations are necessary because of their prospective character and the fact that they are focused on the implementation of an intervention. Summative evaluations are also necessary because of their retrospective character and the fact that they offer valuable information in regard to the impacts and the results of an intervention.

Formative evaluations usually are implemented by using qualitative methods / data while summative evaluations generally are implemented by using quantitative methods / data. However in both cases, whenever is possible, could be used a combination of qualitative and quantitative methods / data.

In general, during the implementation of the Evaluation Plan will be used the methodology of “counterfactual impact evaluation”, the technic of the “theory-based evaluation”, fieldworks to beneficiaries, interviews and focus groups, case-studies, etc.

The Evaluation Plan covers the whole programming period (2016-2023) and it consists of **16 different evaluations** with a total budget of approximately **681.142,54 euros**.

The Evaluation Plan was approved at the 2nd Monitoring Committee of OP Attica 2014-2020 on 25/10/2016 .

2. Στόχοι Σχεδίου Αξιολόγησης

2.1 Εισαγωγή

Το ΕΠ Αττική 2014-200 αποτελεί ένα πολυετές προγραμματικό έγγραφο στο οποίο αναλύεται το τμήμα της αναπτυξιακής στρατηγικής της Περιφέρειας Αττικής που θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) σε ποσοστό ~74% και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) σε ποσοστό ~26%. Το ΕΠ Αττική 2014-2020 εγκρίθηκε με την C(2014) 10170/18.12.2014 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. **Η τελευταία αναθεώρηση του προγράμματος εγκρίθηκε με την C(2021) 9142/7.12.2021 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.**

Ο συνολικός του προϋπολογισμός ανέρχεται σε **1.050.256.186€** (Δημόσια Δαπάνη), με Ενωσιακή Συνδρομή **840.204.949€**.

Στο προτεινόμενο Σχέδιο Αξιολόγησης περιλαμβάνονται αξιολογήσεις που αφορούν μόνο στους πόρους του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ γιατί αυτοί αποσκοπούν άμεσα στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Περιφέρειας Αττικής στο χρονικό ορίζοντα της νέας προγραμματικής περιόδου.

Το ΕΠ Αττική 2014-2020, σύμφωνα με την τελευταία αναθεώρηση, διαρθρώνεται σε 13 άξονες προτεραιότητας (ΑΠ) ως εξής:

▪ **ΑΠ-1: Ενίσχυση των μηχανισμών & των επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην έρευνα & την καινοτομία**

Κύριος στόχος του άξονα είναι η αξιοποίηση των πορισμάτων της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΠΣΕΕ) όσον αφορά στην ενίσχυση της διασύνδεσης των επιχειρήσεων με τα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα της Περιφέρειας καθώς και με τα υφιστάμενα clusters. Στόχος αυτής της διασύνδεσης είναι η ανάδειξη ή/και ανακάλυψη πεδίων συνεργασίας με γνώμονα τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς.

▪ **ΑΠ-2: Διάδοση & ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ**

Κύριος στόχος του άξονα είναι η αξιοποίηση των πορισμάτων της ΠΣΕΕ όσον αφορά στην αύξηση της χρήσης των ΤΠΕ στις επιχειρήσεις, την προώθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών καθώς και στην αξιοποίηση των ΤΠΕ υπό το πρίσμα των εφαρμογών για smart-cities.

▪ **ΑΠ-3: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση επενδύσεων & προαγωγή της καινοτόμου επιχειρηματικότητας**

Κύριος στόχος του άξονα είναι η πολυεπίπεδη ενίσχυση / προώθηση της επιχειρηματικότητας, με γνώμονα κυρίως τα πορίσματα ΠΣΕΕ, με απώτερο σκοπό τη διεύρυνση και ανανέωση της παραγωγικής και εξαγωγικής βάσης της περιφερειακής οικονομίας. Σε αυτό το πλαίσιο, επιδιώκεται η ενθάρρυνση της καινοτόμου νεανικής επιχειρηματικότητας, η αξιοποίηση της υφιστάμενης επιχειρηματικής και επενδυτικής δυναμικής της Περιφέρειας σε στοχευμένες δράσεις της ΠΣΕΕ, η δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης με στόχο τη μείωση της ανεργίας (ιδίως των νέων), η ενίσχυση των επιχειρήσεων για την είσοδό τους σε νέες αγορές, κ.ο.κ.

▪ **ΑΠ-4: Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της συμπαρογωγής & προώθηση χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις αστικές περιοχές**

Κύριος στόχος του άξονα είναι η μετάβαση προς μια οικονομία με χαμηλότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μέσω: της μείωσης της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας από τις επιχειρήσεις, της συμμόρφωσης με τις κοινοτικές οδηγίες για zero energy στα δημόσια κτήρια, της αξιοποίησης των δυνατοτήτων για συμπαρογωγή ενέργειας σε κτηριακά συγκροτήματα με υψηλή ενεργειακή κατανάλωση (π.χ. νοσοκομεία).

▪ **ΑΠ-5: Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή καθώς και της πρόληψης & διαχείρισης κινδύνων**

Κύριος στόχος του άξονα είναι η αντιπλημμυρική θωράκιση της Περιφέρειας και η πρόληψη και διαχείριση κινδύνων που σχετίζονται με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

▪ **ΑΠ-6: Βελτίωση της ποιότητας ζωής στο αστικό περιβάλλον**

Κύριος στόχος του άξονα είναι η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, η αποδοτική χρήση των πόρων και η αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος. Σε αυτό το πλαίσιο, επιδιώκεται η ικανοποίηση των απαιτήσεων του ευρωπαϊκού περιβαλλοντικού κεκτημένου στους τομείς της διαχείρισης των υγρών και στερεών αποβλήτων και των υδάτων καθώς και η βελτίωση της ποιότητας του αστικού χώρου, με στοχευμένες παρεμβάσεις.

▪ **ΑΠ-7: Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας & των πολυτροπικών μεταφορικών συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής**

Κύριος στόχος του άξονα είναι η ολοκλήρωση βασικών μεταφορικών υποδομών της Περιφέρειας, ενισχύοντας τις πιο ασφαλείς και φιλικές προς το περιβάλλον μετακινήσεις.

▪ **ΑΠ-8: Προώθηση της ανάπτυξης των δεξιοτήτων & της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού στους τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης**

Κύριος στόχος του άξονα είναι η ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και η προσαρμογή των εργαζομένων και των επιχειρήσεων στους τομείς που αναδείχθηκαν μέσα από την ΠΣΕΕ.

▪ **ΑΠ-9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης & καταπολέμηση της φτώχειας & διακρίσεων – Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής**

Κύριος στόχος του άξονα είναι η καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων των ευάλωτων και ευπαθών κοινωνικών ομάδων της Περιφέρειας, αξιοποιώντας τα σχετικά αποτελέσματα της ΠΕΣΚΕ, η κοινωνική τους ενσωμάτωση και η παροχή ίσων ευκαιριών στην απασχόληση, στην υγεία και σε λοιπές υπηρεσίες κοινωνικού χαρακτήρα.

- **ΑΠ-10: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση στοχευμένων κοινωνικών υποδομών & υποδομών υγείας – Στήριξη της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας**

Κύριος στόχος του άξονα είναι η συμπλήρωση, βελτίωση ή/και ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών και των υποδομών υγείας, με βάση τα σχετικά αποτελέσματα της ΠΕΣΚΕ.

▪ **ΑΠ-11: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση στοχευμένων υποδομών εκπαίδευσης**

Κύριος στόχος του άξονα είναι η βελτίωση των υποδομών και των δομών εκπαίδευσης, σε όλες τις βαθμίδες, της Περιφέρειας.

▪ **ΑΠ-12: Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής του ΕΤΠΑ**

Κύριος στόχος του άξονα είναι η τεχνική υποστήριξη των υπηρεσιακών αναγκών σε θέματα που εμπίπτουν στους στόχους του ΕΤΠΑ.

▪ **ΑΠ-13: Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής του ΕΚΤ**

Κύριος στόχος του άξονα είναι η τεχνική υποστήριξη των υπηρεσιακών αναγκών σε θέματα που εμπίπτουν στους στόχους του ΕΚΤ.

Σε σχέση με το εθνικό προγραμματικό πλαίσιο της νέας περιόδου (ΕΣΠΑ 2014-2020), το ΠΕΠ Αττικής αξιοποιεί τους 10 από τους 11 Θεματικούς Στόχους και παρουσιάζει μια ισόρροπη

κατανομή των πόρων, σύμφωνα και με την τελευταία αναθεώρηση, όπως προκύπτει από τον **Πίνακα 1** που ακολουθεί:

Πίνακας 1: Κατανομή Πόρων ανά Άξονα Προτεραιότητας, Θεματικούς Στόχους και Επενδυτικές Προτεραιότητες

Α.Π.	Θ.Σ.	ΤΙΤΛΟΣ	Πόροι Κοινωνικής Συνοχής - Προτεινόμενη αναθεώρηση			Επενδυτικές Προτεραιότητες - Κοινωνική συνοχή - Προτεινόμενη αναθεώρηση			Κατηγορίες Παρέμβασης - Προτεινόμενη αναθεώρηση			
			ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΩΔ	Κ.Σ.	%	ΚΩΔ	Δ.Δ.	%	ΠΟΣΟ Κ.Σ.
Α.Π. 1	Θ.Σ. 1	Ενίσχυση των Μηχανισμών και των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα και την Καινοτομία	11.540.322		11.540.322	1a	5.632.533	49%	058	7.040.666	49%	5.632.533
						1b	5.907.789	51%	002	0	0%	0
									004		0%	0
									061	157.566	1%	126.053
									062	2.290.000	16%	1.832.000
064	4.937.170	34%	3.949.736									
Α.Π. 2	Θ.Σ. 2	Διάδοση και Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων και Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ	27.725.090		27.725.090	2b	0	0%	082	0	0%	0
						2c	27.725.090	100%	079	4.960.000	14%	3.968.000
									080	0	0%	0
									048	29.696.362	86%	23.757.090
Α.Π. 3	Θ.Σ. 3	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων και προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας	222.392.089		222.392.089	3a	7.816.572	4%	063	3.500.000	1%	2.800.000
									066	1.569.866	1%	1.255.892
									067	4.700.850	2%	3.760.680
						3c	208.975.760	94%	001	261.219.700	94%	208.975.760
									071	0	0%	0
									072	0	0%	0
									3d	5.599.757	3%	075

Α.Π.	Θ.Σ.	ΤΙΤΛΟΣ	Πόροι Κοινωνικής Συνδρομής - Προτεινόμενη αναθεώρηση			Επενδυτικές Προτεραιότητες - Κοινωνική συνδρομή - Προτεινόμενη αναθεώρηση			Κατηγορίες Παρέμβασης - Προτεινόμενη αναθεώρηση			
			ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΩΔ	Κ.Σ.	%	ΚΩΔ	Δ.Δ.	%	ΠΟΣΟ Κ.Σ.
									064	0	0%	0
									076	442.159	0%	353.727
Α.Π. 4	Θ.Σ. 4	Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαράγωγής και Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές	17.600.000		17.600.000	4b	0	0%	003	0	0%	0
						4c	17.600.000	100%	013	3.500.000	16%	2.800.000
									014	18.500.000	84%	14.800.000
4g	0	0%	016	0	0%	0						
Α.Π. 5	Θ.Σ. 5	Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης και Διαχείρισης Κινδύνων	67.849.074		67.849.074	5a	67.849.074	100%	087	84.811.342	100%	67.849.074
									086	0	0%	0
									085	0	0%	0
Α.Π. 6	Θ.Σ. 6	Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον	81.871.364		81.871.364	6a	21.430.185	26%	017	13.221.485	13%	10.577.188
									022	13.566.246	13%	10.852.997
						6b	25.600.000	31%	020	32.000.000	31%	25.600.000
									6c	29.593.869	36%	092
						094	28.000.000	27%				22.400.000
						6e	5.247.311	6%	089	0	0%	0
090	0	0%	0									

Α.Π.	Θ.Σ.	ΤΙΤΛΟΣ	Πόροι Κοινωνικής Συνδρομής - Προτεινόμενη αναθεώρηση			Επενδυτικές Προτεραιότητες - Κοινωνική συνδρομή - Προτεινόμενη αναθεώρηση			Κατηγορίες Παρέμβασης - Προτεινόμενη αναθεώρηση			
			ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΩΔ	Κ.Σ.	%	ΚΩΔ	Δ.Δ.	%	ΠΟΣΟ Κ.Σ.
									094	6.559.139	6%	5.247.311
Α.Π. 7	Θ.Σ. 7	Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας και των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής	83.422.058		83.422.058	7a	18.210.058	22%	039	22.762.573	22%	18.210.058
						7b	22.160.000	27%	034	27.700.000	27%	22.160.000
						7c	43.052.000	52%	043	53.815.000	52%	43.052.000
						7e	0	0%	007	0	0%	0
Α.Π. 8	Θ.Σ. 8	Πρώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων και της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης		2.400.000	2.400.000	8iii	0	0%	104	0	0%	0
						8v	2.400.000	100%	106	3.000.000	100%	2.400.000
Α.Π. 9	Θ.Σ. 9	Πρώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής		255.844.914	255.844.914	9i	81.628.645	32%	109	102.035.807	32%	81.628.645
						9ii	23.695.700	9%	110	29.619.625	9%	23.695.700
						9iii	48.153.650	19%	096	0	0%	0
									111	60.192.062	19%	48.153.650
						9iv	94.366.919	37%	112	117.958.649	37%	94.366.919
9v	8.000.000	3%	113	10.000.000	3%	8.000.000						
Α.Π. 10	Θ.Σ. 9	Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Κοινωνικών	32.000.000		32.000.000	9a	32.000.000	100%	053	23.187.830	58%	18.550.264
									052	7.000.000	18%	5.600.000

Α.Π.	Θ.Σ.	ΤΙΤΛΟΣ	Πόροι Κοινωνικής Συνοχής - Προτεινόμενη αναθεώρηση			Επενδυτικές Προτεραιότητες - Κοινωνική συνοχή - Προτεινόμενη αναθεώρηση			Κατηγορίες Παρέμβασης - Προτεινόμενη αναθεώρηση			
			ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΩΔ	Κ.Σ.	%	ΚΩΔ	Δ.Δ.	%	ΠΟΣΟ Κ.Σ.
		Υποδομών και Υποδομών Υγείας – Στήριξη της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας							055	9.812.170	25%	7.849.736
Α.Π. 11	Θ.Σ. 10	Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης	29.600.000		29.600.000	10a	29.600.000	100%	049	0		0
									050	0	0%	0
									051	37.000.000	100%	29.600.000
Α.Π. 12		Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ	6.360.038		6.360.038		6.360.038	100%		7.950.048		6.360.038
Α.Π. 13		Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ		1.600.000	1.600.000		1.600.000	100%		2.000.000		1.600.000
ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ 2014 - 2020			580.360.035	259.844.914	840.204.949		840.204.949			1.050.256.186		840.204.949

Οι αξιολογήσεις, ως διαδικασία, αποσκοπούν γενικά στην βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού, στην υλοποίηση ενός ΕΠ, στη βελτίωση της αποδοτικότητας του και στην εκτίμηση των επιπτώσεων των δράσεων που χρηματοδοτεί. Κατά τη προγραμματική περίοδο 2014-2020, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο, οι αξιολογήσεις που θα διενεργηθούν πρέπει να εστιάζουν το ενδιαφέρον στην επίτευξη των στόχων των ΕΠ, στη λογική της παρέμβασης, στα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις των ΕΠ.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Σχέδιο Αξιολόγησης του ΕΠ της Περιφέρειας Αττικής αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για το σύνολο των ενεργειών αξιολόγησης που πρόκειται να αναληφθούν για αυτό κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Ο πολυετής προγραμματισμός του συνόλου των ενεργειών αξιολόγησης μέσω της καταγραφής των αναγκών, ο προσδιορισμός των ρόλων των εμπλεκόμενων φορέων, η παροχή έγκαιρης και έγκυρης πληροφόρησης, η ανάπτυξη εργαλείων και μεθόδων, η εξοικείωση του συνόλου των φορέων που σχετίζονται με τα θέματα αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων και των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης, συνθέτουν το πλέγμα των ενεργειών που προσδιορίζονται και περιγράφονται αναλυτικά στη συνέχεια.

Οι στόχοι του Σχεδίου Αξιολόγησης είναι:

- Η βελτίωση της ποιότητας των αξιολογήσεων μέσω σωστού σχεδιασμού, περιλαμβάνοντας τον προσδιορισμό και τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων
- Η παροχή πληροφορίας στους διαχειριστές και λήπτες αποφάσεων που βασίζεται στις αξιολογήσεις
- Να διαμορφώσει ένα πλαίσιο για το σχεδιασμό αξιολογήσεων επιπτώσεων
- Να διασφαλίσει ότι οι αξιολογήσεις θα παρέχουν τις αναγκαίες εισροές για την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων και των εκθέσεων προόδου
- Να διευκολύνει την Επιτροπή στο να συνθέσει τα ευρήματα από τα διαφορετικά Κράτη Μέλη και να επικοινωνήσει τα διαθέσιμα στοιχεία
- Να εξασφαλίσει ότι έχουν προβλεφθεί οι κατάλληλοι πόροι για τη ολοκλήρωση των αξιολογήσεων

Στο πλαίσιο του ΕΠ Αττική 2014-2020 το Σχέδιο Αξιολόγησης θα πρέπει να έχει ως στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Προγράμματος και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής των γνώσεων σχετικά με το ποιο είναι το αποτέλεσμα στα διαφορετικά πεδία πολιτικής. Επιπλέον, το Σχέδιο Αξιολόγησης θα πρέπει να εξηγήει πως η διαδικασία της αξιολόγησης θα οδηγήσει στη διαμόρφωση συνολικών συμπερασμάτων για τη συνεισφορά κάθε Άξονα Προτεραιότητας σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί. Οι αξιολογήσεις θα πρέπει επίσης να οδηγούν σε συμπεράσματα σε σχέση με την επίπτωση του Προγράμματος στους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020.

Οι δράσεις και ενέργειες αξιολόγησης που προβλέπονται από το Σχέδιο διαφέρουν μεταξύ τους και υλοποιούνται με μία καθορισμένη χρονική αλληλουχία, προκειμένου να υπάρχει συσχέτιση με την πρόοδο υλοποίησης του ΕΠ, αλλά και ανταπόκριση στις κανονιστικές απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας, παρέχοντας ένα ποιοτικό αποτέλεσμα.

Η διαδικασία αξιολόγησης κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 παρουσιάζει ορισμένα σημαντικά στοιχεία διαφοροποίησης σε σχέση με προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, που σε σημαντικό βαθμό ενισχύουν το χαρακτήρα της ως εργαλείο προγραμματισμού. Συγκεκριμένα, η αξιολόγηση εξελίσσεται παράλληλα με την υλοποίηση των ΕΠ, συμβάλλοντας στη βελτίωση της υλοποίησης των ΕΠ, τεκμηριώνοντας την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και προτείνοντας τις αναγκαίες αναθεωρήσεις προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα αυτή και να επιβεβαιωθεί η επίτευξη των

στόχων που θέτει ο αρχικός προγραμματισμός. Η μετάβαση από μία διαδικασία ένταξης έργων με βάση κυρίως την ωριμότητα τους σε μία διαδικασία ένταξης που στηρίζεται πρωτίστως στη συμβολή των παρεμβάσεων προς επίτευξη των αποτελεσμάτων του προγραμματισμού, αποτελεί ένα ιδιαίτερα ουσιαστικό στοιχείο του προγραμματισμού, το οποίο καθιστά απαραίτητη την αξιοποίηση των αξιολογήσεων προς βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ΕΠ.

Σε αυτό το νέο προγραμματικό πλαίσιο, ουσιαστικά στοιχεία της διαδικασίας αξιολόγησης αποτελούν:

- Ο σχεδιασμός μιας ενιαίας διαδικασίας αξιολόγησης, που καλύπτει τις παρεμβάσεις των δύο Ταμείων που συγχρηματοδοτούν το ΕΠ.
- Η θεματική επικέντρωση του ΕΠ σε επενδυτικές προτεραιότητες και ειδικούς στόχους με βάση το νέο κανονιστικό πλαίσιο, η οποία επιβάλλει την εστίαση και των διαδικασιών αξιολόγησης στους κύριους τομείς παρέμβασης, όπως αυτοί προκύπτουν με βάση την επικέντρωση του ΕΠ.
- Ο νέος χαρακτήρας των Ετήσιων Εκθέσεων Υλοποίησης των ΕΠ, οι οποίες προσανατολίζονται, επίσης, στην καταγραφή των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται μέσω της υλοποίησης των παρεμβάσεων, αλλά και οι προβλεπόμενες από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο Εκθέσεις Υλοποίησης του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης, επιβάλλουν την ποσοτική μέτρηση των αποτελεσμάτων της υλοποίησης με έναν ενιαίο και συνεκτικό τρόπο καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου.
- Οι ειδικές απαιτήσεις του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων, όπως είναι η υποστήριξη των αιτήσεων τροποποίησης των ΕΠ από πληροφορίες σχετικά με τις αναμενόμενες επιπτώσεις της τροποποίησης στις προτεραιότητες της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στους ειδικούς στόχους που ορίζονται στα ΕΠ (Άρθρο 30, παρ. 1), η υποβολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύνθετων εκθέσεων επί των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων, συνεπάγονται την αύξηση του εύρους των αξιολογήσεων που θα εκπονηθούν στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.
- Ορισμένα στοιχεία του προγραμματισμού, όπως είναι η εφαρμογή παρεμβάσεων σε χωρικό επίπεδο, συνεπάγονται νέες ανάγκες αξιολόγησης στις περιπτώσεις που οι παρεμβάσεις αυτές έχουν σύνθετο χαρακτήρα (Άρθρο 15, παραγρ. 2 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων).

Το Σχέδιο Αξιολόγησης που παρουσιάζεται στη συνέχεια λαμβάνει υπόψη του τις παραπάνω παραμέτρους, παράλληλα με την κάλυψη των αναγκών αξιολόγησης κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του ΕΠ, όπως είναι η διατήρηση της επικαιρότητας του αρχικού σχεδιασμού, η παρακολούθηση του Πλαισίου Επίδοσης, η παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών ροών, η συνάφεια του προγραμματισμού με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για τη στρατηγική Ευρώπη 2020 και με άλλες Εθνικές Στρατηγικές, κλπ.

Τέλος, η ενσωμάτωση στις διαδικασίες αξιολόγησης των εμπειριών που απέκτησε η Διαχειριστική Αρχή από αξιολογήσεις που διενεργήθηκαν κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013, αποτελεί επίσης σημαντική παράμετρο που λαμβάνεται υπόψη τόσο στο σχεδιασμό των αξιολογήσεων της νέας περιόδου όσο και στον προσδιορισμό του συστήματος παρακολούθησης της υλοποίησης του Σχεδίου Αξιολόγησης.

2.2 Εστίαση των αξιολογήσεων

Ο σχεδιασμός των αξιολογήσεων του παρόντος Σχεδίου (αριθμός - είδος - εστίαση) προέκυψε λαμβάνοντας υπόψη, κυρίως, τις ακόλουθες παραμέτρους:

- Τις «ειδικές» στρατηγικές ή/και πολιτικές που διέπουν και οριοθετούν τη στοχοθεσία του νέου Προγράμματος και ειδικότερα: την Περιφερειακή Στρατηγική για την Έξυπνη Εξειδίκευση (ΠΣΕΕ), τον Περιφερειακό Σχεδιασμό για τη Διαχείριση των Απορριμμάτων (ΠΕΣΔΑ), την Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη (ΠΕΣΚΕ) και την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη / ΟΧΕ.
- Τα αποτελέσματα / πορίσματα προηγούμενων αξιολογήσεων
- Τις διαθέσιμες έρευνες ή/και εμπειρογνωμοσύνες σε διάφορους τομείς παρέμβασης του προγράμματος (π.χ. επιχειρηματικότητα, καινοτομία, κοινωνική πρόνοια, υγεία, εκπαίδευση, κ.ο.κ.)

Πιο αναλυτικά, οι «ειδικές», περιφερειακές στρατηγικές/πολιτικές - που έπρεπε να εκπονηθούν ή να προβλεφθούν βάσει των κανονιστικών υποχρεώσεων της νέας προγραμματικής περιόδου - επηρεάζουν καθοριστικά το είδος των παρεμβάσεων (ειδικοί στόχοι, δείκτες, δράσεις, στοχοθετούμενο κοινό). Παράλληλα, όμως, πρόκειται για στρατηγικές/πολιτικές που σχετίζονται με ιδιαίτερα «δυναμικούς» ή/και «ευμετάβλητους» τομείς παρέμβασης (π.χ. επιχειρηματικότητα, καινοτομία, απασχόληση, κ.ο.κ.), γεγονός που καθιστά αναγκαία την τακτική αξιολόγηση της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεών τους.

Τα πορίσματα που προέκυψαν από τις αξιολογήσεις της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου 2007-2013 αποτέλεσαν βασική παράμετρο του σχεδιασμού του νέου ΕΠ και κατ' επέκταση της εστίασης των αξιολογήσεων του παρόντος Σχεδίου.

Πρόκειται, ειδικότερα, για τις ακόλουθες αξιολογήσεις:

«Εκ των προτέρων αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΠΕΠ) Αττικής 2007-2013»

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2007-2013, εστιάστηκε, σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές και το προαναφερόμενο θεσμικό πλαίσιο, στα ακόλουθα βασικά ερωτήματα αξιολόγησης:

- Καταλληλότητα της στρατηγικής προκειμένου η Περιφέρεια Αττικής να αντιμετωπίσει τα προβλήματα και τις αδυναμίες της και να αξιοποιήσει τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται.
- Αξιολόγηση της επάρκειας της στρατηγικής, της σαφήνειας των στόχων και προτεραιοτήτων της και της επιτευξιμότητας των στόχων με βάση τους διατιθέμενους οικονομικούς πόρους.
- Συνέπεια της στρατηγικής με πολιτικές που αναπτύσσονται σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο, ιδιαίτερα δε με την επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας.
- Αξιολόγηση της καταλληλότητας της ποσοτικοποίησης του Προγράμματος (καθορισμός κατάλληλων δεικτών για τους στόχους που έχουν τεθεί και εξέταση του βαθμού στον οποίο αυτοί οι δείκτες και οι τιμές – στόχοι τους μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της υλοποίησης του Προγράμματος).
- Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης από το ΕΠ στρατηγικής σε ποσοτικοποιημένους όρους.

- Καταλληλότητα των συστημάτων εφαρμογής για την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος.

Τα παραπάνω βασικά ερωτήματα της εκ των προτέρων αξιολόγησης προσεγγίστηκαν στο πλαίσιο επτά επιμέρους ενοτήτων:

- Αξιολόγηση της κοινωνικο-οικονομικής ανάλυσης και των προσδιορισθεισών αναγκών καθώς και της ανάλυσης SWOT,
- Αξιολόγηση του βαθμού συνέπειας της στρατηγικής και του βαθμού επικινδυνότητας κατά την υλοποίηση της στρατηγικής αυτής,
- Εξέταση της συνεκτικότητας της Στρατηγικής με τις εθνικές πολιτικές και τις Κοινοτικές Στρατηγικές Κατευθύνσεις,
- Αξιολόγηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων,
- Εξέταση των προτεινόμενων συστημάτων / διαδικασιών εφαρμογής,
- Αξιολόγηση της χωρικής διάστασης του Ε.Π.
- Αξιολόγηση της συμβολής του Επιχειρησιακού Προγράμματος στη μεγιστοποίηση της Κοινοτικής Προστιθέμενης Αξίας.

Με κύριο στόχο τη βελτιστοποίηση της κατανομής των διατιθέμενων πόρων και τη βελτίωση της ποιότητας του προγραμματισμού, η εκ των προτέρων αξιολόγηση προέβη σε συστάσεις / προτάσεις επί του περιεχομένου του Προγράμματος, σε ζητήματα όπως η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, η αναπτυξιακή στρατηγική και η διαβάθμιση των στόχων, η δομή και το περιεχόμενο των Αξόνων Προτεραιότητας, ο ενδεικνυόμενος βαθμός εξειδίκευσης των παρεμβάσεων, η επάρκεια της ποσοτικοποίησης του Προγράμματος και η καταλληλότητα και μετρησιμότητα των προτεινόμενων δεικτών κλπ., οι οποίες προτάσεις στη μεγάλη τους πλειονότητα έγιναν δεκτές και ενσωματώθηκαν στο προγραμματικό κείμενο του ΕΠ.

«Σύμβουλος Αξιολόγησης κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΠΕΠ) Αττικής 2007-2013»

Το αντικείμενο της σύμβασης αφορούσε στην αποτίμηση της συνεχιζόμενης ορθότητας και συνέπειας της στρατηγικής, στην αξιολόγηση του συστήματος ποιοτικών και ποσοτικών στόχων του ΠΕΠ, στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας υλοποίησης του ΠΕΠ, στην αξιολόγηση των μηχανισμών παρακολούθησης, διαχείρισης, ελέγχου και αξιολόγησης των παρεμβάσεων και σε ειδικά αξιολογικά ερωτήματα. Η μελέτη κατέληξε σε συμπεράσματα και εισηγήσεις για τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τη διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής αξιοποίησης των πόρων του Προγράμματος, την διατύπωση προτάσεων που στοχεύουν στη βελτίωση της υλοποίησης και την μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων του ΠΕΠ, την ποιότητα και αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης/συλλογής δεδομένων και τη βελτίωση / τροποποίηση του συστήματος δεικτών. Στο πλαίσιο του έργου υποβλήθηκε η Ενδιάμεση Έκθεση Αξιολόγησης (2012), η Επικαιροποίηση της Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης (2013), η Συνοπτική Έκθεση εισρών στη διαδικασία εκπόνησης της Έκθεσης Στρατηγικής Παρακολούθησης του ΕΣΠΑ του 2012, η Έκθεση Αξιολόγησης για την υποβολή πρότασης αναθεώρησης του Προγράμματος (2012 και 2013) και εννέα (9) Τριμηνιαίες Εκθέσεις Παρακολούθησης και Αξιολόγησης.

Εκπονήθηκαν, επίσης, τέσσερις (4) έρευνες πεδίου που αφορούσαν:

- α) Βιώσιμη αστική ανάπτυξη,

- β) Αποτίμηση της συμβολής του ΠΕΠ Αττικής 2007-2013 στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων,
- γ) Αποτίμηση της συμβολής του ΠΕΠ Αττικής 2007-2013 στη βελτίωση των υποδομών εκπαίδευσης, και
- δ) Η συμβολή των νέων χρηματοδοτικών εργαλείων στην επίτευξη των στόχων του ΠΕΠ Αττικής (και ειδικότερα η υλοποίηση του χρηματοδοτικού εργαλείου JEREMIE και συγκεκριμένα του προϊόντος Σχέδιο επιμερισμού ρίσκου και συγχρηματοδότησης (Funded Risk Sharing Product-FRSP για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις).

Οι έρευνες αυτές επικεντρώθηκαν σε βασικούς τομείς παρέμβασης του ΠΕΠ Αττικής 2007-2013, όπως η επιχειρηματικότητα, η βιώσιμη αστική ανάπτυξη, η δημιουργία/αναβάθμιση των εκπαιδευτικών υποδομών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και κατέληξαν σε συμπεράσματα που συνέβαλαν στη βελτίωση του προγραμματισμού την περίοδο 2014-2020. Τα βασικά συμπεράσματα στα οποία κατέληξαν οι παραπάνω έρευνες πεδίου παρατίθενται στη συνέχεια.

Αποτίμηση της συμβολής του ΠΕΠ Αττικής στη βελτίωση των υποδομών εκπαίδευσης

Οι παρεμβάσεις του Προγράμματος, όπως αυτές υλοποιούνται από τα ενταγμένα έργα, φαίνεται να καλύπτουν τον στόχο του Προγράμματος για μείωση της λειτουργίας σχολείων με διπλοβάρδια (τα λειτουργούντα σχολεία με διπλή βάρδια αντιστοιχούν σε ποσοστό κάτω του 1% στο σύνολο των σχολείων κατά το σχολικό έτος 2011-2012). Επιπλέον, αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της παλαιότητας και ακαταλληλότητας σχολικών κτιρίων που λειτουργούσαν σε μισθωμένα κτίρια που δεν κάλυπταν τις σύγχρονες εκπαιδευτικές ανάγκες. Οι παρεμβάσεις του Προγράμματος τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά συνέβαλαν στη γενικότερη αναβάθμιση των εκπαιδευτικών υποδομών της Περιφέρειας. Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι στο πλαίσιο των παρεμβάσεων του Προγράμματος καταβλήθηκε σημαντική προσπάθεια για τη δημιουργία νηπιαγωγείων, όπου λόγω της πρόσφατης θεσμοθέτησης της υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης, οι ανάγκες ήταν αυξημένες και έπρεπε να καλυφθούν άμεσα. Τέλος, οι παρεμβάσεις του Προγράμματος συνέβαλαν ουσιαστικά όσον αφορά στον εξοπλισμό με σύγχρονες υποδομές των σχολικών μονάδων (εργαστήρια, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων κ.α.) τόσο στην πρωτοβάθμια όσο και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Αυτό επιτεύχθηκε μέσα από τον διπλό προσανατολισμό των παρεμβάσεων με τις οποίες κατασκευάστηκαν νέες σχολικές μονάδες αλλά και συμπληρώθηκαν υφιστάμενες με εξοπλισμό που δεν διέθεταν.

Ωστόσο, παρά τις θετικές επιπτώσεις από τις παρεμβάσεις του Προγράμματος, εξακολουθεί να υπάρχει ένα ταχύτατα αυξανόμενο πλήθος κτιριακών υποδομών που απαξιώνονται, κυρίως λόγω πλημμελούς συντήρησης. Σημαντική είναι, επίσης, η χωρική διάσταση του προβλήματος των ελλείψεων των εκπαιδευτικών υποδομών, η οποία πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη στο σχεδιασμό των παρεμβάσεων κατά τη νέα προγραμματική περίοδο.

Αποτίμηση της συμβολής του ΠΕΠ Αττικής στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Ένα βασικό συμπέρασμα της έρευνας πεδίου, που είχε σαν αντικείμενο τις δύο προκηρύξεις (2007, 2009) των κρατικών ενισχύσεων που δόθηκαν προς τις ΜΜΕ μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων, είναι ότι ενισχύθηκαν κατά πλειοψηφία επιχειρήσεις που εντάσσονται στους τομείς του εμπορίου και των υπηρεσιών, οι οποίοι καλύπτουν αποκλειστικά τις ανάγκες των καταναλωτών, ενώ οι επενδύσεις στον τομέα του τουρισμού και της μεταποίησης ήταν πολύ περιορισμένες. Επιπλέον, οι δαπάνες για την εισαγωγή ή/και υιοθέτηση καινοτομιών (μέσω της αγοράς τεχνολογίας,) καθώς και οι δαπάνες για την προστασία του περιβάλλοντος και

τη μείωση της ενέργειας δεν υπερέβαιναν το 10% της επενδυτικής δαπάνης. Οι διαπιστώσεις αυτές μπορούν να θεωρηθούν αναμενόμενες, δεδομένου ότι και στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2007-2013 οι πολιτικές ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ μέσω των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων βασίζονται, σε μεγάλο βαθμό, σε προκηρύξεις με οριζόντιο χαρακτήρα και οι οποίες χαρακτηρίζονται από έλλειψη συγκεκριμένης κλαδικής στόχευσης και έχουν αμφίβολο πολλαπλασιαστικό και διαρθρωτικό / αναπτυξιακό αποτέλεσμα.

Η ενίσχυση ορισμένων κλάδων οικονομικής δραστηριότητας και ορισμένων τύπων επενδυτικών σχεδίων, ιδίως στον τομέα του εμπορίου και υπηρεσιών μπορεί να έχει ενισχύσει τους συγκεκριμένους δικαιούχους, οι οποίοι μάλιστα πολλές φορές είχαν εξαιρεθεί από τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων σε προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, και συνεπώς να ενέχει κάποια οικονομικά οφέλη. Σε ότι αφορά στην ανταγωνιστικότητα όμως, μπορεί μια ενισχυόμενη επιχείρηση να έγινε κάπως πιο ανταγωνιστική συγκριτικά με την γειτονική ομοειδή επιχείρηση που δεν ενισχύθηκε, το συνολικό όμως αποτέλεσμα και επίπτωση για την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση είναι συνήθως από ελάχιστο έως μηδενικό. Με δεδομένο λοιπόν ότι το μερίδιο του συνόλου των διαθέσιμων πόρων που κατευθύνθηκε προς επιχειρηματικά σχέδια που προωθούσαν την εξωστρέφεια και τις εξαγωγές, την ανάπτυξη ή/και εισαγωγή και υιοθέτηση καινοτομίας, την εξοικονόμηση ενέργειας και την αειφορική αξιοποίηση του περιβάλλοντος υπολείπεται κατά πολύ του επιθυμητού (όπως και στο σύνολο της χώρας), είναι προφανές ότι το τελικό αναπτυξιακό αποτέλεσμα στην απασχόληση και το εισόδημα δεν θα μπορούσε παρά να είναι αντίστοιχα περιορισμένο.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, κατά την νέα προγραμματική περίοδο, η εγκατάλειψη της πρακτικής που έχει ακολουθηθεί σε όλες τις προηγούμενες, αλλά και στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, σύμφωνα με την οποία οι παρεμβάσεις κρατικών ενισχύσεων σχεδιάζονται και υλοποιούνται με οριζόντιο, ομοιόμορφο και ισοπεδωτικό τρόπο στο σύνολο της Ελληνικής επικράτειας, αποτελεί πλέον ζωτικό προαπαιτούμενο για την υπέρβαση της κρίσης και για την ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας. Στην θέση αυτής της πρακτικής θα πρέπει πλέον να καθιερωθούν διαδικασίες σχεδιασμού και διαχείρισης των παρεμβάσεων κρατικών ενισχύσεων βασισμένων σε μια ενδελεχή εκτίμηση και καταγραφή των συγκριτικών αναπτυξιακών πλεονεκτημάτων κάθε Περιφέρειας, που θα αποτυπώνονται σε μια σαφή και θεματικά στοχευμένη αναπτυξιακή στρατηγική, με περιορισμένο αριθμό σαφώς προσδιορισμένων, ποσοτικοποιημένων και μετρήσιμων στόχων, με κύριο γνώμονα την ενίσχυση της εξωστρέφειας, την καινοτομία και την αειφορική αξιοποίηση του περιβάλλοντος και με όρους πλήρους συνέργειας και συμπληρωματικότητας των παρεμβάσεων και των διατιθέμενων πόρων από το σύνολο των Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προς την κατεύθυνση αυτή άλλωστε ωθούν και οι προβλέψεις των νέων Κανονισμών των Ταμείων, τόσο σε ότι αφορά την συγκέντρωση των πόρων σε περιορισμένο αριθμό επενδυτικών προτεραιοτήτων, όσο και σε ότι αφορά την στρατηγική της «Έξυπνης Εξειδίκευσης», η οποία θα πρέπει να εφαρμοστεί ουσιαστικά και τεκμηριωμένα ώστε να αποτελέσει την βάση μιας συνεκτικής, στοχευμένης και αποτελεσματικής αναπτυξιακής στρατηγικής για κάθε Περιφέρεια.

Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη

Από τα αποτελέσματα της έρευνας είναι σαφές ότι οι παρεμβάσεις που τελικά εντάχθηκαν στο Πρόγραμμα, εστιάστηκαν κατά κύριο λόγο σε τοπικές αναπλάσεις που περιορίζονταν σε δημοτικό επίπεδο, χωρίς να περιέχουν το στοιχείο της διαδημοτικής δικτύωσης ή της αναπτυξιακής παρέμβασης σε μητροπολιτικό ή έστω διαδημοτικό επίπεδο. Ο τοπικός χαρακτήρας υπογραμμίζεται από το γεγονός ότι το σύνολο σχεδόν των παρεμβάσεων

αποτελέσαν αποσπασματικά έργα Δήμων. Έτσι, η σύνδεση των παρεμβάσεων με τη στρατηγική του Προγράμματος παρέμεινε ατελής και η ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη υποκαταστάθηκε με δημοτικά έργα βελτίωσης των κοινόχρηστων χώρων.

Κατά συνέπεια, ο Άξονας Προτεραιότητας 4 του ΠΕΠ Αττικής παρουσιάζει, μέχρι σήμερα, σημαντική απόκλιση μεταξύ προγραμματικού σχεδιασμού και υλοποίησης. Έννοιες όπως ολοκληρωμένος σχεδιασμός, δικτύωση, ανάπτυξη επιχειρηματικότητας, αντιμετώπιση κοινωνικού αποκλεισμού που είχαν βαρύνουσα θέση στη στρατηγική του Προγράμματος απουσιάζουν τελικά από τις παρεμβάσεις που υλοποιούνται. Είναι προφανές ότι δεν λήφθηκαν υπόψη συγκεκριμένες οικονομικές, περιβαλλοντικές, κλιματικές, δημογραφικές και κοινωνικές προκλήσεις που εντοπίζονται στις αστικές περιοχές της Περιφέρειας και δεν υλοποιήθηκαν παρεμβάσεις που να επιλύουν συγκεκριμένα προβλήματα των περιοχών που οδηγούν στην υποβάθμισή τους λόγω αυτών των παραγόντων.

«Σύμβουλος Εκ των Προτέρων Αξιολόγησης και Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης του ΠΕΠ Αττικής 2014 – 2020»

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση του ΠΕΠ Αττικής 2014-2020 εστιάστηκε στα ακόλουθα αξιολογικά ερωτήματα:

- **Αξιολόγηση της Στρατηγικής του Προγράμματος.** Ειδικότερα, Συνεκτικότητα των στόχων του Προγράμματος, Εκτίμηση της εσωτερικής και εξωτερικής συνοχής του Προγράμματος, Αξιολόγηση της λογικής της παρέμβασης του ΠΕΠ Αττικής (σύνδεση παρεμβάσεων /αναμενόμενων εκροών και αποτελεσμάτων), Οριζόντιες αρχές.
- **Αξιολόγηση του συστήματος δεικτών, του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης.** Αναλυτικότερα, Καταλληλότητα (relevance) και σαφήνεια των προτεινόμενων δεικτών του προγράμματος, Σαφήνεια δεικτών του προγράμματος, Τιμές στόχου-βάσης, Καταλληλότητα των οροσήμων του πλαισίου επίδοσης, Ποιότητα-αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης-συλλογής δεδομένων, επάρκεια ανθρώπινων πόρων - διοικητική ικανότητα.
- **Αξιολόγηση της συνέπειας των χρηματοδοτικών κατανομών**
- **Αξιολόγηση της συνεισφοράς του Προγράμματος στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»**
- **Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση**

Τα σημαντικότερα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε η εκ των προτέρων αξιολόγηση του ΠΕΠ Αττικής 2014-2020 είναι τα ακόλουθα:

Αξιολόγηση της Στρατηγικής του Προγράμματος

Η διαμόρφωση της στρατηγικής του ΕΠ «Αττική» 2014-2020 ενσωματώνει τις κατευθύνσεις για τη διασφάλιση της θεματικής συγκέντρωσης των πόρων σε τομείς προτεραιότητας που εξυπηρετούν τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Η στρατηγική του Προγράμματος κρίνεται ισορροπημένη αφού εξυπηρετεί και τους τρεις στόχους της ΕΕ 2020 ενώ θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η κατανομή των πόρων στους επιμέρους θεματικούς στόχους λειτουργεί συμπληρωματικά με την αντίστοιχη κατανομή στους Θεματικούς στόχους από τα Τομεακά Προγράμματα ιδιαίτερα δε με το ΕΠΑΝΕΚ που κατανέμει στην Περιφέρεια πολλαπλάσιους σε σχέση με το ΠΕΠ πόρους στους ΘΣ-1 και ΘΣ-3. Η διασφάλιση της συμπληρωματικότητας του ΕΠ με τα τομεακά προγράμματα αποτελεί κρίσιμη παράμετρο για την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος όπως αποτυπώνεται άλλωστε και στους δείκτες αποτελεσμάτων.

Η δεύτερη ουσιώδης παράμετρος για την επίτευξη των στόχων του ΕΠ και ιδιαίτερα όσων σχετίζονται με τις οικονομικές επιδόσεις της Περιφέρειας που επηρεάζουν άμεσα και τους στόχους που αφορούν την απασχόληση και έμμεσα την κοινωνική συνοχή είναι οι εξελίξεις στο ευρύτερο μακροοικονομικό περιβάλλον και ιδιαίτερα η οριστική έξοδος από την μακροχρόνια ύφεση. Με δεδομένο ότι το ΕΠ όπως άλλωστε και το ΣΕΣ – ΕΣΠΑ συνολικά, μικρή συμβολή μπορούν να έχουν στην διαμόρφωση των μακροοικονομικών εξελίξεων υπάρχει εξ αρχής ορατός κίνδυνος για την αναγκαιότητα αναθεώρησης του Προγράμματος εάν δεν επιστρέψει η Περιφέρεια σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Το ΕΠ της Περιφέρειας Αττικής είναι, επίσης, απόλυτα συμβατό και εξυπηρετεί τις στοχεύσεις του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων, τις ανά χώρα συστάσεις και το Μνημόνιο Συνεννόησης. Ειδικότερα, εξυπηρετεί την πρώτη από τις τρεις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα («αποκατάσταση της ανάπτυξης και η επαναφορά θέσεων εργασίας απαιτούν μια βαθιά αναδιάρθρωση της οικονομίας, για να μετατοπίσει την κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης από την κατανάλωση στις εξαγωγές και στις επενδύσεις στον τομέα των εμπορεύσιμων προϊόντων»), ενώ περιορισμένη (λόγω της φύσης των μέτρων που προβλέπονται για την αντιμετώπιση τους) είναι η συμβολή του στην εξασφάλιση δημοσιονομικής σταθερότητας και την εξασφάλιση του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Σε ό,τι αφορά το Μνημόνιο Συνεννόησης, υπάρχει αλληλεξάρτηση και παρατηρούνται συσχετίσεις, άμεσες ή έμμεσες, του ΜΣΣΠΟΠ με το ΠΕΠ στους τομείς της Μεταρρυθμίσεις Κοινωνικής Ασφάλισης για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα και ο Εκσυγχρονισμός του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης μέσω του ΘΣ-9, στην Αναβάθμιση του συστήματος εκπαίδευσης με τις παρεμβάσεις του ΘΣ-10, στην Ενίσχυση των θεσμών της αγοράς εργασίας και προώθηση της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης με τους ΘΣ-8, ΘΣ-9, ΘΣ-10, στην Προώθηση ενός αποτελεσματικού και ανταγωνιστικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος με ΘΣ-2 και ΘΣ-3 στην Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία με τους ΘΣ-1 & ΘΣ-3 και τέλος στην Ενεργειακή πολιτική με το ΘΣ-4.

Εκτίμηση της εσωτερικής και εξωτερικής συνοχής του Προγράμματος

Η επάρκεια και τεκμηρίωση της κοινωνικό-οικονομικής ανάλυσης της Περιφέρειας Αττικής, ώστε αυτή να αποτελεί ουσιαστική βάση για τον προσδιορισμό –ιεράρχηση των αναγκών και συνακόλουθα με βάση την λογική της παρέμβασης το προσδιορισμό εφικτών στόχων είναι ικανοποιητική.

Όσον αφορά στην ιεράρχηση των αναγκών ανά Θεματικό Στόχο, αυτή τεκμαίρεται έμμεσα, με βάση τη χρηματοδοτική βαρύτητα των επενδυτικών προτεραιοτήτων ανά Θ.Σ., ενώ για ορισμένους Θεματικούς Στόχους είναι ιδιαίτερα εμφανείς οι προτεραιότητες, είτε ως ανειλημμένες υποχρεώσεις της Χώρας έναντι του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου (π.χ. ΘΣ-6 – αναγκαιότητα συμμόρφωσης με το Ευρωπαϊκό Περιβαλλοντικό Κεκτημένο), είτε ως άμεσες ανάγκες αντιμετώπισης των αρνητικών αποτελεσμάτων της οικονομικής κρίσης και ύφεσης που πλήττει τη Χώρα και την Περιφέρεια ειδικότερα (π.χ. ΘΣ-9 ή ΘΣ-3) (ανακούφιση / ανάκαμψη του κοινωνικού και επιχειρηματικού ιστού, αντίστοιχα, από τη δραματική μείωση των εισοδημάτων και την απώλεια θέσεων εργασίας, τη μείωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και την έλλειψη ρευστότητας), καθώς επίσης και ανάσχεση της ανεργίας και μείωσης της απασχόλησης, ή/ και της παύσης λειτουργίας επιχειρήσεων.

Η ισχυρή συνάφεια του ΠΕΠ Αττικής με τις κατευθύνσεις της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» δεν αρκεί για την αντιμετώπιση του αναπτυξιακού προβλήματος της Περιφέρειας. Προφανώς μια ενιαία (one size-fits all) πολιτική δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις ειδικές προκλήσεις σε όλες τις χώρες και Περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως σε όσες έχουν υποστεί τις συνέπειες της οξύτατης κρίσης, όπως η Αττική που έχει πληγεί από την κρίση σε μεγαλύτερο βαθμό από όσο οι υπόλοιπες Περιφέρειες της Χώρας, όπως

αποτυπώνεται στην ραγδαία πτώση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ, στην εκτίναξη του ποσοστού της ανεργίας και τη συνακόλουθη μείωση του ποσοστού απασχόλησης.

Για το λόγο αυτό επιλέγονται 10 από τους 11 Θεματικούς Στόχους, αλλά το γεγονός αυτό πρέπει να αξιολογηθεί υπό το πρίσμα (α) των πολύ υψηλών αναγκών σε όλους τους τομείς, και (β) της οξύτατης δημοσιονομικής κρίσης (αλλά και των απαιτήσεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής - Μνημονίου) που μηδενίζουν τους εθνικούς πόρους που θα μπορούσαν να διατεθούν για Θεματικούς Στόχους που θα δεν θα επιλέγονταν από το Πρόγραμμα. Κατά την εκτίμηση της Αξιολόγησης, δεν είναι γενικώς βέβαιο ότι μια αυστηρότερη θεματική επικέντρωση θα ήταν και η καταλληλότερη για οικονομίες όπως αυτή της Αττικής σε συνθήκες κρίσης.

Η στρατηγική του ΠΕΠ Αττικής 2014-2020 στηρίζεται στην ανάγκη άμβλυνσης και ενεργητικής αντιμετώπισης των επιπτώσεων της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, με έμφαση στην αναδιοργάνωση της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας με την ενίσχυση των εξωστρεφών οικονομικών κλάδων, την αντιμετώπιση της ανεργίας και την κοινωνική ενδυνάμωση ευπαθών ομάδων του πληθυσμού. Σε αυτό το πλαίσιο η στρατηγική εξειδικεύει τρεις βασικούς αναπτυξιακούς στόχους – προτεραιότητες:

- A. Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας και βαθμιαία αναδιοργάνωσή της με τη μετατόπιση σε κλάδους υψηλής προστιθέμενης αξίας και χαμηλής περιβαλλοντικής όχλησης με στόχο τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, την ενίσχυση της εξωστρέφειας, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα και τη φιλική και έξυπνη αξιοποίηση των ΤΠΕ.
- B. Βελτίωση της ελκυστικότητας της Αττικής σαν τόπου κατοικίας και προσέλκυσης επενδύσεων, μέσω της προστασίας και αειφορικής διαχείρισης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.
- Γ. Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.

Η συνολική εσωτερική συνάφεια του Προγράμματος διαμορφώνεται στα επίπεδα του 40%, ενώ δύο στρατηγικοί στόχοι (A & B), εξυπηρετούνται σε μεγαλύτερο βαθμό από τους Ειδικούς Στόχους του προγραμματισμού.

Το ΠΕΠ εξυπηρετεί άμεσα τις τέσσερις από τις πέντε Χρηματοδοτικές Προτεραιότητες του ΣΕΣ 2014-2020, με εξαίρεση την πέμπτη Χρηματοδοτική Προτεραιότητα [5. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΧΠ-5)] και περιλαμβάνει στοχευμένες περιφερειακά αναπτυξιακές πολιτικές, οι οποίες εντάσσονται στις ΧΠ-1 – ΧΠ-4 του ΣΕΣ 2014-2020, που διαχέονται στην πλειονότητα των επενδυτικών προτεραιοτήτων του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ. Από τα τομεακά Προγράμματα του ΕΚΤ καλύπτονται οι επενδυτικές προτεραιότητες των Θεματικών Στόχων 8, 10 και 11.

Σε σχέση με τις εμβληματικές οριζόντιες πρωτοβουλίες της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 το ΠΕΠ παρουσιάζει υψηλή συνέργεια με το Πρόγραμμα Horizon 2020.

Αξιολόγηση της «λογικής της παρέμβασης»

Ο προσδιορισμός των αναπτυξιακών αναγκών, όπως επιχειρείται από το ΠΕΠ Αττικής 2014-2020 λαμβάνει υπόψη του την ανάγκη συμβολής όλων των Προγραμμάτων της νέας προγραμματικής περιόδου στην Στρατηγική της Ένωσης για την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και παράλληλα ενσωματώνει της συγκεκριμένες ανάγκες της Περιφέρειας στους βασικούς τομείς που αντιστοιχούν στους Θεματικούς Στόχους του Προγράμματος. Στη συνέχεια επιλέγονται οι Θεματικοί Στόχοι και οι επενδυτικές προτεραιότητες, με βάση τις επιλογές του Άρθρου 9 του Κανονισμού Γενικών Διατάξεων και κατανέμονται οι διαθέσιμοι πόροι του Προγράμματος σε συνάφεια με τις ανάγκες της

Περιφέρειας και την ανάγκες θεματικής συγκέντρωσης. Οι επιλογές αυτές αντικατοπτρίζουν τη συμβατότητα του ΠΕΠ με την Στρατηγική "Ευρώπη 2020" και επιτρέπουν τη μέτρηση της συμβολής του στους στόχους της στρατηγικής αυτής.

Στο επίπεδο του προσδιορισμού των Ειδικών Στόχων, ακολουθείται η γενική κατεύθυνση της επιλογής τουλάχιστον ενός στόχου ανά επενδυτική προτεραιότητα, με τρόπο ώστε οι γενικοί στόχοι της Ένωσης να μεταφράζονται στο πλαίσιο των αναγκών της Περιφέρειας Αττικής, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανάγκες και τα ιδιαίτερα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας, ενώ κάθε Ειδικός Στόχος του ΠΕΠ αντιστοιχίζεται με έναν δείκτη αποτελέσματος με σκοπό την κατανόηση του προβλήματος του οποίου επιδιώκεται η αντιμετώπιση και η δυνατότητα μέτρησης της μεταβολής που επιφέρουν οι παρεμβάσεις στη συνέχεια της προγραμματικής περιόδου. Κάθε επενδυτική προτεραιότητα και Ειδικός Στόχος του Προγράμματος αντιστοιχίζεται με κατηγορίες παρεμβάσεων, δηλαδή με τις παρεμβάσεις που επιλέγονται ως πλέον κατάλληλες προκειμένου να εξυπηρετήσουν τους Ειδικούς Στόχους που έχουν τεθεί και να συμβάλλουν στην επίτευξη των ποσοτικών αποτελεσμάτων που έχουν προσδιορισθεί. Το σύνολο των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος είναι μονοταμειακοί, κάθε Άξονας χρηματοδοτείται είτε από το ΕΤΠΑ, είτε από το ΕΚΤ, διευκολύνοντας έτσι την σαφήνεια της λογικής της παρέμβασης και τον προσδιορισμό των στόχων ανά Ειδικό Στόχο και Ταμείο. Αντίστοιχο θετικό αποτέλεσμα στην σαφήνεια του πλαισίου παρέμβασης έχει και το γεγονός ότι σε κάθε Άξονα Προτεραιότητας του Προγράμματος αντιστοιχεί ένας μόνο Θεματικός Στόχος, διευκολύνοντας περαιτέρω συνολικά τη διαδικασία προγραμματισμού, από την καταγραφή των αναγκών ανά τομέα έως τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων.

Συμπερασματικά ο μονοθεματικός και μονοταμειακός χαρακτήρας κάθε Άξονα Προτεραιότητας, επιτρέπουν την ανάπτυξη ενός Προγράμματος που στηρίζεται σε μία σαφή λογική της παρέμβασης, όπου οι διαπιστωμένες ανάγκες βρίσκονται σε άμεση αντιστοίχιση με τις επενδυτικές προτεραιότητες και τους Ειδικούς Στόχους και αυτοί με τη σειρά τους εξειδικεύονται με σαφήνεια σε δείκτες αποτελέσματος και κατηγορίες παρεμβάσεων, οι οποίες παρακολουθούνται μέσω κατάλληλων δεικτών εκρών που συμβάλλουν στην επίτευξη των αποτελεσμάτων.

Αξιολόγηση της Ολοκληρωμένης Εδαφικής Προσέγγισης (ΟΧΕ)

Η χωρική προσέγγιση που υιοθετεί το ΠΕΠ Αττικής επικεντρώνεται στη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη μέσω της εφαρμογής του εργαλείου της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ). Η ενσωμάτωση της εμπειρίας των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων είναι μάλλον αρνητική και, κατά συνέπεια, κρίνεται ορθή η μη-επιλογή διακριτού Άξονα Προτεραιότητας για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη καθιστώντας ουσιαστικά μονόδρομο την επιλογή των ΟΧΕ ως εργαλείου για τη χωρική ανάπτυξη. Η ενεργοποίηση του συνόλου σχεδόν των Θεματικών Στόχων (1,3,4,5,6,8,9,10) ως εν δυνάμει επιλογών για τη διαμόρφωση των ΟΧΕ επίσης κρίνεται ως θετική, με δεδομένη τη διαφορετικότητα των στόχων που εξυπηρετούν τις δύο τυπολογίες των επιλέξιμων περιοχών.

Επιπλέον, αποτιμάται θετικά η πρόνοια για τον ελάχιστο αριθμό Θεματικών Στόχων/Επενδυτικών Προτεραιοτήτων που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις ΟΧΕ, ώστε να διασφαλισθεί ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας και να αποφευχθεί η αποσπασματικότητα των παρεμβάσεων.

Αντίθετα, αρνητική παράμετρος είναι η μη ύπαρξη ελάχιστων ποσοστώσεων πόρων ανά Θεματικό Στόχο/επενδυτική προτεραιότητα ώστε να αποφευχθεί η κατάτμηση και η μη εστίαση.

Τέλος, θετική είναι η υποχρέωση σύνταξης επιχειρησιακού σχεδίου και στους δύο τύπους περιοχών από τους υποψηφίους και η ρητή αναφορά στην αναγκαιότητα συμβολής των δράσεων στους δείκτες αποτελεσμάτων και εκροών του ΕΠ που θα πρέπει να αποτελέσει και το κύριο κριτήριο βαθμολόγησης των υποβαλλόμενων σχεδίων ΟΧΕ.

Οριζόντιες αρχές

Η προώθηση της αρχής της ισότητας ευκαιριών και κατάργησης των διακρίσεων αντιμετωπίζεται στο κείμενο του ΕΠ «Αττική» 2014-2020, αλλά η τελική εφικτότητα και αποτελεσματικότητα των στόχων που τίθενται και των μέτρων που λαμβάνονται θα κριθούν από την έγκαιρη και κατά τις απαιτήσεις του νέου προγραμματικού πλαισίου εκπλήρωση των άμεσα σχετιζόμενων αιρεσιμοτήτων.

Αξιολόγηση της συνεισφοράς του ΕΠ στην αειφόρο ανάπτυξη

Το ΕΠ της Περιφέρειας Αττικής συμβάλλει άμεσα στην πολιτική για την αειφόρο ανάπτυξη, δεδομένου ότι σημαντικό ύψος των χρηματοδοτικών πόρων του κατανέμεται σε σχετικές παρεμβάσεις των Αξόνων Προτεραιότητας 4, 5, 6 & 7-Σημειώνεται ότι σημαντικού προϋπολογισμού συμπληρωματικές παρεμβάσεις στον τομέα πρόκειται να χρηματοδοτηθούν στην Περιφέρεια και από πόρους του Ταμείου Συνοχής, που θα εκχωρηθούν στην Περιφέρεια από το Τομεακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ). Επιπλέον, των παραπάνω αξόνων, παρεμβάσεις που παρουσιάζουν άμεσα συνάφεια με την αειφόρο ανάπτυξη εκτιμάται ότι θα ενταχθούν και σε άλλους Άξονες Προτεραιότητας, όπως αυτές που συνδέονται με την υλοποίηση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, μεταξύ των προτεραιοτήτων της οποίας περιλαμβάνεται η υλοποίηση πιλοτικών εφαρμογών περιβαλλοντικής και ενεργειακής διαχείρισης των αστικών λειτουργιών, δράσεις για την υιοθέτηση περιβαλλοντικά καθαρών τεχνολογιών και παρεμβάσεις για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος και τον περιορισμό των επιβαρύνσεων από την ανάπτυξη της βιομηχανικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια. Στο πλαίσιο της εφαρμογής της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης προβλέπονται και παρεμβάσεις οι οποίες αφορούν στην ανάπτυξη και προώθηση επιχειρήσεων που ειδικεύονται στην παροχή υπηρεσιών που συμβάλλουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών και στην προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή.

Αξιολόγηση του συστήματος δεικτών

Το σύνολο των δεικτών εκροών που χρησιμοποιούνται από το Πρόγραμμα είναι κατάλληλοι προκειμένου να αποτυπώσουν τις εκροές των Ειδικών Στόχων στους οποίους αντιστοιχούν, ενώ οι ειδικοί δείκτες που έχουν προστεθεί στο Πρόγραμμα ορίζονται κατά τρόπο ανάλογο, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαία σαφήνεια του συνόλου των δεικτών εκροών, ως προς το τι ακριβώς μετρούν, ποιες είναι οι μονάδες μέτρησης και με βάση ποια μεθοδολογία έχουν τεθεί οι στόχοι του προγραμματισμού.

Ο προσδιορισμός των δεικτών αποτελεσμάτων του ΠΕΠ ακολουθεί τις πρόνοιες του τρέχοντος κανονιστικού πλαισίου το οποίο επιβάλλει τον σχεδιασμό τουλάχιστον ενός δείκτη αποτελέσματος για κάθε έναν Ειδικό Στόχο του Προγράμματος. Για την εξειδίκευση των δεικτών αυτών καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε κάθε δείκτης να συνδέεται με την πολιτική που πρόκειται να εφαρμοσθεί, όπως αυτή διατυπώνεται με τον αντίστοιχο Ειδικό Στόχο και να παρακολουθεί το αποτέλεσμα, δηλαδή την ευρύτερη μεταβολή που επιφέρει η πολιτική στον τομέα παρέμβασης, πέραν από το περιορισμένο αποτέλεσμα που προέρχεται από την εκτέλεση των συγκεκριμένων έργων.

Το σύστημα Δεικτών του ΠΕΠ κρίνεται πλήρες, αποτυπώνει την λογική αλληλουχία των παρεμβάσεων, βασίζεται σε επίσημες και έγκυρες στατιστικές πηγές και διασφαλίζει την έγκαιρη χρονικά συγκέντρωση των απαιτούμενων στοιχείων.

Ποιότητα – Αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης, συλλογής δεδομένων, Επάρκεια ανθρώπινων πόρων – Διοικητική ικανότητα

Η ποιότητα και αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης/συλλογής δεδομένων αποτελεί μια διαπιστωμένη αδυναμία από τις Ενδιάμεσες Αξιολογήσεις του ΠΕΠ Αττικής 2000-2006 αλλά και του ΠΕΠ 2007 -2013. Η υπέρβαση των δυσκολιών απαιτεί:

- α) Την άμεση αντιμετώπιση μέσω δράσεων ενημέρωσης, επιμόρφωσης, κατάρτισης του προσωπικού των Διαχειριστικών Αρχών / Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης / δικαιούχων της έλλειψης γνώσεων που παρατηρείται και τις εσωτερικές παθογένειες, που επισημανθήκαν στο σχετικό κεφάλαιο της έκθεσης
- β) Την ενεργοποίηση νέων φορέων, όπως, για παράδειγμα, τα Επιμελητήρια μέσω του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ) για τη συγκέντρωση δεδομένων για τη μέτρηση των αποτελεσμάτων των Αξόνων Προτεραιότητας 1 και 3 (που στην περίπτωση του ΠΕΠ Αττικής αντιστοιχούν στους Θ.Σ. 1 και 3), και
- γ) Την εναρμόνιση των κριτηρίων επιλογής έργων στη βάση της ποσοτικής συμβολής των εκροών στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων των δεικτών εκροών/αποτελεσμάτων του ΠΕΠ, το σύστημα παρακολούθησης/συλλογής δεδομένων δύσκολα θα μπορέσει να αποκτήσει την απαιτούμενη ποιότητα και αξιοπιστία για να καλύψει τις κανονιστικές απαιτήσεις.

Συμπερασματικά ο ρόλος των δικαιούχων, η προσαρμογή του ΟΠΣ και το στατιστικό σύστημα της χώρας αποτελούν τις πλέον κρίσιμες παραμέτρους για την ποιοτική αναβάθμιση του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΠΕΠ Αττικής 2014-2020.

Αναφορικά με την επάρκεια των ανθρώπινων πόρων και την διοικητική ικανότητα προβλήματα ενδέχεται να προκύψουν :

Στις δράσεις - παρεμβάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και θα απαιτηθεί είτε ενίσχυση της Διαχειριστικής Αρχής σε ανθρώπινο δυναμικό από τις υφιστάμενες Ειδικές Υπηρεσίες Εφαρμογής Δράσεων ΕΚΤ, είτε η διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων στο προσωπικό της Διαχειριστικής Αρχής.

Στις δράσεις Κρατικών Ενισχύσεων. Το σύνολο των δράσεων κρατικών ενισχύσεων που περιλαμβάνονται στο ΠΕΠ Αττικής 2007-2013 υλοποιούνται μέσω εκχώρησης σε Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης χωρίς η ΕΔΑ Αττικής αλλά και ούτε κάποια άλλη Υπηρεσία της Περιφέρειας να εμπλέκεται σε οποιαδήποτε φάση του κύκλου [προετοιμασία προκήρυξης (φάκελος υποψηφιότητας, έκδοση οδηγού εφαρμογής, επιλογή κριτηρίων βαθμολόγησης και βαρύτητα βαθμολόγησης, δημοσιοποίηση), επιλογή πράξεων, παρακολούθηση πράξεων]. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να υπάρξει -όπως και για την περίπτωση των δράσεων του ΕΚΤ- ενίσχυση της Διαχειριστικής Αρχής με προσωπικό από Διαχειριστικές Αρχές - Ειδικές Υπηρεσίες Εφαρμογής που έχουν αντίστοιχη εμπειρία, είτε θα υπάρξει μέσω ΜΟΔ συνεχής τεχνική υποστήριξη της Διαχειριστικής Αρχής του ΠΕΠ Αττικής 2014-2020 σε συνέχεια ενός κύκλου δράσεων επιμόρφωσης, είτε θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι πόροι της Τεχνικής Βοήθειας.

Αξιολόγηση της συνέπειας των χρηματοδοτικών κατανομών

Η χρηματοδοτική κατανομή του ΕΠ της Περιφέρειας Αττικής σε Θεματικούς Στόχους είναι σχεδόν ισομερώς κατανομημένη στους τρεις πυλώνες της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 και συμβατή με τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της Χώρας, όπως αυτός αποτυπώνεται στο ΣΕΣ 2014-2020. Παράλληλα, αντιμετωπίζει τις ανάγκες που διαμορφώνονται στην Περιφέρεια, είτε ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης, είτε λόγω των μακροχρόνιων διαρθρωτικών της αδυναμιών, μέχρι του βαθμού της διαθεσιμότητας των αναγκαίων χρηματοδοτικών πόρων, ενώ το σημαντικό ύψος πόρων το οποίο κατανέμεται σε έργα που θα υλοποιηθούν στην Περιφέρεια στο πλαίσιο Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων θα συμβάλει στην πληρέστερη αντιμετώπιση των αναγκών αυτών.

Οι διαθέσιμες έρευνες ή/και εμπειρογνωμοσύνες σε διάφορους τομείς παρέμβασης του προγράμματος (π.χ. καινοτομία, επιχειρηματικότητα, κοινωνική πρόνοια, υγεία, κ.α.) αποτέλεσαν βασική συνιστώσα του σχεδιασμού των παρεμβάσεων του ΕΠ, ιδίως σε σχέση με τους δείκτες. Κατά συνέπεια, η τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση των σχετικών παρεμβάσεων θα συμβάλλει καθοριστικά στη διατήρηση ή βελτίωση της επικαιρότητας του αρχικού σχεδιασμού και στην παρακολούθηση του εγκεκριμένου πλαισίου επίδοσης.

3. Πλαίσιο Σχεδίου Αξιολόγησης

3.1 Αρμοδιότητες Εμπλεκόμενων Φορέων

Ο συντονισμός, ο σχεδιασμός, η παρακολούθηση και η διαχείριση των αξιολογήσεων και του Σχεδίου Αξιολόγησης καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020 θα γίνει από τους παρακάτω φορείς, ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους όπως περιγράφονται:

Εθνική Αρχή Συντονισμού

Ε.Υ.Σ.Σ.Α (Μονάδα Β: Σχεδιασμός και αξιολόγηση) (ΥΑ 69136/ΕΥΘΥ 627/10.7.2015, ΦΕΚ 1451/Β/10.7.2015):

- Παρέχει τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις για την προετοιμασία και διενέργεια των αξιολογήσεων του ΕΣΠΑ και της στρατηγικής φύσεως αξιολογήσεις αυτού.
- Συντονίζει τη διαδικασία αξιολόγησης των προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ.
- Συντονίζει σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες της ΕΑΣ τη διαδικασία αξιολόγησης των στρατηγικών ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης, των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης.
- Συντονίζει το Δίκτυο Αξιολόγησης και μεριμνά για την ποιότητα των αξιολογήσεων, για την αξιοποίηση των δεδομένων και πορισμάτων της αξιολόγησης του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων του.
- Παρέχει οδηγίες, συντονίζει την κατάρτιση των Σχεδίων Αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και παρακολουθεί την πρόοδο στην εφαρμογή τους.
- Παρέχει οδηγίες για τη διενέργεια των αξιολογήσεων (αποτίμηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, του αντίκτυπου των Προγραμμάτων και της στρατηγικής περιβαλλοντικής επίπτωσης), επεξεργάζεται τα πορίσματα των αξιολογήσεων και παρέχει κατευθύνσεις σχετικά με την αναθεώρησή τους. Για το σκοπό αυτό, συνεργάζεται με την ΕΥΣΕΚΤ για τα ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

Ε.Υ.Σ.ΕΚΤ (Μονάδα Γ: Συντονισμός της αξιολόγησης των δράσεων ΕΚΤ των ΕΠ) (ΥΑ 70313/ΕΥΘΥ 646/30.06.2015, ΦΕΚ 1467/Β/14.7.2015):

- Συνεργάζεται με την ΕΥΣΣΑ για το συντονισμό και την παρακολούθηση της αξιολόγησης των ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, καθώς και της αξιολόγησης της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Άρθρα 54-56 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1303/2013 και τις διατάξεις εφαρμογής των αντίστοιχων ΕΠ. Στο πλαίσιο αυτό συντονίζει την κατάρτιση των Σχεδίων Αξιολόγησης των ΕΠ για τις παρεμβάσεις του ΕΚΤ, σύμφωνα με το άρθρο 114 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1303/2013.
- Επεξεργάζεται μεθοδολογικά έγγραφα και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανονιστικών απαιτήσεων της αξιολόγησης για το ΕΚΤ και την ΠΑΝ και παρέχει κατευθύνσεις και οδηγίες, κυρίως προς τις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές. Για το σκοπό αυτό συνεργάζεται κυρίως με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΕ.
- Επεξεργάζεται, κατά περίπτωση, τα συμπεράσματα των μελετών αξιολόγησης των ΕΠ του ΕΚΤ (ΤΕΠ και ΠΕΠ) που αφορούν σε θέματα ανθρωπίνων πόρων, και διατυπώνει προτάσεις ή/και εισηγήσεις για τη βελτίωση των αντίστοιχων παρεμβάσεων.
- Συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΕ και τις αρμόδιες υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού για το συντονισμό των ΕΥΔ/ ΕΠ και άλλων εθνικών φορέων, με σκοπό τη συγκέντρωση των απαιτούμενων στοιχείων για τις εκ των υστέρων αξιολογήσεις, οι οποίες διενεργούνται με ευθύνη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με το Άρθρο 57 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και σύμφωνα με τις ειδικές απαιτήσεις που θεσπίζονται στους ειδικούς κανόνες για το ΕΚΤ.
- Αξιοποιεί την υπάρχουσα επιστημονική τεχνογνωσία κι αξιολογεί τις παρεμβάσεις του ΕΚΤ για τη συγκέντρωση και ανάδειξη των καλών πρακτικών. Για το σκοπό αυτό συνεργάζεται κυρίως με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, την ΜΟΔ Α.Ε και τις αρμόδιες Μονάδες της ΕΥΣΕΚΤ.
- Συστήνει την Ειδική Υποεπιτροπή Αξιολόγησης για τις παρεμβάσεις του ΕΚΤ (ΕΑΠΑΠ), στην οποία προεδρεύει, με σκοπό τον συντονισμό και την αποτελεσματική μεταφορά και ανταλλαγή σε θέματα μεθοδολογίας και υλοποίησης της αξιολόγησης. Στην εν λόγω Επιτροπή εκτός των αρμοδίων εθνικών φορέων συμμετέχουν και εκπρόσωποι της Ε.Ε.
- Τηρεί ηλεκτρονικό αρχείο μελετών αξιολόγησης οι οποίες διενεργούνται από τις Διαχειριστικές Αρχές, τους Ενδιάμεσους Φορείς και τους Δικαιούχους των ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, με σκοπό την αξιοποίηση των συμπερασμάτων τους, την αποφυγή επικαλύψεων παρόμοιων μελετών και την αξιοποίηση τυχόν συμπληρωματικότητας τους.

Ε.Υ.Σ.Ε (Αριθ. 112012/ΕΥΘΥ 1046, ΦΕΚ 2473/Β/18.11.2015) :***Μονάδα Γ: Παρακολούθησης και Συντονισμού των Τομεακών Προγραμμάτων και εφαρμογής τομεακών πολιτικών ΕΣΠΑ***

- Παρακολουθεί την διαδικασία αξιολόγησης των Τομεακών Προγραμμάτων για την αξιοποίηση των πορισμάτων της αξιολόγησης στο πλαίσιο της παρακολούθησης, τροποποίησης και αναθεώρησης των Τομεακών Προγραμμάτων.

Μονάδα Δ: Παρακολούθησης και Συντονισμού των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

- Παρακολουθεί την αξιολόγηση των ΠΕΠ, καθώς και την πρόοδο της επίτευξης των στόχων τους, μέσω του ενιαίου συστήματος δεικτών και συνεργάζεται με την ΕΥΣΣΑ για την αξιοποίηση των πορισμάτων της αξιολόγησης στο πλαίσιο της παρακολούθησης, τροποποίησης και αναθεώρησης των ΠΕΠ

Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης

Μονάδες Προγραμματισμού και Αξιολόγησης Προγράμματος, οι οποίες οργανώνουν και παρακολουθούν τις αξιολογήσεις σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Εθνικής Αρχής Συντονισμού:

- Καταρτίζουν Σχέδιο Αξιολόγησης για το ΕΠ, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΑΣ και το υποβάλλουν για έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης.
- Οργανώνουν τις αξιολογήσεις του ΕΠ σύμφωνα με το εγκεκριμένο Σχέδιο Αξιολόγησης και με τις κατευθύνσεις της ΕΑΣ και λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αξιοποίηση των συμπερασμάτων τους. Παρακολουθούν τις αξιολογήσεις του ΕΠ, τις παρουσιάζουν στην Επιτροπή Παρακολούθησης, τις διαβιβάζουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις αναρτούν στην ιστοσελίδα του ΕΠ.
- Υποβάλλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως τις 31/12/2022, έκθεση με τα συνοπτικά συμπεράσματα των αξιολογήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου, τις κύριες εκροές και αποτελέσματα του Ε.Π., και κατά περίπτωση τα αποτελέσματα ποιοτικών αναλύσεων.

Επιτροπές Παρακολούθησης ΕΠ (άρθρα 47, 56 και 110 Καν. 1303/2013)

- Η Επιτροπή Παρακολούθησης συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος και εξετάζει την εφαρμογή του προγράμματος και την πρόοδο ως προς την επίτευξη των στόχων του. Ως προς αυτό, εξετάζει τα δημοσιονομικά στοιχεία, τους κοινούς και ειδικούς δείκτες του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών στις τιμές των δεικτών αποτελεσμάτων, και την πρόοδο προς την επίτευξη των ποσοτικά προσδιορισμένων στόχων και των ορόσημων που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων που αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 και, κατά περίπτωση, των αποτελεσμάτων ποιοτικών αναλύσεων.
- Στο πλαίσιο των καθηκόντων της, η Επιτροπή Παρακολούθησης δύναται να υποβάλει παρατηρήσεις στη Διαχειριστική Αρχή αναφορικά με την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων ενεργειών που σχετίζονται με τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των δικαιούχων. Η Επιτροπή Παρακολούθησης παρακολουθεί τα μέτρα που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα των παρατηρήσεών της.
- Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξετάζει και εγκρίνει το Σχέδιο Αξιολόγησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα και κάθε τροποποίηση του Σχεδίου Αξιολόγησης, μεταξύ άλλων, όταν οποιοδήποτε από αυτές αποτελεί μέρος του κοινού Σχεδίου Αξιολόγησης
- Όλες οι αξιολογήσεις εξετάζονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και διαβιβάζονται στην Επιτροπή.

Επιτροπές Παρακολούθησης και Παραλαβής των Αξιολογήσεων

Η εκπόνηση των αξιολογήσεων κατά την διάρκεια της υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, το έργο και τα παραδοτέα των Συμβούλων Αξιολόγησης παρακολουθούνται από Επιτροπές Παρακολούθησης και Παραλαβής που συγκροτούνται κυρίως από άτομα της Διαχειριστικής Αρχής. Για τον καλύτερο συντονισμό και την ομογενοποίηση του έργου (μεθοδολογίες, δείκτες κ.λ.π.) των αξιολογήσεων στις Επιτροπές αυτές θα συμμετέχει και ένας εκπρόσωπος της ΕΑΣ.

Ομάδες Καθοδήγησης

Στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου και προκειμένου να αντιμετωπιστούν κατάλληλα οι νέες απαιτήσεις σε σχέση με την αξιολόγηση, δύναται να συσταθεί για το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Αττικής Ομάδα Καθοδήγησης (Steering Group) για θέματα Αξιολόγησης, που θα υποστηρίζει την Μονάδα Α' σε όλο τον κύκλο των αξιολογήσεων.

Η Ομάδα Καθοδήγησης μπορεί να συσταθεί στο επίπεδο της Διαχειριστικής Αρχής ή της Επιτροπής Παρακολούθησης και μπορεί να περιλαμβάνει ενδεικτικά εκπροσώπους από τις Μονάδες Α' και Β' της ΔΑ, τις Επιτελικές Δομές, σημαντικούς δικαιούχους του Ε.Π., ακαδημαϊκούς και εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες.

Η σύσταση μιας τέτοιας Ομάδας για το ΠΕΠ Αττικής προς το παρόν δεν κρίνεται σκόπιμη, η αναγκαιότητά της, ωστόσο, θα επανεξεταστεί σε μεταγενέστερο χρόνο.

Δίκτυο Αξιολόγησης

Το Δίκτυο Αξιολόγησης συντονίζεται από την Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) και συμμετέχουν εκπρόσωποι των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (ΕΥΣΕ, ΕΥΘΥ, ΕΥΟΠΣ, ΕΥΚΕ, ΕΥΣΕΚΤ), εκπρόσωποι των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 (ΠΕΠ, ΤΕΠ, Προγράμματα ΕΕΣ, Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, Ε.Π. Θάλασσας και Αλιείας), εκπρόσωποι των Επιτελικών Δομών ΕΣΠΑ των Υπουργείων ή άλλων υπηρεσιών τους, εκπρόσωποι των Περιφερειακών Επιτροπών Αναπτυξιακού Σχεδιασμού ΕΣΠΑ, και εκπρόσωποι των Αρχών που σχεδιάζουν ή/ και υλοποιούν τις συγκεκριμένες πρωτοβουλίες.

Έργο του Δικτύου Αξιολόγησης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 αποτελεί:

- Η διαβούλευση για τη διαμόρφωση ενός πλαισίου αρχών, οι οποίες θα καλύπτουν όλα τα θέματα αξιολόγησης της Πολιτικής Συνοχής όπως μεθοδολογικά εργαλεία, δείκτες, σχέδια αξιολόγησης, καθώς και την πρόοδο, τα ευρήματα και τις συστάσεις των εκπονούμενων αξιολογήσεων, σύμφωνα με το Ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο.
- Η συνεργασία για την εξασφάλιση της τήρησης των κανονιστικών υποχρεώσεων σχετικά με την αξιολόγηση στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ καθώς και για τη διασφάλιση της ομοιογένειας, της συνοχής και της συνέργειας των έργων αξιολόγησης που υλοποιούνται.
- Η συνεργασία για την παρακολούθηση και επισκόπηση της υλοποίησης των Σχεδίων Αξιολόγησης και για τη διάδοση και περαιτέρω επεξεργασία των ευρημάτων και των συστάσεων των εκπονούμενων αξιολογήσεων.
- Ο συντονισμός της ελληνικής συμμετοχής στα δίκτυα αξιολόγησης της Γενικής Δ/σης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της Γενικής Δ/σης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στα οποία γίνεται, σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, ανταλλαγή πληροφοριών και καλών πρακτικών για μεθοδολογικά

εργαλεία, δείκτες, σχέδια αξιολόγησης, καθώς και ενημέρωση για την πρόοδο, τα ευρήματα και τις συστάσεις των αξιολογήσεων που αναθέτει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- Η ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών στο πλαίσιο των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και στην αξιοποίηση της εμπειρίας, των καλών πρακτικών και των μαθημάτων που αντλούνται από τη συμμετοχή στα προαναφερόμενα Δίκτυα που λειτουργούν υπό την ευθύνη των αρμόδιων Γενικών Διευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στο πλαίσιο της οργάνωσης και της λειτουργίας του, το Δίκτυο Αξιολόγησης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020:

- Επεξεργάζεται και εισηγείται στην Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ)/ΕΥΣΣΑ προτάσεις σχετικά με:
  - ⇒ την έκδοση οδηγιών, εγκυκλίων και κατευθύνσεων καθώς και σχεδίων προδιαγραφών για τα Σχέδια Αξιολόγησης και για την διενέργεια των αξιολογήσεων των Προγραμμάτων,
  - ⇒ την επεξεργασία των πορισμάτων των αξιολογήσεων και την παροχή κατευθύνσεων στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης (ΕΥΔ) των Προγραμμάτων και τους λοιπούς αρμόδιους φορείς σχετικά με την αξιοποίηση των ευρημάτων,
  - ⇒ την έκδοση οδηγιών που αφορούν τους δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης των Προγραμμάτων στο πλαίσιο της εφαρμογής του Ενιαίου Συστήματος Δεικτών ΕΣΠΑ 2014-2020,
  - ⇒ την παρουσίαση οδηγιών για την οργάνωση και διενέργεια ερευνών πεδίου στο πλαίσιο των αξιολογήσεων.
- Συζητά και αναλύει τα αποτελέσματα αξιολογήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί από την ΕΥΣΣΑ και από την ΕΥΣΕΚΤ για οριζόντια θέματα καθώς και αξιολογήσεων (θεματικών και άλλων) που εκπονούνται με ευθύνη των ΕΥΔ
- Συζητά και αναλύει τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του πλαισίου επίδοσης και τις διαδικασίες ελέγχου επίτευξής του.
- Συμμετέχει με τον Πρόεδρο ή μέλη της Γραμματείας (ΕΥΣΣΑ) σε όλες τις αναγκαίες συσκέψεις και διαβουλεύσεις σχετικές με το θέμα της αξιολόγησης με άλλα Υπουργεία και Υπηρεσίες του Δημοσίου και του ευρύτερου Δημοσίου φορέα. Επίσης δύναται να διοργανώνει σχετικές με το θέμα συσκέψεις και διαβουλεύσεις.
- Συγκροτεί ομάδες εργασίας για την ανάλυση και επεξεργασία ειδικών θεμάτων

Στις συνεδριάσεις του Δικτύου προσκαλούνται να συμμετάσχουν (χωρίς να είναι μέλη του Δικτύου) εκπρόσωποι των αρμοδίων υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ είναι δυνατό να συμμετέχουν επίσης (ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά) και ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, Κοινωνικοοικονομικοί Εταίροι, επιμελητήρια, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, ερευνητικά κέντρα, παρατηρητήρια και ειδικοί εμπειρογνώμονες.

3.2 Συντονισμός Εμπλεκόμενων Φορέων

Ο συντονισμός της διαδικασίας κατάρτισης των Σχεδίων Αξιολόγησης, του σχεδιασμού και της εκπόνησης των αξιολογήσεων και της αξιοποίησης των συμπερασμάτων γίνεται από την ΕΥΣΣΑ, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ, στη βάση των αρμοδιοτήτων τους προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η πληροφόρηση που παρέχεται από τις αξιολογήσεις είναι έγκαιρη, έγκυρη και αξιόπιστη, και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- κατευθύνσεις προς τα ΕΠ σχετικά με το χρονοπρογραμματισμό και τις αξιολογήσεις που πρέπει γίνουν για να καλυφθούν οι απαιτήσεις των Κανονισμών προκειμένου να εκπονηθούν αξιολογήσεις που θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στην αποτελεσματική υλοποίηση των προγραμμάτων,
- συντονισμό για την αξιολόγηση κοινών δράσεων των ΕΠ του ΕΚΤ σε οριζόντιο επίπεδο,
- ενιαίες κατευθύνσεις, προδιαγραφές και αξιολογικά ερωτήματα προς τα ΕΠ προκειμένου αξιολογήσεις για ομοειδείς δράσεις να εκπονηθούν με ενιαίο τρόπο και να παραχθούν συγκρίσιμα συμπεράσματα (π.χ. δράσεις ΕΚΤ, στρατηγική επικοινωνίας κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένης και της σύνταξης κοινών προδιαγραφών στα τεύχη προκήρυξης των επιμέρους αξιολογήσεων,
- κατευθύνσεις για ενιαία αντιμετώπιση θεμάτων προκειμένου να μπορούν να συναχθούν συμπεράσματα σε εθνικό επίπεδο (π.χ. επίπεδο θεματικού στόχου, στρατηγική Ευρώπη 2020 κ.λπ.),
- επισκόπηση των υποβληθέντων Σχεδίων Αξιολόγησης για ομογενοποίηση των αποτελεσμάτων/συμπερασμάτων και σύνταξη του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΣΠΑ από την ΕΥΣΣΑ σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ,
- ενέργειες για την εξασφάλιση της πληροφορίας που είναι απαραίτητη σε κάθε αξιολόγηση,

Ο συντονισμός του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της διάχυσης των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων διασφαλίζεται και στο πλαίσιο του Δικτύου Αξιολόγησης.

Η ΕΥΣΣΑ, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ, διασφαλίζει την κατάρτιση του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΣΠΑ 2014-2020 και συντονίζει κάθε ενέργεια που απαιτείται για την αντιμετώπιση των στρατηγικών/ θεμάτων που θα αξιολογηθούν σε εθνικό επίπεδο και αφορά στη συνεργασία με τις υπηρεσίες όλων των Ταμείων και τις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης των ΕΠ. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΥΣΣΑ αποστέλλει οδηγίες και κατευθύνσεις, αλλά μπορεί να ζητήσει και την αποστολή στοιχείων από τις αρμόδιες ΕΥΔ.

3.3 Ρόλος εταίρων και εμπλεκόμενων μερών

Η συμμετοχή των εταίρων στη διαμόρφωση, αναθεώρηση και υλοποίηση του Σχεδίου Αξιολόγησης διασφαλίζεται με τη συμμετοχή τους και το ρόλο τους στην Επιτροπή Παρακολούθησης. Η συμμετοχή των λοιπών εμπλεκόμενων μερών, διασφαλίζεται κατά το στάδιο κατάρτισης, αναθεώρησης και υλοποίησης των Σχεδίων Αξιολόγησης από τους ίδιους τους εταίρους της Επιτροπής Παρακολούθησης, οι οποίοι θα πρέπει να ενεργοποιήσουν το δίκτυο επικοινωνίας με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς που εκπροσωπούν.

Η Διαχειριστική Αρχή συντάσσει το Σχέδιο Αξιολόγησης ανάλογα με τις ανάγκες και την υλοποίηση του ΕΠ και το υποβάλλει στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης για παρατηρήσεις και σχόλια. Η Διαχειριστική Αρχή θα πρέπει να προβλέψει για τη διαδικασία των σχολίων εύλογο χρονικό διάστημα, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους εταίρους και μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης κάθε ΕΠ να διαβουλευτούν με τα επιμέρους εμπλεκόμενα μέρη (φορείς, ομάδες κλπ) που εκπροσωπούν τις προτάσεις της Διαχειριστικής Αρχής για το Σχέδιο Αξιολόγησης, τις επιμέρους αξιολογήσεις και τα εκάστοτε αξιολογικά ερωτήματα.

Αντίστοιχα σε κάθε διαδικασία αναθεώρησης των Σχεδίων Αξιολόγησης, η οποία θα συζητιέται σε προγραμματισμένη Επιτροπή Παρακολούθησης, το αναθεωρημένο Σχέδιο Αξιολόγησης θα αποστέλλεται στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης σε εύλογο χρονικό

διάστημα, προκειμένου να μπορεί να γίνει διαβούλευση τόσο με τους εταίρους, όσο και με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

3.4 Ανεξαρτησία αξιολογήσεων

Η ανεξαρτησία των αξιολογήσεων στη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020, διασφαλίζεται από τις Διαχειριστικές Αρχές με συντονισμό της ΕΥΣΣΑ, κατά τη διαδικασία προετοιμασίας των τευχών προκήρυξης των αξιολογήσεων κάθε ΕΠ, καθώς και των σχετικών συμβάσεων ανάθεσης, από τις αρχές που είναι αρμόδιες για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των ΕΠ. Για το λόγο αυτό, αλλά και για λόγους διασφάλισης της ποιότητας των παραδοτέων, κατά τη σύνταξη των προκηρύξεων θα διασφαλίζεται τουλάχιστον ότι οι υποψήφιοι Ανάδοχοι των αξιολογήσεων δεν θα εκπονούν αξιολογήσεις των ΕΠ 2014-2020, των οποίων είχαν αναλάβει το σχεδιασμό. Αντίστοιχα, οι ανάδοχοι που συμμετείχαν στο σχεδιασμό στρατηγικών (RIS, ΟΧΕ, ΠΕΣΚΕ) δεν θα εκπονούν τις αξιολογήσεις των στρατηγικών αυτών.

Σε κάθε περίπτωση, θα διασφαλίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή ότι οι ανάδοχοι που συμμετείχαν στο σχεδιασμό ακόμα και επιμέρους δράσεων, δεν θα εκπονούν τις αξιολογήσεις των δράσεων αυτών.

Αναλυτικές προϋποθέσεις συμμετοχής και σχετικά κριτήρια αποκλεισμού θα περιγράφονται στους όρους των προκηρύξεων βάσει κοινών οδηγιών της ΕΑΣ.

3.5 Πρόγραμμα Κατάρτισης

Η ΕΥΣΣΑ, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ, προκειμένου να ενισχυθούν οι ικανότητες των στελεχών των ΕΥ σε θέματα αξιολόγησης, διερευνά σε συστηματική βάση τις ανάγκες επιμόρφωσης κατά τον κύκλο ζωής των αξιολογήσεων και συντονίζει τη διενέργεια σεμιναρίων. Η ΕΥΣΣΑ, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ, καταρτίζει ετήσιο πλάνο σεμιναρίων με συγκεκριμένη θεματολογία ανάλογα με τις διαπιστωμένες ανάγκες. Ομοίως, θα εξεταστούν οι ανάγκες κατάρτισης λοιπών εμπλεκόμενων φορέων, όπως των Ενδιάμεσων Φορέων, των Δικαιούχων, των μελών των Επιτροπών Παρακολούθησης κ.α. Υπεύθυνη για την καταγραφή των αναγκών των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων είναι η κάθε ΔΑ, η οποία αποστέλλει τις ανάγκες στην ΕΥΣΣΑ, προκειμένου να διαμορφωθεί το ετήσιο πλάνο κατάρτισεων.

Τα σεμινάρια στοχεύουν στη δημιουργία μιας κοινής αντίληψης σε θέματα αξιολόγησης, στην ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων, στην περαιτέρω κατάρτιση και εξειδίκευση των εμπλεκόμενων μερών, στην ανταλλαγή απόψεων και καλών πρακτικών, προκειμένου να εξασφαλισθούν οι πλέον κατάλληλοι όροι και προϋποθέσεις για την αποτελεσματική διεξαγωγή των αξιολογήσεων.

Ειδικότερα, μετά την καταγραφή των σχετικών αναγκών κατάρτισης κυρίως των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης, τα πεδία κατάρτισης ενδεικτικά αφορούν:

- την επιλογή των κατάλληλων μεθοδολογικών εργαλείων και τεχνικών ανάλογα με το αντικείμενο της αξιολόγησης,
- τη διαμόρφωση των αξιολογικών ερωτημάτων,
- τη συγγραφή των όρων της προκήρυξης,
- την παρακολούθηση και παραλαβή ποιοτικών αξιολογήσεων,
- την ενσωμάτωση των πορισμάτων της αξιολόγησης στα προγράμματα.

Η διεξαγωγή των σεμιναρίων και η επιλογή των θεματικών πεδίων θα γίνεται ανάλογα με τις ανάγκες που διαπιστώνονται σε σχέση με το χρονοπρογραμματισμό των αξιολογήσεων. Ο βαθμός λεπτομέρειας και εστίασης θα διαμορφώνεται κατά περίπτωση.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΥΣΣΑ, σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ μεριμνά για τη διενέργεια σεμιναρίων και σε συνεργασία με την ΜΟΔ ΑΕ βάσει του πλάνου καταρτίσεων κάθε έτους.

3.6 Διάδοση και χρήση των πορισμάτων των αξιολογήσεων

Η διάχυση της πληροφορίας και των ευρημάτων των αξιολογήσεων καθώς και η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών για τη βελτίωσή τους αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Η χρήση και διάχυση των αποτελεσμάτων ενδυναμώνει τόσο την ανεξαρτησία των αξιολογήσεων όσο και τη διαμόρφωση συστάσεων για την παραγωγή πολιτικής ή την αναθεώρηση των ΕΠ.

Ένα βασικό βήμα είναι η τυποποίηση των ομάδων/χρηστών των αξιολογήσεων προς τους οποίους θα κατευθυνθεί η διάχυση της πληροφόρησης, καθώς και των εξειδικευμένων προϊόντων και δράσεων ανά ομάδα και ανά αξιολόγηση που είναι απαραίτητα για το σκοπό αυτό (π.χ. περίληψη με εστίαση στις ανάγκες της κάθε ομάδας χρηστών, παρουσιάσεις, φυλλάδια κ.λπ.).

Η αναλυτική περιγραφή των παραπάνω ενεργειών για τη διάδοση των πορισμάτων των αξιολογήσεων είναι σκόπιμο να γίνει είτε στο πλαίσιο της προκήρυξης από την ίδια τη ΔΑ, είτε από τον αξιολογητή - στο πλαίσιο της σύμβασης του- σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή του ΕΠ για κάθε αξιολόγηση.

Η διάδοση των αποτελεσμάτων κάθε αξιολόγησης θα γίνεται σε τρία επίπεδα:

- για τους εταίρους (μέλη Επιτροπών Παρακολούθησης) του κάθε ΕΠ, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων θα γίνεται από τη Διαχειριστική Αρχή μετά την ολοκλήρωση κάθε αξιολόγησης με ανάρτηση των τελικών παραδοτέων στο ΔΙΑΥΛΟ και συζήτηση στις Επιτροπές Παρακολούθησης.
- για τα λοιπά εμπλεκόμενα μέρη, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων θα γίνεται από τους φορείς που συμμετέχουν στην Επιτροπή Παρακολούθησης, οι οποίοι οφείλουν να ενεργοποιήσουν ένα δίκτυο επικοινωνίας με τους βασικούς φορείς/ ομάδες που εκπροσωπούν,
- για τους πολίτες και τις βασικές ομάδες χρηστών, η ενημέρωση για τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων θα γίνεται εξειδικευμένα με βάση συστηματοποιημένη πληροφορία που θα έχει προκύψει κατά τη διαδικασία εκπόνησης της αξιολόγησης και θα ανταποκρίνεται στις εξειδικευμένες ανάγκες της κάθε ομάδας χρηστών.

Η διάδοση της πληροφορίας και των ευρημάτων των αξιολογήσεων θα γίνεται στη βάση τυποποιημένης φόρμας της επιτελικής σύνοψης κάθε αξιολόγησης, στην οποία θα πρέπει να περιγράφεται η διαδικασία, τα δεδομένα, τα ευρήματα, τα συμπεράσματα και οι συστάσεις κάθε αξιολόγησης θα πρέπει να είναι διαθέσιμα για δημοσιοποίηση. Περαιτέρω, η επιτελική σύνοψη θα δημοσιοποιείται στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Για την έγκαιρη ενημέρωση σχετικά με την προετοιμασία, την πορεία και τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων, έχουν προβλεφθεί τα παρακάτω εργαλεία:

- **Δίκτυο Αξιολόγησης**, στο πλαίσιο του οποίου γίνεται η παρακολούθηση των βημάτων που αφορούν στην εκπόνηση των αξιολογήσεων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020 και η διάχυση των πορισμάτων των αξιολογήσεων μεταξύ των συμμετεχόντων.

- **Εσωτερική διαδικτυακή πλατφόρμα ΔΙΑΥΛΟΣ**, μέσω της οποίας γίνεται η ενημέρωση των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης των ΕΠ για τις αξιολογήσεις και τα αποτελέσματά τους με βάση τα θέματα αρμοδιότητάς τους.
- **Ιστοσελίδα Επιχειρησιακού Προγράμματος**, όπου αναρτώνται από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, οι επιτελικές περιλήψεις των αξιολογήσεων σε απλή γλώσσα, στα ελληνικά και στα αγγλικά, ανά ομάδα χρήστη.
- **Ιστοσελίδα για το ΕΣΠΑ 2014-2020**, όπου οι επιτελικές περιλήψεις των αξιολογήσεων του ΕΣΠΑ ανά ομάδα χρήστη αναρτώνται από την ΕΑΣ.

3.7 Στρατηγική διαχείρισης ποιότητας

Η στρατηγική διαχείριση ποιότητας αποτελεί βασικό στοιχείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας κάθε αξιολόγησης και σε όλο τον κύκλο ζωής της, καθώς διασφαλίζει την εκπόνηση υψηλής ποιότητας αξιολογήσεων, την καλύτερη δυνατή χρήση των συμπερασμάτων των αξιολογήσεων και την μεγαλύτερη δυνατή διάδοση των αποτελεσμάτων σε όλους τους χρήστες.

Η στρατηγική διαχείρισης ποιότητας στο πλαίσιο των αξιολογήσεων που θα εκπονηθούν την προγραμματική περίοδο 2014-2020 προβλέπεται να διασφαλίζει τις ακόλουθες αρχές:

Διαφάνεια (Transparency)

Η διαφάνεια ενισχύει την εμπιστοσύνη προς τους φορείς που διενεργούν τις αξιολογήσεις και διαμορφώνει τις κατάλληλες συνθήκες για να ωθήσει τους εμπλεκόμενους να λάβουν υπόψη τους τα συμπεράσματα και να κάνουν χρήση των συστάσεων κάθε αξιολόγησης. Είναι κατά συνέπεια σκόπιμο όλες οι αξιολογήσεις να δημοσιοποιούνται και να είναι προσβάσιμες στο ευρύ κοινό. Η διαδικασία, τα δεδομένα, τα ευρήματα, τα συμπεράσματα και οι συστάσεις κάθε αξιολόγησης θα πρέπει να είναι διαθέσιμα για δημοσιοποίηση.

Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, η αρχή της διαφάνειας ενισχύεται μέσω των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- Δημοσιοποίηση του κάθε φορά εγκεκριμένου Σχεδίου Αξιολόγησης κάθε ΕΠ, το οποίο επανεξετάζεται σε ετήσια βάση προκειμένου να προσαρμόζεται στις νέες ανάγκες.
- Δημοσιοποίηση των όρων της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης.
- Δημοσιοποίηση των επιτελικών περιλήψεων κάθε αξιολόγησης, καθώς και της έκθεσης σύνοψης των αποτελεσμάτων όλων των αξιολογήσεων κάθε ΕΠ.

Ανεξαρτησία (Independence)

Οι αξιολογήσεις εκπονούνται κυρίως από εξωτερικούς αξιολογητές, οι οποίοι θα πρέπει με αμερόληπτο τρόπο να κάνουν εκτιμήσεις στη βάση ενδείξεων και αξιόπιστων δεδομένων. Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η ανεξαρτησία κάθε αξιολόγησης από πολιτικές παρεμβάσεις και προτιμήσεις.

Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, η αρχή της ανεξαρτησίας ενισχύεται μέσω των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- Διασφάλιση ότι οι εξωτερικοί αξιολογητές που θα εκπονήσουν τις αξιολογήσεις των ΕΠ δεν είχαν συμμετάσχει στο σχεδιασμό των συγκεκριμένων ΕΠ.
- Διασφάλιση ότι οι εξωτερικοί αξιολογητές έχουν πλήρη πρόσβαση σε όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες.

- Διασφάλιση ότι οι εξωτερικοί αξιολογητές έχουν πλήρη αυτονομία στην καταγραφή των ευρημάτων και τη διατύπωση των σχετικών πορισμάτων.

Ήθος (Ethics)

Κατά το σχεδιασμό μίας αξιολόγησης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να διευθετούνται οι ηθικές προκλήσεις που ενδέχεται να προκύψουν. Οι αξιολογήσεις και οι αξιολογητές θα πρέπει να σέβονται τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια όλων των εμπλεκόμενων σε μία αξιολόγηση, θα πρέπει να παρέχουν εχεμύθεια, ενώ οι συμμετέχοντες σε μία αξιολόγηση θα πρέπει να μην υπόκεινται σε εξωτερικές πιέσεις. Οι αξιολογήσεις δεν θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν προσωπικά ή άλλα συμφέροντα.

Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, η αρχή του ήθους ενισχύεται μέσω των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- Σαφή περιγραφή στους όρους της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης της λογικής, του σκοπού και του περιεχομένου της αξιολόγησης, των βασικών αξιολογικών ερωτημάτων, της ενδεχόμενης προτιμητέας μεθόδου αξιολόγησης και όλων των θεμάτων που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, προκειμένου οι δυνητικοί αξιολογητές να ενημερωθούν κατάλληλα για το τι απαιτείται από αυτούς, ώστε να σταθμίσουν τους δεοντολογικούς κινδύνους που ενδέχεται να προκύψουν.
- Σαφής όρος στους όρους της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης όσον αφορά στη δέσμευση κάθε αξιολογητή να παραμείνουν εμπιστευτικά τα ευρήματα της αξιολόγησης μέχρι και την τελική παραλαβή της. Η συμφωνία εμπιστευτικότητας συμπεριλαμβάνει και τα στοιχεία που δίνονται ή συλλέγονται από τον αξιολογητή.

Ποιότητα (Quality)

Προκειμένου οι αξιολογήσεις να παρέχουν επικυρωμένα και αξιόπιστα συμπεράσματα που να είναι τεκμηριωμένα, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται πρότυπα ποιότητας, συμβατά με τα πρότυπα που χρησιμοποιούνται διεθνώς, τα οποία επανεξετάζονται συστηματικά και προσαρμόζονται στις νέες ανάγκες.

Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, η αρχή της ποιότητας ενισχύεται μέσω της ενσωμάτωσης στους όρους της προκήρυξης κάθε αξιολόγησης κριτηρίων ποιότητας για την υποστήριξη του έργου των Επιτροπών Παρακολούθησης και παραλαβής των μελετών και τη διασφάλιση εκπόνησης αξιολογήσεων υψηλής ποιότητας στη βάση ενιαίων προκαθορισμένων κριτηρίων ποιότητας.

Χρησιμότητα (Utility)

Προκειμένου οι αξιολογήσεις να έχουν χρησιμότητα και τα συμπεράσματά τους να έχουν εφαρμογή, θα πρέπει να εστιάζουν στους χρήστες και να παρέχουν επίκαιρη και κατανοητή πληροφορία που να ανταποκρίνεται σε θέματα που τους ενδιαφέρουν, αλλά και να είναι συναφής με τα ερωτήματα που τίθενται για τη λήψη αποφάσεων. Η πληροφορία θα πρέπει να παρουσιάζεται με τρόπο κατανοητό προς τους χρήστες και να μεταφράζεται κατάλληλα τόσο σε όρους πολιτικής όσο και πρακτικής εφαρμογής.

Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, η αρχή της χρησιμότητας ενισχύεται μέσω των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- Προσδιορισμός και τυποποίηση ομάδων χρηστών στο πλαίσιο κάθε αξιολόγησης, ενέργεια η οποία θα αποτελεί προϋπόθεση και αρχικό παραδοτέο του αξιολογητή και θα ενσωματώνεται στους όρους προκήρυξης κάθε αξιολόγησης.

- Διάδοση συμπερασμάτων και συστάσεων των αξιολογήσεων σε όλους τους χρήστες, στη βάση συγκεκριμένων προτάσεων από τον αξιολογητή ανά κατηγορία χρηστών, στο πλαίσιο της επιτελικής σύνοψης κάθε αξιολόγησης.

4. Αξιολογήσεις

ΜΕΡΟΣ Α: Σύνοψη και χρονοπρογραμματισμός αξιολογήσεων

4.1 Συνοπτικός πίνακας

Ο συνοπτικός **πίνακας 2** που ακολουθεί καταγράφει όλες τις αξιολογήσεις που καταρχήν προγραμματίζεται να γίνουν ή εκείνες που έχουν ήδη γίνει για το ΕΠ «Αττική» 2014-2020, ξεκινώντας από την παλαιότερη και συνεχίζοντας μέχρι την πιο πρόσφατη. Για κάθε αξιολόγηση αναφέρεται ο τίτλος της αξιολόγησης, η ενδεικτική ή οριστική ημερομηνία ολοκλήρωσης και ο οριστικός ή εκτιμώμενος προϋπολογισμός.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι οι παρακάτω αξιολογήσεις, κατά το στάδιο της υλοποίησης, πρόκειται να ομαδοποιηθούν/συμπτυχθούν σε μικρότερο αριθμό λαμβάνοντας υπόψη τις οριζόντιες αξιολογήσεις που έχουν ολοκληρωθεί ή ολοκληρώνονται, τα χρονικά ορόσημα του ΕΠ και το **έγγραφο εργασίας 3** με αρ. πρωτ. 113344/24.11.2022 της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) και της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ).

Πίνακας 2: Συνοπτικός πίνακας αξιολογήσεων Προγράμματος

α/α	Τίτλος αξιολόγησης	Υλοποίηση/ Προγραμματισμός	Οριστική/ Ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης	Τελικός/Εκτιμώμενος π/υ (€) (συμπ. Φ.Π.Α.)
1	Εκ των προτέρων αξιολόγηση και Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Ολοκληρώθηκε	Δεκέμβριος 2014	-
2	Έλεγχος επιδόσεων σχετικά με: Δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 (κοινωνική ένταξη) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για το ΕΠ "Αττική" (Ευρωπαϊκή Επιτροπή)	Ολοκληρώθηκε	Μάιος 2017	-
3	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας		Μάρτιος 2018	44.129,74

α/α	Τίτλος αξιολόγησης	Υλοποίηση/ Προγραμματισμός	Οριστική/ Ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης	Τελικός/Εκτιμώμενος π/υ (€) (συμπ. Φ.Π.Α.)
	του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Ολοκληρώθηκε https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis		
4	Αξιολόγηση των δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής στο ΕΠ ΑΝΑΔ ΕΔΒΜ και στα ΠΕΠ (Οριζόντια Αξιολόγηση)	Ολοκληρώθηκε https://empedu.gov.gr/axiologisi-toy-programmatos/	Δεκέμβριος 2018	50.740,80
5	Έρευνα κοινού	Ολοκληρώθηκε https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis	Φεβρουάριος 2019	11.408,00
6	Μελέτη αξιολόγησης της λειτουργίας των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠ Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα (ΜΔΤ) (Οριζόντια Αξιολόγηση)	Ολοκληρώθηκε http://www.esfhellas.gr/el/Pages/eLibraryFS.aspx?item=2102	Ιούλιος 2019	44.020,00
7	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του ΕΠ Αττική 2014 – 2020 (ενόψει αναθεώρησης του έτους 2020)	Ολοκληρώθηκε https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis	Οκτώβριος 2020	41.788,00
8	Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 (Οριζόντια Αξιολόγηση)	Ολοκληρώθηκε https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis	Σεπτέμβριος 2020	45.260,00
9	Αξιολόγηση της Λειτουργίας των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) (Οριζόντια Αξιολόγηση)	Ολοκληρώθηκε https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis	Νοέμβριος 2020	67.580,00

α/α	Τίτλος αξιολόγησης	Υλοποίηση/ Προγραμματισμός	Οριστική/ Ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης	Τελικός/Εκτιμώμενος π/υ (€) (συμπ. Φ.Π.Α.)
10	Αξιολόγηση Κοινωνικών Δομών ΕΚΤ που χρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ Αττικής	Ολοκληρώθηκε https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis	Αύγουστος 2021	73.036,00
11	Έκθεση Σύνοψης Αξιολογήσεων του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Ολοκληρώθηκε https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis	Φεβρουάριος 2023	9.920,00
12	Αποτίμηση της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID-19 (Οριζόντια Αξιολόγηση)	-	Ιούνιος 2023	62.000,00
13	«Αξιολόγηση δράσεων Ειδικής Αγωγής : 1) Εκπαιδευτικής υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο ΕΠ ΑΝΑΔ ΕΔΒΜ και στα ΠΕΠ 2) Ανάπτυξης Υποστηρικτικών Δομών για την Ένταξη και Συμπερίληψη στην Εκπαίδευση των Μαθητών με Αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και δράσεων (ΕΠ 10.1 και 9.3)» (Οριζόντια Αξιολόγηση)	Ολοκληρώθηκε https://empedu.gov.gr/axiologisi-toy-programmatos/	Οκτώβριος 2023	73.160,00
14	Αξιολόγηση επιπτώσεων των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα 2014-2020	-	Δεκέμβριος 2023	66.340,00

α/α	Τίτλος αξιολόγησης	Υλοποίηση/ Προγραμματισμός	Οριστική/ Ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης	Τελικός/Εκτιμώμενος π/υ (€) (συμπ. Φ.Π.Α.)
	(Οριζόντια Αξιολόγηση)			
15	Οριζόντια αξιολόγηση των δράσεων Έξυπνης Εξειδίκευσης στα ΠΕΠ 2014-20 (Οριζόντια Αξιολόγηση)	-	Δεκέμβριος 2023	66.960,00
16	Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΠΕΠ Αττική 2014-2020	-	Δεκέμβριος 2023	24.800,00
ΣΥΝΟΛΟ				681.142,54€

4.2 Χρονοδιάγραμμα

Οι αξιολογήσεις που προτείνονται στο παρόν Σχέδιο λαμβάνουν υπόψη τα διάφορα χρονικά ορόσημα για τις ετήσιες εκθέσεις του ΕΠ και τις εκθέσεις προόδου του ΕΣΠΑ.

Επίσης, λαμβάνουν υπόψη την ειδικότερη στοχοθεσία και τα διάφορα στάδια υλοποίησης του ΕΠ.

Στον **Πίνακα 3** που ακολουθεί αποτυπώνεται συνοπτικά το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των προτεινόμενων αξιολογήσεων.

Πίνακας 3 : Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των προτεινόμενων αξιολογήσεων.

α/α	Σχεδιαζόμενη Αξιολόγηση	Εκτιμώμενος χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης	Εκτιμώμενος χρόνος σύμβασης της αξιολόγησης	Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης	2ο Τρίμηνο 2017	3ο Τρίμηνο 2017	4ο Τρίμηνο 2017	1ο Τρίμηνο 2018	2ο Τρίμηνο 2018	3ο Τρίμηνο 2018	4ο Τρίμηνο 2018	1ο Τρίμηνο 2019	2ο Τρίμηνο 2019	3ο Τρίμηνο 2019	4ο Τρίμηνο 2019	1ο Τρίμηνο 2020	2ο Τρίμηνο 2020	3ο Τρίμηνο 2020	4ο Τρίμηνο 2020	1ο Τρίμηνο 2021	2ο Τρίμηνο 2021	3ο Τρίμηνο 2021	4ο Τρίμηνο 2021	1ο Τρίμηνο 2022	2ο Τρίμηνο 2022	3ο Τρίμηνο 2022	4ο Τρίμηνο 2022	1ο Τρίμηνο 2023	2ο Τρίμηνο 2023	3ο Τρίμηνο 2023	4ο Τρίμηνο 2023		
2	Έλεγχος επιδόσεων σχετικά με: Δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 (κοινωνική ένταξη) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για το ΕΠ "Αττική"			2ο τρίμηνο 2017																													
3	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του Ε.Π. Αττική 2014-2020	3ο τρίμηνο 2017	4ο τρίμηνο 2017	1ο τρίμηνο 2018																													
4	Αξιολόγηση των δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής στο ΕΠ ΑΝΑΔ ΕΔΒΜ και στα ΠΕΠ	2ο τρίμηνο 2017	1ο τρίμηνο 2018	4ο τρίμηνο 2018																													
5	Έρευνα κοινού			1ο τρίμηνο 2019																													
6	Μελέτη αξιολόγησης της λειτουργίας των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠ Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα (ΜΔΤ)		4ο τρίμηνο 2018	3ο τρίμηνο 2019																													
7	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του Ε.Π. Αττική 2014-2020. (ενόψει αναθεώρησης του έτους 2020)			4ο τρίμηνο 2020																													

14	Αξιολόγηση επιπτώσεων των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα 2014-2020		2ο τρίμηνο 2023	4ο τρίμηνο 2023																									
15	Οριζόντια αξιολόγηση των δράσεων Έξυπνης Εξειδίκευσης στα ΠΕΠ 2014-20		2ο τρίμηνο 2023	4ο τρίμηνο 2023																									
16	Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΠΕΠ Αττική 2014-2020	4ο τρίμηνο 2023	4ο τρίμηνο 2023	4ο τρίμηνο 2023																									

ΜΕΡΟΣ Β: Ανάλυση αξιολογήσεων

Για κάθε αξιολόγηση που έχει περιληφθεί στο συνοπτικό πίνακα, γίνεται ανάλυση κάθε αξιολόγησης και συμπληρώνεται και το δελτίο ταυτότητας κάθε αξιολόγησης (Πίνακες 4-18).

Πίνακας 4: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (2): «Έλεγχος επιδόσεων σχετικά με: Δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 (κοινωνική ένταξη) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για το ΕΠ "Αττική»

α/α	2
Τίτλος αξιολόγησης	Έλεγχος επιδόσεων σχετικά με: Δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 (κοινωνική ένταξη) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για το ΕΠ «Αττική»
Αντικείμενο αξιολόγησης	Η αξιολόγηση αφορά στον έλεγχο κατά πόσο τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τη χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) με αποδοτικό, αποτελεσματικό και οικονομικό τρόπο, προκειμένου να στηρίξουν την κοινωνική ένταξη και να καταπολεμήσουν τη φτώχεια και τις διακρίσεις.
Περιεχόμενο	Το γενικό πεδίο εφαρμογής του ελέγχου επιδόσεων σχετίζεται με την αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα και την οικονομία με την οποία οι ελεγχόμενες Διαχειριστικές Αρχές σε κάθε κράτος μέλος χρησιμοποιούν τη χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) για τη στήριξη της κοινωνικής ένταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 125, παράγραφος 2 στοιχείο α) και παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020.
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποδοτικότητα Αποτελεσματικότητα
Ερωτήματα αξιολόγησης	Έχει επιτύχει το πρόγραμμα την επιδιωκόμενη πρόοδο όσον αφορά τη στήριξη της κοινωνικής ένταξης; Το πρόγραμμα υλοποιείται με αποδοτικό τρόπο; Εφαρμόζονται κατάλληλα συστήματα, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα αγαθά και οι υπηρεσίες που πληρώνονται από τα κονδύλια του ΕΚΤ παρέχονται με οικονομικά αποδοτικό τρόπο; Αναμένεται το κράτος μέλος να δαπανήσει τη χρηματοδότηση του ΕΚΤ για την κοινωνική ένταξη στις προτεραιότητες της ΕΚ, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα ποσοστά που ορίζει ο κανονισμός; Τα συστήματα επιλογής έργων/προγραμμάτων της Διαχειριστικής Αρχής υποστηρίζουν τη βέλτιστη αποτελεσματικότητα των κονδυλίων του ΕΚΤ για την κοινωνική ένταξη;
Μέθοδος	<ul style="list-style-type: none"> • Προετοιμασία, που περιλαμβάνει την ανάλυση βασικών εγγράφων, όπως δεδομένα επιδόσεων, εγχειρίδια, λίστες ελέγχου, διαδικασίες, μεθοδολογία κ.λπ. • Εργασία πεδίου, που περιλαμβάνει συνεντεύξεις με προσωπικό της Διαχειριστικής Αρχής και του Οργανισμού για την Κοινωνική Ένταξη, καθώς και επιτόπια ανασκόπηση των στοιχείων και των πρόσθετων εγγράφων που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου.

	<ul style="list-style-type: none"> • Υποβολή εκθέσεων και διαδικασία αντιπαράθεσης • Παρακολούθηση.
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Μάιος 2017
Βασικά Συμπεράσματα	<p>Γενικά, το ΕΠ έχει συγκροτηθεί με επαγγελματισμό, εκτελείται ομαλά και χρησιμοποιεί εν πολλοίς τη χρηματοδότηση του ΕΚΤ με αποδοτικό, αποτελεσματικό και οικονομικό τρόπο για τη στήριξη της κοινωνικής ένταξης. Από πολλές απόψεις, η ΔΑ αποτελεί υπόδειγμα καλής πρακτικής. Για παράδειγμα, τηρεί αυστηρές διαδικασίες σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Κανονισμών και προβαίνει σε συνεπή και συστηματική τεκμηρίωση των επιχειρησιακών της δραστηριοτήτων, ενώ χαρακτηρίζεται από πνεύμα ανοιχτής επικοινωνίας και αποφασιστικότητα για την εδραίωση χρηστής διακυβέρνησης.</p> <p>Προκειμένου να βελτιωθούν περαιτέρω οι επιδόσεις της ΔΑ, θα ήταν σκόπιμο να τυποποιήσει τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες εσωτερικής παρακολούθησης των εκροών/αποτελεσμάτων και των χρηματοοικονομικών δεικτών. Η καθιέρωση συχνότερων σημείων αναφοράς καθ'όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου θα διευκόλυne την καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής και των επιδόσεων σε σχέση με την αναμενόμενη πορεία. Αυτό με τη σειρά του θα συνέβαλε στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση και θα επέτρεπε τον έγκαιρο εντοπισμό και τον μετριασμό ενδεχόμενων κινδύνων όσον αφορά την υλοποίηση.</p> <p>Η ΔΑ έχει δρομολογήσει τις αναγκαίες δράσεις, προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι ετήσιες εκθέσεις της καταγράφουν όλες τις εκροές που επιτυγχάνονται από τα έργα της και θα είναι σημαντικό να ολοκληρωθούν αυτές οι αλλαγές το συντομότερο δυνατόν, για να μεγιστοποιηθεί η διαφάνεια και η πληρότητα των αναφερόμενων επιδόσεων.</p> <p>Εκτός από τη βελτίωση της συχνότητας και της πληρότητας των διαδικασιών παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων, η ΔΑ έχει ακόμη περιθώριο να αυξήσει την αποτελεσματικότητά της, βελτιώνοντας ή/και κωδικοποιώντας ορισμένες άλλες πτυχές των δραστηριοτήτων της – για παράδειγμα, τη διαχείριση των προσφυγών από ανεπιτυχείς συμμετέχοντες σε προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, την άντληση διδαγμάτων από τους ελέγχους και τις αξιολογήσεις, καθώς και τις αξιολογήσεις διασφάλισης ποιότητας του ΕΠ.</p>

Πίνακας 5: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (3): «Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του ΕΠ «Αττική» 2014-2020»

α/α	3
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του ΕΠ «Αττική» 2014-2020 (για τα έτη 2014-2016)
Αντικείμενο αξιολόγησης	Το αντικείμενο της αξιολόγησης εστιάζεται στην μέτρηση των πρώτων αποτελεσμάτων από την εφαρμογή των πράξεων του Προγράμματος μέχρι τις 31/12/2016. Η αξιολόγηση θα εξετάσει, μεταξύ άλλων, το κατά πόσο επιτυγχάνονται οι στόχοι που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος και θα προσδιορίσει τους παράγοντες στους οποίους

	οφείλεται η πορεία επίτευξης αυτών των στόχων. Παράλληλα θα εκτιμηθεί κατά πόσο οι παρεμβάσεις σχεδιάστηκαν και υλοποιούνται αποδοτικά σε σχέση με το κόστος τους, η καταλληλότητα των δεικτών και των οροσήμων που επιλέχθηκαν για το πλαίσιο επίδοσης του ΕΠ, η καταλληλότητα των στόχων και των δεικτών εκροών και αποτελέσματος σε σχέση με τις ανάγκες. Τέλος, θα επιδιωχθεί να αντληθούν τα πρώτα συμπεράσματα όσον αφορά στην δρομολόγηση άμεσων, διορθωτικών ενεργειών συμπεριλαμβανομένης και της πιθανής αναθεώρησης του Προγράμματος.
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση αφορά στο σύνολο των ειδικών στόχων του ΕΠ.
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Καταλληλότητα
Ερωτήματα αξιολόγησης	Ενδεικτικά αξιολογικά ερωτήματα: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι ειδικοί στόχοι και οι επιδιωκόμενοι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων που είχαν τεθεί; ▪ Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν ικανοποίησαν τις ανάγκες των δικαιούχων που είχαν επιλεγεί; ▪ Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν συνεισέφεραν στη «λογική της παρέμβασης»; ▪ Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν ήταν αποδοτικές σε σχέση με το κόστος; ▪ Σε ποιο βαθμό ο διαθέσιμος προϋπολογισμός ήταν κατάλληλος για την υλοποίηση των παρεμβάσεων; ▪ Σε ποιο βαθμό ο σχεδιασμός της παρέμβασης ήταν κατάλληλος για την κάλυψη των αναγκών; ▪ Σε ποιο βαθμό η υλοποίηση των παρεμβάσεων παρέκκλινε από τον αρχικό σχεδιασμό και γιατί;
Μέθοδος	Αξιοποίηση πρωτογενών στοιχείων, συνεντεύξεις, έρευνες πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων, αξιοποίηση δευτερογενών δεδομένων με την χρήση meta data, εφαρμογή μεθόδων περιγραφικής στατιστικής, κ.ο.κ.
Δεδομένα	Δείκτες εκροών και αποτελέσματος του ΕΠ (βάσει του ΟΠΣ) Διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία από επίσημες πηγές (απογραφές - έρευνες ΕΛΣΤΑΤ, πληροφοριακό σύστημα κρατικών ενισχύσεων, στοιχεία επιμελητηρίων, κ.ο.κ.)
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός αξιολογητής
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: Σεπτέμβριος 2017 ▪ Συμβασιοποίηση της αξιολόγησης: Νοέμβριος 2017

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Μάρτιος 2018
Εκτιμώμενος π/υ	44.129,74 ευρώ

Πίνακας 6: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (4): «Αξιολόγηση των δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής στο ΕΠ ΑΝΑΔ ΕΔΒΜ και στα ΠΕΠ» (Οριζόντια Αξιολόγηση)

Για τις δράσεις του ΕΠ που αφορούν στην υλοποίηση του Προγράμματος της Εναρμόνισης Οικογενειακής & Επαγγελματικής Ζωής και τη συμβολή τους στην επίτευξη των ειδικών στόχων των επενδυτικών προτεραιοτήτων 9i και 9iii, θα διενεργηθεί οριζόντια αξιολόγηση από την ΕΥΔ ΕΠΑΝΑΔΕΒΜ, η οποία εντάσσεται στο Σχέδιο Αξιολογήσεων του Τομεακού ΕΠ.

Η μελέτη που σχεδιάζεται να διενεργηθεί, σε συνεργασία με τις ΔΑ των ΠΕΠ, θα εξετάσει την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνάφεια, τη συνοχή και την προστιθέμενη αξία των παρεμβάσεων, με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης το 2^ο εξάμηνο του 2017.

α/α	4
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση των δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής στο ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ και στα ΠΕΠ
Αντικείμενο αξιολόγησης	Η αξιολόγηση αφορά στην αποτίμηση της παρέμβασης που αναφέρεται στη συμφιλίωση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής με σκοπό να υποστηριχθούν συγκεκριμένες ομάδες: - γυναίκες εργαζόμενες κυρίως με επισφαλή θέση εργασίας - γυναίκες άνεργες.
Περιεχόμενο	Η δράση υποστηρίζει τις γυναίκες μέσω της παροχής υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων παιδιών και εφήβων και ατόμων με αναπηρία, καθώς και τους άνδρες που έχουν την επιμέλεια τέκνων. Το ΕΠ ΑΝΑΔ ΕΔΒΜ προσανατολίζει την ενίσχυσή του κυρίως σε γυναίκες με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα άνω του ορίου της φτώχειας, ενώ τα ΠΕΠ προσανατολίζουν την ενίσχυσή του σε γυναίκες κάτω του ορίου της φτώχειας (άνεργες ή εργαζόμενες).
Κριτήριο αξιολόγησης	Η μελέτη αξιολόγησε τις εν λόγω δράσεις, ως προς: α) τη συνάφεια, την καταλληλότητα και τη σχετικότητα των παρεμβάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τα προβλήματα της περιόδου, το περιβάλλον εφαρμογής των επιμέρους παρεμβάσεων και πώς αυτό επέδρασε στον σχεδιασμό και την υλοποίησή τους, και β) την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις των δράσεων σε ωφελούμενους και δομές.
Ερωτήματα αξιολόγησης	Στο πλαίσιο της αξιολόγησης σε γενικές γραμμές διερευνήθηκαν: <ul style="list-style-type: none"> • η συνεισφορά στη βελτίωση του σχεδιασμού και της υλοποίησης των δράσεων με έμφαση στην απλοποίηση των διαδικασιών διαχείρισης εντός του πλαισίου υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων έργων, • η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τον ωφελούμενο πληθυσμό, • η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τις δομές παροχής υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών και

	<ul style="list-style-type: none"> • η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τους στόχους των επιμέρους Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.
--	--

Μέθοδος	Η μέθοδος αξιολόγησης περιελάμβανε α) πρωτογενή ποσοτική και ποιοτική έρευνα πεδίου σε δείγμα ωφελουμένων, β) δευτερογενή / βιβλιογραφική έρευνα, γ) διενέργεια ατομικών συνεντεύξεων με δομημένα ερωτηματολόγια και δ) σύνθεση - ανάλυση των αποτελεσμάτων, απάντηση των ερωτημάτων αξιολόγησης και εκπόνηση της συνολικής έκθεσης αξιολόγησης. Η πλήρης μεθοδολογία της έρευνας περιγράφεται αναλυτικά στο Παραδοτέο Α της μελέτης.
Δεδομένα	Οι δείκτες που αποτιμήθηκαν στο πλαίσιο της αξιολόγησης περιλαμβάνουν τους αντίστοιχους δείκτες εκρών και αποτελέσματος του Άξονα Προτεραιότητας στον οποίο εντάσσεται η παρέμβαση που αξιολογείται. Αξιοποιήθηκε το σύνολο των δεδομένων των πράξεων, όπως αυτά αποτυπώνονται στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ καθώς και στοιχεία από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, τη Eurostat, τον ΟΟΣΑ, κ.α.
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε από την εταιρεία CMT Prooptiki και παρελήφθησαν πέντε παραδοτέα τα οποία έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2014-2020.
Διάρκεια	Ημερομηνία διακήρυξης της αξιολόγησης : 06/2017 Ημερομηνία συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: 01/2018 Ημερομηνία ολοκλήρωσης / παραλαβής της αξιολόγησης: 12/2018
Προϋπολογισμός	40.920,00€ (μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%)
Βασικά αποτελέσματα αξιολόγησης	<p>Κατά την εξεταζόμενη τριετία 2014-2017 από τη δράση ωφελήθηκαν 158.808 άτομα, ενώ στον κύκλο 2016-2017 ωφελήθηκαν 74.966 άτομα, στο σύνολο των 13 Περιφερειών της χώρας. Από τους ερωτώμενους ωφελούμενους, το 61% των ωφελούμενων συμφωνεί με την αλλαγή της στόχευσης της δράσης υπέρ των ανέργων, ενώ από αυτούς το 90% των ανέργων τάσσονται υπέρ αυτής της αλλαγής. Οι εργαζόμενοι αντίστοιχα που τάσσονται υπέρ της αλλαγής ανέρχονται στο εντυπωσιακά χαμηλότερο ποσοστό του 40%.</p> <p>Αναφορικά με την αξιολόγηση της αλλαγής του συστήματος τοποθέτησης παιδιών (σύστημα Voucher), το 60,8% των ερωτούμενων συμφώνησε με τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής της δομής (παιδικό σταθμό, ΚΔΑΠ, ΚΔΑΠ-ΜΕΑ) στην οποία επιθυμούσαν να εγγράψουν το παιδί τους.</p> <p>Από τα αποτελέσματα της ποσοτικής έρευνας, τα σημαντικότερα προβλήματα που διαπιστώθηκαν, αφορούν κυρίως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - τη διαδικασία υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής από πλευράς ωφελούμενων - τη διαδικασία τοποθέτησης των παιδιών στις δομές (αφορά κατά βάση τους ωφελούμενους και σε μικρότερο βαθμό τις δομές) <p>Σε σχέση με τη διαδικασία τοποθέτησης των παιδιών τα προβλήματα εντοπίστηκαν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - στην ανάγκη συστηματικής αναζήτησης δομής έως την εύρεση διαθέσιμης θέσης, - στην αποστολή του παιδιού σε δομή που δεν ήταν στις πρώτες επιλογές επειδή δεν υπήρχαν αλλού θέσεις, - στην επιβάρυνση με κόστος μετακίνησης επειδή οι δομές που ήταν κοντά δεν είχαν διαθέσιμες θέσεις. <p>Σε σχέση με τη μέτρηση της συμβολής της δράσης στη βιωσιμότητα των δομών παροχής υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών, προκύπτει ότι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - το 84,1% των φορέων πιστεύει ότι η συμμετοχή του στη δράση βελτίωσε τις

	<p>συνθήκες ενίσχυσης της βιωσιμότητάς του,</p> <ul style="list-style-type: none"> - το 81,6% αναφέρει πως η συμμετοχή του στη δράση βελτίωσε τη φήμη του φορέα του στους γονείς και γενικότερα την εικόνα του, - το 75,3% αναφέρει πως η συμμετοχή του στη δράση οδήγησε σε αύξηση της ζήτησης των υπηρεσιών που παρείχε «προσελκύοντας νέους πελάτες». <p>Γενικά συμπεράσματα της συγκριτικής αξιολόγησης</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η συμβολή της δράσης στη διατήρηση της απασχόλησης είναι σημαντική, ενώ σε υψηλά ποσοστά κινείται και σε ότι αφορά στην εύρεση εργασίας. - Σημαντική θεωρείται η συμβολή της δράσης στη συμμετοχή των ωφελούμενων σε προγράμματα εκπαίδευσης/κατάρτισης. - Θετική απεδείχθη η συμβολή της δράσης τόσο στον κλάδο των φορέων παροχής υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών, όσο και στις ίδιες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε αυτόν. - Η δράση από μόνη της και παρά την επάρκεια των χαρακτηριστικών της, δεν επαρκεί να δημιουργήσει εκείνη την ώθηση που απαιτείται για την ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας των ανέργων. - Καταδεικνύεται η ανάγκη στοχευμένων συνεργειών με άλλες πολιτικές και προγράμματα που συνδράμουν προς αυτή την κατεύθυνση.
--	--

Πίνακας 7: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (5): «Έρευνα Κοινού»

Η αξιολόγηση αφορούσε την καταγραφή της κοινής γνώμης γύρω από τα θέματα που αφορούν στο ΠΕΠ Αττικής, την αναγκαιότητα και τις επιπτώσεις τους στην καθημερινότητα των πολιτών.

- Η οριακά ανύπαρκτη γνώση για τη δράση και τη συμβολή του ΠΕΠ Αττικής και της Περιφέρειας στην κοινωνία καθώς και η σύγχυση σχετικά με την εμπλοκή του κράτους ως φορέα στις δράσεις της Περιφέρειας καθιστούν απαραίτητη την επικοινωνία των δράσεων με σαφείς πληροφορίες γύρω από κάθε έργο.
- Υπάρχει αυξημένο ενδιαφέρον για ενημέρωση σε σχέση με τις δράσεις της Περιφέρειας, με κύρια κανάλια πάντα την τηλεόραση και το διαδίκτυο.
- Η επικοινωνία των δράσεων του ΠΕΠ Αττικής είναι ικανή να συμβάλει και στην συνολικότερη εντύπωση των πολιτών για την Περιφέρεια Αττικής.

Πίνακας 8: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (6): «Αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠΜΔΤ»

α/α	6
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠΜΔΤ
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αντικείμενο του έργου αποτελεί η ενδιάμεση μελέτη αξιολόγησης της λειτουργίας του Δικτύου Δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας και πολλαπλών διακρίσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, η οποία περιλαμβάνεται στους όρους των σχετικών προσκλήσεων των ΠΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020.
Περιεχόμενο	Στο πλαίσιο αυτό , το ΕΚΤ συνεχίζει να συγχρηματοδοτεί, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, Δίκτυο των Δομών , με στόχο τη συνέχιση και την αναβάθμιση της λειτουργίας των 61 δομών , μέσω της παροχής βελτιωμένων / διευρυμένων υπηρεσιών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας . Παράλληλα χρηματοδοτεί τις Οριζόντιες παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας, προκειμένου οι δομές του Δικτύου να ακολουθούν κοινό μοντέλο και προδιαγραφές λειτουργίας, όπως αυτές αποτυπώνονται στα επιμέρους εργαλεία, εγχειρίδια, έγγραφα, κ.τ.λ., του Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας Παροχής Υπηρεσιών, και να τηρούν τις υποχρεώσεις και τις αρμοδιότητες που απορρέουν από την Προγραμματική Συμφωνία που έχει υπογραφεί με την ΓΓΦ και το ΚΕΘΙ. (Ητοι : Αναλυτικά, το δίκτυο δομών το οποίο συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ περιλαμβάνει: 14 Συμβουλευτικά Κέντρα σε περιφερειακό επίπεδο με δικαιούχο το ΚΕΘΙ, 25 Συμβουλευτικά Κέντρα σε τοπικό επίπεδο με δικαιούχο τον εκάστοτε Δήμο, 19 Ξενώνες Φιλοξενίας σε τοπικό επίπεδο με δικαιούχο τον εκάστοτε Δήμο, και Ξενώνων Φιλοξενίας του ΕΚΚΑ στην Αττική και Θεσσαλονίκη με δικαιούχο το ΕΚΚΑ). Οι σχετικές Πράξεις εντάσσονται στα 13 ΠΕΠ, ανάλογα με τη γεωγραφική περιοχή της δομής, και ειδικότερα στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9.iii. «Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών» (εκτός του ΠΕΠ ΑΜΘ και Κρήτης, στα οποία έχουν ενταχθεί στις

	<p>Ε.Π. 9.ι. και 9.ιv, αντίστοιχα). Οι Πράξεις υλοποιούνται με μέσα του εκάστοτε φορέα υλοποίησης και με ομοιογενή τρόπο στο σύνολο της χώρας, κατόπιν σχετικών υποδειγμάτων προσκλήσεων, τα οποία εκπονήθηκαν από την ΕΥΣΕΚΤ σε συνεργασία με την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του ΥΠΕΣΔΑ και σε συνεργασία με τα ΠΕΠ, καθώς και με τη συνεχή εποπτεία και παρακολούθηση της ΓΓΙΦ και τουΚΕΘΙ.</p> <p>Στόχοι της αξιολόγησης</p> <p>Για την αξιολόγηση του συνόλου των δράσεων του δικτύου, στόχος της οποίας αποτελεί η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες από το δίκτυο, οι ειδικοί στόχοι όπως έχουν τεθεί είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αξιολόγηση του σχεδιασμού των πράξεων στην προγραμματική περίοδο 2014- 2020, • Η αποτίμηση της αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και του τρόπου λειτουργίας και παροχής υπηρεσιών των δομών στις ΠΕΠ, • Η ανίχνευση ενδεχόμενων αστοχιών, προβλημάτων και ελλείψεων αναφορικά με το νέο σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων, • Η παροχή προτάσεων περί διορθωτικών κινήσεων εφόσον χρειάζεται ή προτάσεων βελτίωσης του τρόπου υλοποίησης των δράσεων κινήσεων αυτών ή αντίστοιχων στο μέλλον, • Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τις ωφελούμενες γυναίκες, <p>Η αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων.</p>
Κριτήριο αξιολόγησης	<p>Η αποτίμηση πραγματοποιείται με βάση ένα συνδυασμό παραμέτρων που καλύπτουν τις ακόλουθες πτυχές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Συνάφεια και καταλληλότητα των δράσεων 2. Αποτελεσματικότητα 3. Αποδοτικότητα 4. Επιπτώσεις

Ερωτήματα αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> • Ποια είναι η συσχέτιση των δράσεων με τη στοχοθεσία των Ε.Π. και τις Εθνικές Στρατηγικές; • Ποιος ο βαθμός ικανοποίησης των ωφελούμενων από τις παρεχόμενες υπηρεσίες; Καλύπτονται οι ανάγκες των ωφελούμενων γυναικών; • Υπήρξαν αστοχίες, προβλήματα και ελλείψεις, και ποια είναι τα αίτια τους; • Πόσο κατάλληλος ήταν ο επανασχεδιασμός για την αντιμετώπιση των αναγκών των γυναικών; • Έχουν επιλεγεί οι κατάλληλες κατηγορίες ωφελούμενων και ποιες κατηγορίες απουσιάζουν • Σε ποιόν βαθμό έχουν επιτευχθεί οι δείκτες των δράσεων, στη βάση των αρχικά τεθέντων στόχων; Ποια είναι η πρόοδος επιπέδου των τιμών επίτευξης των δεικτών εκρών των επιμέρους τύπων πράξεων (ξενώνες, συμβουλευτικά κέντρα); Που εντοπίζονται σημαντικές αποκλίσεις των πραγματοποιηθέντων σε σχέση με τον προγραμματισμό και ποιες είναι οι βασικές αιτίες; • Κατά πόσο προσφέρθηκαν βελτιωμένες - διευρυμένες υπηρεσίες σε κάθε ΠΕΠ; • Ποια είναι η συμβολή των υποστηρικτικών και οριζόντιων παρεμβάσεων εθνικής εμβέλειας στην λειτουργία των ξενώνων και των συμβουλευτικών κέντρων και της γραμμής SOS 15900; • Πόσο υποβοήθησε το προσωπικό η ηλεκτρονική βάση δεδομένων στην παροχή των υπηρεσιών; • Πόσο αποτελεσματική ήταν η δικτύωση των δομών με εξωτερικούς φορείς και μεταξύ τους; • Πόσο αποτελεσματικές είναι οι διαδικασίες διάχυσης και δημοσιότητας; • Πόσο αποτελεσματικές είναι οι διαδικασίες follow up μετά το τέλος της παροχής υπηρεσιών στις ωφελούμενες; • Οι υπηρεσίες λειτούργησαν σύμφωνα με τις προδιαγραφές των Πράξεων και του κανονιστικού πλαισίου; Ποιες υπηρεσίες λειτούργησαν αποτελεσματικότερα ως προς την δυνατότητα παροχής υπηρεσιών προς τις ωφελούμενες; • Είναι ο διαθέσιμος προϋπολογισμός επαρκής για την υλοποίηση της παρέμβασης; • Πως οι υπηρεσίες του δικτύου μετά τη διεύρυνση της ομάδας στόχου συνετέλεσαν στην εργασιακή κατάσταση των ωφελούμενων; • Υπήρχαν διαφοροποιήσεις στην επίδραση των δράσεων μεταξύ κατηγοριών ωφελούμενων γυναικών; Διαπιστώνονται ανεπιθύμητες συνέπειες; • Διαπιστώνεται βελτίωση της ποιότητας ζωής και κοινωνικής αποκατάστασης των ωφελούμενων;
-----------------------	---

<p>Μέθοδος (συνοπτικά)</p>	<p>Βιβλιογραφική ανασκόπηση- Αναδρομή και παρουσίαση υφιστάμενης κατάστασης –και έρευνα για να συγκεντρώσει από διάφορες πηγές δευτερογενή δεδομένα.</p> <p>Μεθοδολογικός σχεδιασμός</p> <p>Συλλογή δευτερογενών δεδομένων Η ομάδα εργασίας, θα διεξάγει βιβλιογραφική διερεύνηση και έρευνα γραφείου προκειμένου να συγκεντρώσει από διάφορες πηγές δευτερογενή δεδομένα. Με τη συγκεκριμένη ενέργεια εργασιών, επιδιώκεται η συλλογή δευτερογενών στοιχείων που αφορούν στη μέτρηση των εκρμών και αποτελεσμάτων του προγράμματος, στην εκτίμηση των προβλεπόμενων δεικτών και στην «απάντηση» αρκετών εκ των κριτηρίων και αξιολογικών ερωτημάτων που τίθενται στη φάση της παρούσας αξιολόγησης.</p> <p>Συλλογή πρωτογενών δεδομένων</p> <p>Παράλληλα με τη συλλογή δευτερογενών δεδομένων που προβλέπεται η διεξαγωγή μιας σειράς πρωτογενών ποιοτικών και ποσοτικών ερευνών.</p> <p>Ποιοτικές έρευνες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ποιοτικές προσωπικές συνεντεύξεις σε βάθος (<i>in depth interviews</i>) σε εκπροσώπους των φορέων σχεδιασμού και υλοποίησης των υπό αξιολόγηση δράσεων (Επιτροπές παρακολούθησης των ΕΠ, ΔΑ των ΕΠ/ΠΕΠ. ΕΥΣΕΚΤ, ΓΓΦ, Επιτελικές Δομές, ΥΠ. ΕΣ κλπ.) • ποιοτικές ατομικές συνεντεύξεις σε βάθος, με τη χρήση οδηγού συζήτησης στα στελέχη της Τηλεφωνικής Γραμμής SOS 15900 • ποιοτικές ομαδικές συζητήσεις με τη μέθοδο των ομαδικά εστιασμένων συνεντεύξεων(<i>focus group</i>) με τη συμμετοχή ειδικών εμπειρογνομόνων, • ποιοτική έρευνα με συνεντεύξεις στα στελέχη όλων των δομών του δικτύου, Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων. <p>Ποσοτικές έρευνες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ποσοτική έρευνα στις συμβουλευόμενες γυναίκες των Συμβουλευτικών Κέντρων και ξενώνων φιλοξενίας. • Ποσοτική έρευνα στα στελέχη της γραμμής SOS 15900 • πανελλαδική ποσοτική έρευνα με την αποστολή online ερωτηματολογίων στα στελέχη όλων των δομών του δικτύου, Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων. <p>Ανάλυση S.W.O.T.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων Σύνθεση Δεδομένων
--------------------------------	---

<p>Δεδομένα (ενδεικτικά)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ευρωπαϊκές στρατηγικές και κατευθύνσεις ,επικαιροποιημένες πολιτικές Ε.Ε. για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας • Υλοποιούμενες Εθνικές πολιτικές και παρεμβάσεις • Κανονιστικό Πλαίσιο – Κανονισμοί Λειτουργίας ανά δομής • Το δίκτυο δομών και ενταγμένα έργα στο ΕΣΠΑ 2014-2020 <ul style="list-style-type: none"> ✓ Έργα ΠΕΠ (Προσκλήσεις, Δείκτες εκρών και αποτελέσματος, πορεία υλοποίησης (νομικές δεσμεύσεις & πληρωμές) από ΟΠΣ ✓ Οριζόντιες Δράσεις Ε.Π. Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014-2020. <p>Άλλες Βάσεις δεδομένων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ελληνική Στατιστική Αρχή • Eurostat • ΟΟΣΑ <p>Διεθνείς και εγχώριες πηγές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ΕΣΠΑ 2007-2013 • ΕΠ ΔΜ 2007-2013& ΜΔΤ 2014-2020 • Εκ των προτέρων, on going και εκ των υστέρων αξιολόγηση του ΕΠΑΝΑΔ 2007- 2013 • Εκθέσεις αξιολόγησης των δράσεων στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ • ΕΣΠΑ 2014-2020 • Εκ των προτέρων αξιολόγηση του ΕΠ ΜΔΤ 2014-2020 • Ετήσιες εκθέσεις ΕΠ ΜΔΤ 2014-2020 • Κανονιστικό πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων έργων • Καλές πρακτικές και δράσεις από άλλες χώρες της ΕΕ.
<p>Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης</p>	<p>Εξωτερικός αξιολογητής</p>
<p>Διάρκεια</p>	<p>Ημερομηνία Σύμβασης: Νοέμβριος 2018 Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Ιούλιος 2019</p>
<p>Εκτιμώμενος π/υ</p>	<p>44.020,00 € (συμπ. Φ.Π.Α.)</p>
<p>Κύρια Συμπεράσματα Αξιολόγησης</p>	<p>Η παρούσα αξιολόγηση καταλήγει σε συμπεράσματα τα οποία κρίνονται κρίσιμα για την επίτευξη της καλύτερης αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του δικτύου.</p> <p>Όπως φαίνεται η παρέμβαση συμβάλλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Μεταρρύθμιση του Δημοσίου Τομέα 2014-2020». Αναφορικά με τις επενδυτικές προτεραιότητες, διαπιστώνεται άμεση συνάφεια των δομών, με τις επενδυτικές προτεραιότητες 9.iii «Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών» και 9.iv «Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας». Λιγότερο άμεση διαπιστώνεται η συνάφεια με την Επενδυτική Προτεραιότητα 9.i: «Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης».</p>

	<p>Το δίκτυο φαίνεται να εξυπηρετεί τις ωφελούμενες με ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό τρόπο, ενώ και οι ίδιες δηλώνουν ικανοποιημένες με την πλειοψηφία των υπηρεσιών που λαμβάνουν. Πράγματι, οι δράσεις που πραγματοποιεί το δίκτυο και η διεύρυνση της ομάδας στόχου που πραγματοποιείται στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο έχουν συμβάλλει στην αποστιγματοποίηση των δομών, και τη μετατροπή του από δίκτυο που αφορά αποκλειστικά σε κακοποιημένες γυναίκες, σε δίκτυο υποστήριξης κακοποιημένων γυναικών και γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις. Από τα δεδομένα της αξιολόγησης προκύπτει ότι οι γυναίκες επιζητούν και πραγματικά λαμβάνουν τις νέες υπηρεσίες του δικτύου, όπως αυτή της εργασιακής συμβουλευτικής. Σε αυτό το πλαίσιο είναι προφανές ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες προώθησης στην απασχόληση πρέπει να συνεχιστούν και στην επόμενη περίοδο. Εκτίμηση της αξιολόγησης είναι ότι αυτή η διάσταση του δικτύου μπορεί να γίνει πιο ορατή στην κοινωνία. Άλλωστε, οι ενέργειες δημοσιότητας που πραγματοποιήθηκαν εστιάζουν κυρίως στη διάσταση της ενδοοικογενειακής βίας και της σεξουαλικής παρενόχλησης, χωρίς να τονίζονται επαρκώς άλλες εξίσου σημαντικές διαστάσεις της ισότητας των φύλων, όπως η ένταξη στην αγορά εργασίας, η εναρμόνιση επαγγελματικής-οικογενειακής ζωής (work life balance), τα δικαιώματα στο χώρο εργασίας κλπ.</p> <p>Πρόκειται δηλαδή για διαστάσεις που μπορούν να ενταχθούν στα αντικείμενα και τις επιδιώξεις του δικτύου, οι οποίες δημιουργούν αφενός συνθήκες συνολικής ενδυνάμωσης της γυναίκας και αφετέρου δημιουργούν τις προϋποθέσεις ευρύτερων διεργασιών και αλλαγών στην κοινωνία, που θα διασφαλίζουν συνθήκες ισότητας και περιορισμού των διακρίσεων. Επιπρόσθετα, η συμπερίληψη τέτοιων διαστάσεων μπορεί να συνεισφέρει ακόμα περισσότερο στην αποστιγματοποίηση του δικτύου, συνεπώς να συμβάλλει στην διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών στις παρεχόμενες υπηρεσίες και την αύξηση των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων από τη λειτουργία του.</p> <p>Σε μια συνολική αποτίμηση της ικανοποίησης των γυναικών και αξιολόγησης της συνολικής τους εμπειρίας από τα Συμβουλευτικά Κέντρα και τους Ξενώνες Φιλοξενίας διαφαίνεται υψηλός βαθμός ικανοποίησης από τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Συγκεκριμένα, το δίκτυο φαίνεται να αποτελεί για την πλειοψηφία των γυναικών ένα χώρο ασφάλειας, υποστήριξης και ενδυνάμωσης. Οι υπηρεσίες που έλαβαν, όπως υποστηρίζουν, φαίνεται να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες τους, αφήνοντας ωστόσο τα περιθώρια για βελτίωση ορισμένων υπηρεσιών και το μεθοδολογικό εμπλουτισμό κάποιων άλλων. Ακόμα παρατηρήθηκε κατά την αξιολόγηση ότι οι περισσότερες γυναίκες είχαν υποστεί βία σωματική, ψυχολογική ή/και σεξουαλική, ενώ λιγότερες απευθύνθηκαν στο δίκτυο εξαιτίας των πολλαπλών διακρίσεων που υφίστανται.</p> <p>Σχετικά με τις πιθανές αστοχίες, προβλήματα και ελλείψεις στο σχεδιασμό των παρεμβάσεων όπως προέκυψαν κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, εντοπίζονται σε επιμέρους παραμέτρους σχετικά με την εκπαίδευση/επιμόρφωση που έλαβαν ή/και συνεχίζουν να λαμβάνουν τα στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων, την εποπτεία καθώς και θέματα που αφορούν στα λειτουργικά εργαλεία, την κτιριακή υποδομή και την χωροταξική τοποθεσία της δομής και αναδεικνύονται σε πεδία βελτίωσης του δικτύου. Όσον αφορά στις οριζόντιες παρεμβάσεις, σχετικά με τη Γραμμή SOS 15900 διαπιστώνονται ζητήματα στελέχωσης λόγω λήψης νόμιμων αδειών</p>
--	--

	<p>του προσωπικού στην τρέχουσα περίοδο, καθώς και ο περιορισμός της διεύρυνσης. Παράλληλα η Βάση Δεδομένων που διατηρεί η ΕΕΤΑΑ αξιολογείται σε μεγάλο βαθμό ως πρακτική και χρήσιμη από τα στελέχη του δικτύου των δομών, ωστόσο χρήζει βελτίωσης σε συγκεκριμένα τμήματα προκειμένου να περιλαμβάνει όλες τις δράσεις που λαμβάνουν χώρα. Σχετικά με τα επιμορφωτικά/ εκπαιδευτικά προγράμματα, αυτά αξιολογούνται θετικά, ωστόσο χρήζουν θεματικού εμπλουτισμού και επαναληψιμότητας. Τέλος, οι δράσεις δημοσιότητας και δικτύωσης λαμβάνουν θετικό πρόσημο τόσο από τα στελέχη όσο και από τα μέλη ΟΔΕ.</p> <p>Όσον αφορά στην αποδοτικότητα της παρέμβασης, συνολικά, στις 31/12/2018 είχε καλύψει περίπου το 50% του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος της (36 δομές συγχρηματοδοτούνται ήδη για δύο χρόνια και η χρηματοδότηση τους θα συνεχιστεί για ακόμα δύο χρόνια, ενώ 22 δομές θα συνεχίσουν να χρηματοδοτούνται για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο ετών), και έχει ήδη επιτύχει το 76% της προβλεπόμενης τιμής στόχου για τον ωφελούμενο πληθυσμό, 81% στα Συμβουλευτικά Κέντρα και 72% στους Ξενώνες Φιλοξενίας. Βάσει των αναλύσεων που πραγματοποιήθηκαν τεκμαίρεται ότι η αποδοτικότητα της παρέμβασης επηρεάζεται σε σημαντικό βαθμό από την πορεία υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου και πολύ λιγότερο από την πορεία υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου. Ο προϋπολογισμός της παρέμβασης αξιολογείται ως υπερ-επαρκής για την επίτευξη του προβλεπόμενου πληθυσμού ωφελούμενων και οι επιθυμητές εκροές επιτυγχάνονται με μικρότερο κόστος σε σχέση με τον προϋπολογισμό.</p> <p>Συμπερασματικά και από τις απαντήσεις των αξιολογητικών ερωτημάτων προκύπτει συνθετικά το παρακάτω σχήμα με τα δυνατά σημεία και τις αδυναμίες της υλοποίησης των δράσεων των δομών του δικτύου.</p>
--	---

Πίνακας 9: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (7): «Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του ΕΠ «Αττική» 2014-2020» (ενόψει αναθεώρησης του έτους 2020).

α/α	7
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του ΕΠ «Αττική» 2014-2020 (για τα έτη 2014-2019)
Αντικείμενο αξιολόγησης	Το αντικείμενο της αξιολόγησης εστιάζεται στην μέτρηση των πρώτων αποτελεσμάτων από την εφαρμογή των πράξεων του Προγράμματος μέχρι τις 31/12/2016. Η αξιολόγηση θα εξετάσει, μεταξύ άλλων, το κατά πόσο επιτυγχάνονται οι στόχοι που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελέσματος και θα προσδιορίσει τους παράγοντες στους οποίους οφείλεται η πορεία επίτευξης αυτών των στόχων. Παράλληλα θα εκτιμηθεί κατά πόσο οι παρεμβάσεις σχεδιάστηκαν και υλοποιούνται αποδοτικά σε σχέση με το κόστος τους, η καταλληλότητα των δεικτών και των οροσήμων που επιλέχθηκαν για το πλαίσιο επίδοσης του ΕΠ, η καταλληλότητα των στόχων και των δεικτών εκροών και αποτελέσματος σε σχέση με τις ανάγκες. Τέλος, θα επιδιωχθεί να αντληθούν τα πρώτα συμπεράσματα όσον αφορά στην δρομολόγηση άμεσων, διορθωτικών ενεργειών συμπεριλαμβανομένης και της πιθανής αναθεώρησης του Προγράμματος.
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση αφορά στο σύνολο των ειδικών στόχων του ΕΠ.
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποτελεσματικότητα Αποδοτικότητα Καταλληλότητα
Ερωτήματα αξιολόγησης	Ενδεικτικά αξιολογικά ερωτήματα: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι ειδικοί στόχοι και οι επιδιωκόμενοι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων που είχαν τεθεί; ▪ Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν ικανοποίησαν τις ανάγκες των δικαιούχων που είχαν επιλεγεί; ▪ Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν συνεισέφεραν στη «λογική της παρέμβασης»; ▪ Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν ήταν αποδοτικές σε σχέση με το κόστος; ▪ Σε ποιο βαθμό ο διαθέσιμος προϋπολογισμός ήταν κατάλληλος για την υλοποίηση των παρεμβάσεων; ▪ Σε ποιο βαθμό ο σχεδιασμός της παρέμβασης ήταν κατάλληλος για την κάλυψη των αναγκών; ▪ Σε ποιο βαθμό η υλοποίηση των παρεμβάσεων παρέκκλινε από τον αρχικό σχεδιασμό και γιατί;

Μέθοδος	Αξιοποίηση πρωτογενών στοιχείων, συνεντεύξεις, έρευνες πεδίου με χρήση ερωτηματολογίων, αξιοποίηση δευτερογενών δεδομένων με την χρήση meta data, εφαρμογή μεθόδων περιγραφικής στατιστικής, κ.ο.κ.
Δεδομένα	Δείκτες εκροών και αποτελέσματος του ΕΠ (βάσει του ΟΠΣ) Διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία από επίσημες πηγές (απογραφές - έρευνες ΕΛΣΤΑΤ, πληροφοριακό σύστημα κρατικών ενισχύσεων, στοιχεία επιμελητηρίων, κ.ο.κ.)
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός αξιολογητής
Διάρκεια	Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Οκτώβριος 2020
Εκτιμώμενος π/υ	41.788,00 ευρώ

Πίνακας 10: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (8): «Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα στην προγραμματική περίοδο 2014-2020»

α/α	8
Τίτλος αξιολόγησης	Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα στην προγραμματική περίοδο 2014-2020
Αντικείμενο αξιολόγησης	Στόχος της αξιολόγησης ήταν η αποτίμηση των χωρικών εργαλείων ΟΧΕ, ΟΧΕ–ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ, της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, κυρίως ως προς την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάφεια και τις επιπτώσεις. Στην μελέτη εξετάστηκαν τα χωρικά εργαλεία που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Η μελέτη αποτίμησε το σχεδιασμό τη διακυβέρνηση και την υλοποίηση των χωρικών εργαλείων στα Περιφερειακά Προγράμματα (ΠΕΠ) 2014-2020.
Περιεχόμενο	<p>1. Αξιολόγηση των χωρικών εργαλείων ως προς τη φάση σχεδιασμού των στρατηγικών με εξέταση των παρακάτω παραμέτρων</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Εδαφικές περιοχές εφαρμογής χωρικών εργαλείων σε σχέση με τις εξειδικεύσεις του Εθνικού Χωροταξικού Σχεδιασμού ☐ Χρηματοδότηση (Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, Θεματικοί στόχοι, Επενδυτικές Προτεραιότητες) σε σχέση με τα χωροταξικά χαρακτηριστικά, τις ανάγκες και τη δυναμική των περιοχών εφαρμογής. ☐ Επάρκεια της κλίμακας παρέμβασης ☐ Χρονοδιάγραμμα σχεδιασμού εφαρμογής και ταχύτητα ενεργοποίησης (έκδοση εγκυκλίων, σχεδιασμός στρατηγικών, εγκρίσεις στρατηγικών από ΠΕΠ) <p>2. Αποτελεσματικότητα του συστήματος διακυβέρνησης όπως διαμορφώθηκε στο πλαίσιο των εγκεκριμένων στρατηγικών (Αποτίμηση επιχειρησιακής ενεργοποίησης –Διάσταση διακυβέρνησης)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Εύρος συμμετοχής εμπλεκόμενων στη διαβούλευση κατά τη φάση του σχεδιασμού και της εφαρμογής ☐ Τρόπος και διαδικασίες διακυβέρνησης <p>3. Αποτίμηση της πορείας υλοποίησης των στρατηγικών που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο της εφαρμογής των χωρικών εργαλείων, και της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών υλοποίησης ως προς την εξέλιξη των επιμέρους έργων και παρεμβάσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Προκηρύξεις, υποβολές, αξιολογήσεις, εγκρίσεις έργων και παρεμβάσεων στο πλαίσιο της κάθε στρατηγικής ☐ Ενεργοποίηση των συμπεριλαμβανομένων έργων της κάθε στρατηγικής (νομικές δεσμεύσεις, απορροφήσεις έργων – δράσεων – υποδράσεων) <p>4. Αξιολογική αποτίμηση (Διάσταση υιοθέτησης ολοκληρωμένων τοποκεντρικών στρατηγικών)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διευκόλυνση των συνεργειών με άλλες παρεμβάσεις, εργαλεία

	<p>πολιτικής και στρατηγικές</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαμόρφωση νέων διοικητικών ικανοτήτων (δεξιότητες, εμπιστοσύνη και ικανότητες των συμμετεχόντων φορέων, οργανωτικές αλλαγές δομών, συστημάτων, εργαλείων) • ενίσχυση του κοινωνικού κεφαλαίου (δίκτυα, κανόνες, σχέσεις και αξίες που διαμορφώνουν την ποσότητα και τη συνεργατική ποιότητα των αλληλεπιδράσεων στις περιοχές εφαρμογής).
Κριτήριο αξιολόγησης	<p>Η αποτίμηση πραγματοποιείται με βάση ένα συνδυασμό παραμέτρων που καλύπτουν τις ακόλουθες πτυχές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αποτελεσματικότητα 2. Αποδοτικότητα 3. Συνάφεια/Προστιθέμενη αξία 4. Επιπτώσεις
Ερωτήματα αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> • Ποια η συνάφεια του χωροταξικού σχεδιασμού με τις εγκεκριμένες στρατηγικές; (ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 2,4) • Ανταποκρίνεται η στρατηγική στα χαρακτηριστικά της περιοχής εφαρμογής και ενισχύει την δυναμική της; (ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 1,6) • Ποια είναι η χωρική-πληθυσμιακή κάλυψη των στρατηγικών, σε σχέση με τον χωροταξικό σχεδιασμό; (ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 2) • Ποιοι φορείς συνεισφέρουν στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή της στρατηγικής; (ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 8,9) • Πώς αξιολογούνται οι διαδικασίες εφαρμογής ΟΧΕ, από την επιλογή των περιοχών μέχρι και την υλοποίηση των δράσεων; (ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 1,3,6) • Σε ποιο βαθμό επετεύχθησαν οι στόχοι της χωρικής στρατηγικής όπως περιγράφονται στο ΕΠ; (ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 5) • Σε τι ποσοστό διασφαλίσθηκε ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας των παρεμβάσεων; (ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 10) Πως θα αξιοποιηθεί η αποκτηθείσα εμπειρία στη νέα Π.Π. 2021-2027;(ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 7,10,11,12)
Μέθοδος	<p>Βιβλιογραφική Έρευνα Έγγραφα τεκμηρίωσης Έρευνα πεδίου (Ερωτηματολόγια στις ΔΑ)</p>
Δεδομένα	<p>Εθνικό και Περιφερειακά Χωροταξικά πλαίσια Προσκλήσεις υποβολής στρατηγικών (περιοχές εφαρμογής, χρηματοδοτικό σχήμα, ΘΣ, ΕΠ) Εγκεκριμένες στρατηγικές, στόχοι στρατηγικών Προσκλήσεις, Εγκεκριμένα έργα στρατηγικών, Δείκτες εκρών και αποτελέσματος, πορεία υλοποίησης (νομικές δεσμεύσεις & πληρωμές) από ΟΠΣ</p>
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	<p>Εξωτερικός αξιολογητής</p>

Διάρκεια	Χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: 12/2019 Συμβασιοποίηση της αξιολόγησης: 01/2020 Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 09/2020
Εκτιμώμενος π/υ	45.260,00 ευρώ (συμπ. Φ.Π.Α.)
Κύρια Συμπεράσματα Αξιολόγησης	<p>1. Πρόκληση αναδεικνύεται η έγκαιρη έναρξη της διαβούλευσης με στόχο την αποσαφήνιση των βασικών προτεραιοτήτων χωρικής και αστικής ανάπτυξης, καθώς και των μέσων επίτευξης τους. Άρα, απαιτείται η έναρξη της διαβούλευσης πριν την οριστικοποίηση των ΠΕΠ.</p> <p>2. Πρόκληση αποτελεί η διασφάλιση τεκμηριωτικής βάσης για τον προσδιορισμό προτεραιοτήτων χωρικής και αστικής ανάπτυξης και στη λογική αυτή η έγκριση των Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων συνδυαστικά με το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας-Αττικής, δημιουργούν ένα συστηματικό και επικαιροποιημένο πλαίσιο αναφοράς σε ότι αφορά το σχεδιασμό στρατηγικών για χωρική αστική ανάπτυξη. Ωστόσο ο προσδιορισμός τεκμηριωμένων προτεραιοτήτων δεν αρκεί και ιδιαίτερη πρόκληση είναι η διαμόρφωση μια συνολικής στρατηγικής αστικής ή χωρικής ανάπτυξης, που υπερβαίνει τις απαιτήσεις των ΟΧΕ και κινείται σε πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα (όπως ΣΟΑΠ). Οι απαιτούμενες διαδικασίες για την έγκριση τέτοιων Στρατηγικών (με βάση την μέχρι σήμερα εμπειρία) είναι αρκετά χρονοβόρες και έχουν συνολική διάρκεια που ξεπερνάει τα 3 χρόνια από την έναρξη του σχεδιασμού. Άρα, απαιτείται μια πρωτοβουλία διευκόλυνσης της θεσμοθέτησης τους.</p> <p>3. Ειδικά για τις ΟΧΕ-BAA σε αστικές περιοχές, υπάρχει αναγκαιότητα μιας συνολικότερης θεώρησης των αναπτυξιακών προοπτικών της πόλης, της θέσης και του ρόλου της στην Ευρύτερη Περιοχή καθώς και των διεθνών διασυνδέσεων της και προοπτικών. Σε κάθε περίπτωση δεν αρκεί από μόνο του το πληθυσμιακό κριτήριο για την επιλογή μιας BAA, αλλά αυτό πρέπει να συνεκτιμηθεί με τη λειτουργία της πόλης και το ρόλο της στο ευρύτερο χωρικό πλαίσιο αναφοράς.</p> <p>4. Οι πολεοδομικές-χωρικές ρυθμίσεις στο επίπεδο των Περιοχών Παρέμβασης, που αποτελούν καθοριστικές παραμέτρους για τη διατύπωση της αναπτυξιακής προοπτικής της περιοχής, με δεδομένο ότι καθορίζεται σε υπερκείμενο επίπεδο και εκ των πραγμάτων τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού, πρέπει να είναι συμβατά με τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις τους. Πρέπει να επιδιωχθεί θεσμική κατοχύρωση ολοκληρωμένων στρατηγικών (Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων-ΣΟΑΠ, Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων-ΠΕΧΠ), με την προϋπόθεση ότι θα απλουστευτούν και θα επιταχυνθούν οι απαιτούμενες διαδικασίες έγκρισης. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι για τις Περιοχές Παρέμβασης θα αποφευχθούν αποσπασματικές λύσεις ανάγκης και θα υπάρξει ολοκληρωμένος σχεδιασμός σε βάθος χρόνου ανεξάρτητα από προγραμματικές και πολιτικές περιόδους.</p> <p>5. Αναδεικνύεται ότι η διαδικασία σχεδιασμού και έγκρισης ήταν χρονοβόρα, καθώς 21 από τις 49 στρατηγικές εγκρίθηκαν το 2018 και το 2019. Η καθυστέρηση υποδηλώνει εν μέρει κάποιους περιορισμούς ικανότητας σε τοπικό επίπεδο, κατά την αντιμετώπιση των τεχνοκρατικών και διοικητικών απαιτήσεων για τη διαμόρφωση των στρατηγικών, παρότι</p>

	<p>το πλαίσιο και οι διαδικασίες διαμόρφωσης των στρατηγικών ήταν ήδη γνωστές από τις σχετικές εγκυκλίους σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης.</p> <p>Άρα, απαιτείται ενίσχυση των ικανοτήτων των φορέων για τη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων σε τοπικό επίπεδο, εντοπισμός των θεσμικών και διοικητικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν ως φορείς και τοπικές κοινωνίες και σχεδιασμός ενός μείγματος πολιτικής που αντιστοιχεί καλύτερα στις τοπικές ιδιαιτερότητες.</p> <p>6. Πρόκληση αποτελεί η πολυπλοκότητα των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων, ανεξαρτήτως εργαλείου ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA ή ΤΑΠΤΟΚ, ως προς τον αριθμό των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων που περιλαμβάνουν. Στην περίοδο 2014-2020 ο μέσος αριθμός Επενδυτικών Προτεραιοτήτων ανά ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA διαμορφώθηκε σε 9,4 ενώ στο σύνολο της ΕΕ δεν υπερέβαινε τις 4, στις ανεπτυγμένες περιφέρειες και στις περιφέρειες σε μετάβαση, και τις 7 στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες.</p> <p>Μία πιθανή βελτίωση θα μπορούσε να είναι μια πρόβλεψη στα νέα ΠΕΠ, που να επιτρέπει την ενσωμάτωση ενός αποκλειστικού άξονα προτεραιότητας για ολοκληρωμένες προσεγγίσεις ΟΧΕ/BAA με μεγάλη ευελιξία στη διάθεση των πόρων.</p> <p>7. Θεωρείται σημαντική η ενσωμάτωση της έξυπνης εξειδίκευσης στις Στρατηγικές ΟΧΕ. Τα πεδία εφαρμογής κυρίως για τις αστικές περιοχές είναι πολλαπλά, είναι όμως ιδιαίτερα κρίσιμο να υπάρξει επικέντρωση σε περιοχές εξειδίκευσης που διαθέτουν υψηλή δυναμική, κρίσιμη μάζα και υπάρχουν δυνατότητες και ευκαιρίες εξέλιξης.</p> <p>Είναι σημαντικό να διασφαλίζεται η αξιοποίηση εδραιωμένων τομέων για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και να επιλεγούν συγκεκριμένα πεδία, που με βάση τον χαρακτήρα των Στρατηγικών ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA 2014-2020 και τις προτεραιότητες 2021-2027.</p> <p>8. Πρόκληση αποτελεί ο περιορισμένος αριθμός φορέων υλοποίησης ΟΧΕ που ανέλαβε ενεργό ρόλο στη διαχείριση τους. Οι αρμοδιότητες που έχουν εκχωρηθεί στις Αστικές Αρχές στην περίπτωση των ΟΧΕ-BAA ή στους συντονιστές Φορείς στην περίπτωση των ΟΧΕ, είναι περιορισμένες. Για τις ΟΧΕ- BAA πλήρης εκχώρηση αρμοδιοτήτων υπάρχει μόνο για τις 4 Αστικές Αρχές στην Περιφέρεια Αττικής. Ωστόσο δεν υπήρξε μέριμνα ενίσχυσης αυτών των Φορέων, κυρίως σε στελεχιακό δυναμικό (η νομοθετική ρύθμιση για τη δυνατότητα μετακίνησης στελεχών της ΜΟΔ προς τις Αστικές Αρχές με πλήρη εκχώρηση αρμοδιοτήτων ψηφίστηκε μόλις στις 01/04/2019).</p> <p>Άρα, απαιτείται η ενθάρρυνση της εκχώρησης αρμοδιοτήτων με παράλληλη ενίσχυση των φορέων για να αποκτήσουν οι τοπικές αρχές την πλήρη ιδιοκτησία των ΟΧΕ.</p> <p>9. Επιπλέον, δημιουργήθηκε περιορισμένος αριθμός νέων φορέων αποκλειστικά λόγω ενεργοποίησης ΟΧΕ. Η πλειοψηφία των στρατηγικών εκπονήθηκε και υλοποιείται από ΟΤΑ πρώτου βαθμού. Στο επίπεδο των Στρατηγικών ΟΧΕ, ΟΧΕ-BAA δημιουργήθηκαν δυο νέοι φορείς και ένας νέος φορέας στο επίπεδο των ΤΑΠΤΟΚ.</p> <p>Άρα, απαιτείται η ενθάρρυνση δημιουργίας νέων δομών προσαρμοσμένων στις ανάγκες διαχείρισης των BAA-ΟΧΕ (ή νέων φορέων ή εξειδικευμένων δομών σε υφιστάμενους). Ειδικότερα, ο φορέας εφαρμογής της Στρατηγικής είναι σκόπιμο να συστήσει ειδική υπηρεσία εφαρμογής, διαχείρισης και παρακολούθησης των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων, ανεξαρτήτως</p>
--	---

	<p>εργαλείου ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ ή ΤΑΠΤΟΚ, κατάλληλα στελεχωμένης για να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις υλοποίησης</p> <p>10. Η υπερβολική επικέντρωση σε τομεακούς/κλαδικούς δείκτες δημιουργεί την αντίληψη ότι μια ολοκληρωμένη εδαφική στρατηγική είναι μια συλλογή παρεμβάσεων που θα χρηματοδοτηθούν από ευρωπαϊκούς πόρους, μετρούμενη με τους τυπικούς δείκτες του προγράμματος της ΕΕ. Μια τέτοια προσέγγιση δεν προσφέρει προστιθέμενη αξία από την άποψη της τοποκεντρικής πολιτικής.</p> <p>Άρα, είναι κρίσιμο να υιοθετηθούν επιπλέον δείκτες επιπτώσεων, που μάλιστα συνδέονται με τους επιμέρους στρατηγικούς στόχους και τεκμηριώνονται με βάση τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των περιοχών επέμβασης.</p> <p>11. Απαιτείται οργανωμένη παρακολούθηση της υλοποίησης της στρατηγικής, με στόχο τον εντοπισμό των προβλημάτων και την αντιμετώπιση τους.</p> <p>Άρα, πρέπει να διασφαλιστεί μηχανισμός παρακολούθησης και αξιολόγησης της υλοποίησης με διαχρονική βάση αξιόπιστων στοιχείων και δεικτών τεκμηρίωσης της λογικής της παρέμβασης, διασφάλιση συστηματικής συνεργασίας και αλληλοενημέρωσης όλων των φορέων υλοποίησης και χρηματοδότησης και έρευνες πεδίου για καταγραφή αλλαγών στις αντιλήψεις, πρακτικές και προοπτικές των εμπλεκόμενων μερών.</p> <p>Παράλληλα, προτείνεται να υιοθετηθούν δείκτες «αποτύπωσης των διαδικασιών» ενδεικτικά ως προς τη διαδικασία και τη χρονική διάρκεια επιλογής και έγκρισης των στρατηγικών.</p> <p>12. Πρόκληση, τέλος, αποτελεί η επίσπευση των διαδικασιών ωρίμανσης με ιδιαίτερα σημαντικό ζήτημα τη θεσμικά προβλεπόμενη υποχρέωση για διεξαγωγή αρχιτεκτονικών διαγωνισμών, σχεδόν στο σύνολο των παρεμβάσεων που υλοποιούνται σε αστικές περιοχές. Επισημαίνεται ότι το 2019 εξαιρέθηκαν οι παρεμβάσεις που είναι ενταγμένες σε ΟΧΕ-ΒΑΑ και είναι προφανές ότι μια τέτοια ρύθμιση δεν θα είναι εφικτό να υπάρξει και για την προγραμματική περίοδο 2021-2027.</p>
--	---

Πίνακας 11: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (9): «**Αξιολόγηση της Λειτουργίας των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)**»

α/α	9
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση της Λειτουργίας των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)
Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Αντικείμενο του έργου :</p> <p>Το έργο της «Αξιολόγησης των Τοπικών Ομάδων Υγείας - TOMY» υλοποιήθηκε στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία πράξεων «Λειτουργία Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)». Η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υγείας (ΕΔΕΥΠΥ) οφείλει και υλοποιεί το Υποέργο «Αξιολόγηση της Λειτουργίας των Τοπικών Ομάδων Υγείας» με κωδικό ΟΠΣ 5008040, σε συνέχεια του ειδικού όρου για τη συγχρηματοδότηση της αξιολόγησης της πιλοτικής λειτουργίας.</p>

<p>Περιεχόμενο</p>	<ul style="list-style-type: none"> • TOMY <p>Η ανάπτυξη των TOMY ξεκίνησε το Δεκέμβριο του 2017. Υλοποιείται αρχικά μέσω 5 συγχρηματοδοτούμενων από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ «Μεταρρύθμιση του Δημοσίου Τομέα» Πράξεων των Διοικητικών Περιφερειών πράξεων με γενικό τίτλο «Λειτουργία Τοπικών Ομάδων Υγείας για την αναδιάρθρωση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας» όπου προβλέπεται η συγκρότηση 239 TOMY ανά τη χώρα. Από το Νοέμβριο του 2018, έχει ξεκινήσει η σταδιακή μετάβαση της συγχρηματοδότησης της λειτουργίας τους, στα ΕΠ των δεκατριών (13) Περιφερειών. Σε αρχικό και πιλοτικό στάδιο, η λειτουργία των TOMY συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΠ ΜΔΤ για περίοδο έως 11 μήνες. Η συγχρηματοδότησή της λειτουργίας των TOMY συνεχίζεται στα ΕΠ των Περιφερειών για 36 ή έως 48 μήνες, περίπου έως το 2023</p> <p>Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σκοπός του έργου είναι η εκτίμηση της πορείας εφαρμογής της παρέμβασης «Λειτουργία Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) και της αποτελεσματικότητά της σε σχέση με τις προτεραιότητες και την προσδοκώμενη ενίσχυση της ΠΦΥ στη χώρα μας. • Το έργο της αξιολόγησης αφορά την εκτίμηση του βαθμού της συμβολής από το σχεδιασμό και την υλοποίηση της παρέμβασης στο Σύστημα Υγείας και το βαθμό επίτευξης της στοχοθεσίας σύμφωνα με τα σχετικά χρηματοδοτικά προγράμματα. Στο πλαίσιο εκπόνησης της μελέτης αξιολόγησης αποτιμώνται οι βασικές παράμετροι αξιολόγησης, που σχετίζονται με την υλοποίηση του έργου των TOMY, την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, καθώς και τη συνάφεια, τη συνέργεια, τη συμβολή στην επιδιωκόμενη ενίσχυση της ΠΦΥ, αλλά και τη συμπληρωματικότητά του, με άλλες πράξεις και τομεακές πολιτικές. Συμπεριλαμβάνει επίσης τη διαμόρφωση προτάσεων βελτίωσης του νέου μοντέλου υπηρεσιών για τις αναγκαίες δράσεις και τον μεσο-μακροπρόθεσμο προγραμματικό σχεδίασης και εφαρμογής τους. <p>Σκέλος α΄: Ενδιάμεση Αξιολόγηση του έργου «Λειτουργία των TOMY»:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εκτίμηση του σχεδίου και της προόδου υλοποίησης της παρέμβασης «Λειτουργία των TOMY» με γνώμονα τα οριζόμενα στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο (Ν.4461,/2017, Ν.4486/2017, η αριθ. Γ1α/Γ.Π.οικ.87406/24-11-2017 Απόφαση Υπουργού Υγείας «Καθορισμός τρόπου λειτουργίας Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)»). • Εκτίμηση της Αποδοτικότητας και Αποτελεσματικότητας της παρέμβασης μέχρι σήμερα. • Ανάδειξη ωφελειών • Ανάλυση κινδύνων ως προς την ανάπτυξη του έργου <p>Στο α΄ σκέλος της μελέτης αξιολόγησης, ο Ανάδοχος καλείται να αποτιμήσει:</p>
---------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Τη συνάφεια με τους θεματικούς στόχους του ΕΣΠΑ, τους Ειδικούς Στόχους και Άξονες Προτεραιότητας των ΕΠ που συγχρηματοδοτούν τις σχετικές παρεμβάσεις, τη συνεκτικότητα των στόχων της παρέμβασης με την Εθνική Στρατηγική για την Υγεία, καθώς και τις αποκλίσεις από τους στόχους σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (όπως οι στόχοι καταγράφονται στις Αποφάσεις Ένταξης και στα ΤΔΠ, στις ΑΥΙΜ και στο κείμενο της Εθνικής Στρατηγικής για την Υγεία 2016). Το βαθμό επίτευξης των δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων ΕΚΤ στους οποίους συμβάλλουν οι σχετικές παρεμβάσεις στα αντίστοιχα ΕΠ • Τα θετικά στοιχεία αλλά και τα προβλήματα και τις ασυνέχειες κατά την υλοποίηση • Τη λειτουργία των ΤΟΜΥ και τα μεθοδολογικά εργαλεία που αξιοποιούνται από τις ΤΟΜΥ στην παροχή υπηρεσιών ΠΦΥ και αγωγής, προαγωγής υγείας. • Τη συνέργεια και συμπληρωματικότητα της παρέμβασης με άλλες πράξεις και τομεακές πολιτικές • Τη συμβολή των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο ΕΠ ΜΔΤ και στα ΕΠ των Περιφερειών <p>Σκέλος β' : Αποτίμηση του έργου στο περιβάλλον της πολιτικής της ΠΦΥ σε εθνικό και διεθνές επίπεδο ως προς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Την εκτίμηση της συμβολής της παρέμβασης σε στόχους – προκλήσεις που καταγράφονται για την υγεία στην Ελλάδα από τις εκθέσεις του Ευρωπαϊκού εξαμήνου ιδίως του 2/2019 , (νοείται ότι θα ληφθεί υπόψη και η προσεχής έκθεση του Φεβρουαρίου του 2020) και την συνοχή με πολιτικές για την ΠΦΥ όπως επίκαιρα διατυπώνονται από διεθνείς οργανισμούς και κυρίως τον Π.Ο.Υ. • Την επάρκεια του θεσμικού και οργανωτικού πλαισίου, καθώς και εκτίμηση από την εφαρμογή και τήρηση του πλαισίου αυτού κατά την υλοποίηση • Τον προσδιορισμό δεικτών και μεθοδολογία μέτρησης αυτών, οι οποίοι θα δύναται να αποτιμούν την προστιθέμενη αξία των ΤΟΜΥ στο ΕΣΥ και τα οφέλη που αυτές προσφέρουν, τόσο στους υπόλοιπους δημόσιους φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας, όσο στο άτομο και στην κοινότητα, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του δημόσιου τομέα παροχής υπηρεσιών ΠΦΥ, στην οικονομική προστασία, στην ειδική μέριμνα για τις ευάλωτες ομάδες. <p>Στο σκέλος β της μελέτης αξιολόγησης, ο Ανάδοχος καλείται να αποτιμήσει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Την προστιθέμενη αξία του διαρθρωτικού μέτρου των ΤΟΜΥ σε σχέση με το σύνολο των υπηρεσιών ΠΦΥ όπως παρείχοντο στην χώρα πριν την εισαγωγή του μέτρου • Την επικαιρότητα των στόχων του έργου σε σχέση με τις κατευθύνσεις πολιτικής για την ΠΦΥ στην χώρα μας (π.χ. συγκλίσεις, αδυναμίες) • Τη λειτουργία των ΤΟΜΥ ως εργαλείο εφαρμογής για την ενίσχυση των υπηρεσιών της ΠΦΥ και της πρόληψης, την σύγκλιση με στόχους που τίθενται διεθνώς για την ΠΦΥ, όπως ενδυνάμωση των ατόμων και της κοινότητας • Τις νέες αρχές/κατευθύνσεις του WHO για την ΠΦΥ όπως διατυπώθηκαν πρόσφατα και να εισηγηθεί προτάσεις βελτίωσης της πολιτικής της ΠΦΥ και των ΤΟΜΥ.
<p>Κριτήριο αξιολόγησης</p>	<p>A. Συγκρότηση και Λειτουργία ΤΟΜΥ, Β. Αποτελεσματικότητα, Γ. Αποδοτικότητα, Δ. Συνέργεια και Συμπληρωματικότητα, Ε. Εξέταση του θεσμικού πλαισίου με σκοπό βελτιώσεις ή μεταβολές</p>

<p>Ερωτήματα αξιολόγησης</p>	<p>A. Συγκρότηση και Λειτουργία TOMY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιολογικό Ερώτημα A.1: Τι είδους υπηρεσίες και δράσεις στην κοινότητα παρέχονται από την Ομάδα και αν έχουν λάβει υπόψη τις κατά τόπου πληθυσμιακές και κοινωνικές απαιτήσεις; Έχουν εκπονηθεί στοχευμένα προγράμματα για ευπαθείς ομάδες και σε ποιες; • Αξιολογικό Ερώτημα A.2: Ποιες υπηρεσίες και δραστηριότητες λείπουν αλλά θα ήταν επιθυμητό να προσφέρονται από την Ομάδα; Και πως συναρτώνται π.χ. με την σύνθεση Ομάδας από ειδικότητες, με την παροχή κεντρικών κατευθύνσεων, με τα χαρακτηριστικά οργάνωσης των υπηρεσιών ΠΦΥ και με τις ανάγκες ατόμων/οικογενειακών και κοινότητας. • Αξιολογικό Ερώτημα A.3: Ποια η συμπληρωματικότητα αριθμού εγγεγραμμένων και επισκεψιμότητας στις TOMY σε σχέση με τους συμβεβλημένους οικογενειακούς ιατρούς του ΕΟΠΥΥ • Αξιολογικό Ερώτημα A.4: Επιτυγχάνεται/ ενισχύεται η ανθρωποκεντρική προσέγγιση στις TOMY; • Αξιολογικό Ερώτημα A.5: Επιτυγχάνεται η συμβολή στον αναπροσανατολισμό του ΕΣΥ υπέρ της πρόληψης; • Αξιολογικό Ερώτημα A.6: Ο ρόλος της TOMY στο τοπικό δίκτυο υγείας: υπάρχει ικανοποιητική διασύνδεσή της με τις άλλες μονάδες και βαθμίδες υπηρεσιών του ΕΣΥ και τις κοινωνικές υπηρεσίες; Τι ποσοστό παραπομπών αναφέρεται στο δευτεροβάθμιο επίπεδο υπηρεσιών υγείας; • Αξιολογικό Ερώτημα A.7: Ποιος ο ρόλος της κοινότητας, των τοπικών αρχών και των κοινωνικών φορέων για τον νέο θεσμό. • Αξιολογικό Ερώτημα A.8: Ποια η συμβολή των τοπικών αρχών και δημόσιων φορέων στη διάθεση κατάλληλων ακινήτων για τη στέγαση των TOMY <p>B. Αποτελεσματικότητα Προγράμματος</p> <p>Η εκτίμηση της αποτελεσματικότητας βασίζεται στην εκτίμηση του βαθμού στον οποίο επιτεύχθηκαν τα αρχικά αναμενόμενα αποτελέσματα και οι στόχοι που είχαν τεθεί.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιολογικό Ερώτημα B.1: Ποια είναι τα αποτελέσματα από την υλοποίηση του προγράμματος έως σήμερα; • Αξιολογικό Ερώτημα B.2: Σε ποιο βαθμό έχει επιτευχθεί η στοχοθεσία της Μεταρρύθμισης/ενίσχυσης της ΠΦΥ στην Ελλάδα; • Αξιολογικό Ερώτημα B.3: Πού εντοπίζονται οι μεγαλύτερες αποκλίσεις μεταξύ αποτελεσμάτων και επιδιωκόμενων στόχων σε σχέση με τη βασική φιλοσοφία της διαρθρωτικής αλλαγής στις παρεχόμενες υπηρεσίες ΠΦΥ; • Αξιολογικό Ερώτημα B.4: Είναι οι εκροές και τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων οι αναμενόμενες; • Αξιολογικό ερώτημα B.5: Σχετικά με τα συγχρηματοδοτούμενα υποέργα πώς αξιολογείται ο βαθμός επίτευξης των δεικτών ΕΚΤ σε κάθε ΕΠ; <p>Γ. Αποδοτικότητα Προγράμματος</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιολογικό Ερώτημα Γ.1: Ποια η επάρκεια πόρων συνολικά και ως προς τις υποδομές • Αξιολογικό Ερώτημα Γ.2: Στοιχεία για την προστασία του πληθυσμού από
-------------------------------------	--

	<p>πρόσθετες δαπάνες υγείας</p> <ul style="list-style-type: none"> Αξιολογικό Ερώτημα Γ.3: Πώς αποτιμάται η αποδοτικότητα των σχετικών πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΠ του ΕΣΠΑ;
Μέθοδος	<p>Για την αξιολόγηση των ΤΟΜΥ, χρησιμοποιήθηκε μεθοδολογία αξιολόγησης βασισμένη σε λογικά μοντέλα που εξηγούν τη θεωρία μιας αναπτυξιακής παρέμβασης ή ενός συνόλου παρεμβάσεων (theory-based evaluation). Η ανάπτυξη του θεωρητικού λογικού μοντέλου βασίστηκε κυρίως στο θεσμικό πλαίσιο για την ανάπτυξη των ΤΟΜΥ στα πλαίσια της μεταρρύθμισης της ΠΦΥ με κύριες πηγές τους νόμους 4461/2017, 4486/2017, την ΥΑ Γ1α/Γ.Π.οικ.87406 και τις επικαιροποιήσεις / εξειδικεύσεις τους, στις κατευθυντήριες οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την οργάνωση και ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας καθώς και σε διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία. Επίσης, για την ανάπτυξη κριτηρίων και δεικτών για την προσέγγιση των αξιολογικών ερωτημάτων και τη διεξαγωγή της αξιολόγησης, λήφθηκαν υπόψη κατευθύνσεις και προτάσεις για την ανάπτυξη και την αξιολόγηση συστημάτων ΠΦΥ από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.</p> <p>Στο παρόν έργο ακολουθείται ένα σπονδυλωτό σύστημα επί μέρους μεθοδολογιών με στόχο την Αξιολόγηση και την απάντηση των Αξιολογικών Ερωτημάτων, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της υφιστάμενης λειτουργίας των ΤΟΜΥ βάσει του οριζόμενου θεσμικού πλαισίου. Συγκεκριμένα χρησιμοποιήθηκαν α) έρευνες γραφείου, β) gap analysis θεσμικού πλαισίου, γ) μήτρα συνάφειας πολιτικών υγείας, δ) ανάλυση δευτερογενών δεδομένων από πληροφοριακά συστήματα (ΗΔΙΚΑ ΑΕ. ΒΙ Υπουργείου Υγείας, ΕΟΠΥΥ, ΕΔΕΥΠΥ), ε) πρωτογενή δεδομένα από ποσοτικές και ποιοτικές έρευνες, τα οποία αναλύθηκαν και κατηγοριοποιήθηκαν, λαμβάνοντας υπόψιν τους περιορισμούς που προέκυψαν εξαιτίας του είδους των δεδομένων.</p> <p>Από τη διακήρυξη του έργου έχουν προσδιοριστεί ειδικά αξιολογικά ερωτήματα. Τα αξιολογικά ερωτήματα που θέτει η Αναθέτουσα Αρχή, αποσκοπούν στην εκτίμηση της πορείας ολοκλήρωσης της μεταρρύθμισης, βάσει του αρχικού σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας. Παράλληλα προσβλέπουν στην αποτίμηση του μοντέλου αναφορικά με την καταλληλότητά του, σε επίπεδο συνέργειας και σε σχέση με τις ανάγκες παροχής υπηρεσιών φροντίδας υγείας στο ευρύτερο πλαίσιο του δημόσιου συστήματος υγείας.</p> <p>Σύμφωνα με τη μεθοδολογική προσέγγιση, τα αξιολογικά ερωτήματα έχουν εξειδικευτεί με την ανάπτυξη κριτηρίων και δεικτών ικανοποίησής τους. Η σύνθεση δευτερογενών δεδομένων και των αποτελεσμάτων πρωτογενών ερευνών, με βιβλιογραφικές αναφορές και δεδομένα από ποιοτικές έρευνες, συμβάλει στη απάντηση των ερωτημάτων.</p>

Δεδομένα (ενδεικτικά)	<p>Δευτερογενή δεδομένα από πληροφοριακά συστήματα (ΗΔΙΚΑ ΑΕ. ΒΙ Υπουργείου Υγείας, ΕΟΠΥΥ, ΕΔΕΥΠΥ)</p> <p>Η ανάλυση που ακολουθήθηκε για την σύνθεση των απαντήσεων επί των αξιολογικών ερωτημάτων συμπεριέλαβε και μια σειρά αναλύσεων βασισμένων σε δευτερογενή δεδομένα από πληροφοριακά συστήματα εθνικής εμβέλειας και ψηφιακές υπηρεσίες που σχετίζονται με την υποστήριξη της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Τα δεδομένα αυτά εντοπίστηκαν σε τρεις κύριες ψηφιακές βαθμίδες συλλογής μεγάλων δεδομένων και σχετίζονται με την υποστήριξη του συνταγογραφικού έργου των ιατρών και των υπηρεσιών των ΤΟΜΥ (ΗΔΙΚΑ ΑΕ), των επαφών των πολιτών με τις δομές της ΠΦΥ (ΗΔΙΚΑ ΑΕ), του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας (ΗΔΙΚΑ ΑΕ), των λειτουργικών δεδομένων των Νοσοκομείων (ΥΥ), των λειτουργικών δεδομένων των ΤΟΜΥ (ΥΥ), των λειτουργικών δεδομένων των λοιπών δημόσιων δομών ΠΦΥ σε επίπεδο ΥΠΕ (ΥΥ) και των συμβεβλημένων με τον ΕΟΠΥΥ Οικογενειακών Ιατρών (ΕΟΠΥΥ).</p> <p>Επιπλέον, αναλύονται δεδομένα του Υπουργείου Υγείας ως προς α) τη λειτουργία των ΤΟΜΥ, β) το ανθρώπινο δυναμικό που τις στελεχώνει, και γ) τη διαχείριση των πόρων στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου της «Λειτουργίας των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ), τα οποία παραχωρήθηκαν από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου.</p>
----------------------------------	--

Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός αξιολογητής
Διάρκεια	Ημερομηνία Σύμβασης: Ιανουάριος 2020 Ημερομηνία Ολοκλήρωσης: Νοέμβριος 2020
Π/Υ	67.580,00 € (συμπ. Φ.Π.Α.)
Κύρια Συμπεράσματα Αξιολόγησης	<p>Από την ανάλυση των ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων προκύπτει ο καθοριστικός ρόλος που παίζει η έλλειψη επαρκών κινήτρων σε επίπεδο αμοιβής και προοπτικής επαγγελματικής εξέλιξης, στο πόσο ελκυστικές κρίνονται οι διαθέσιμες θέσεις εργασίας. Παράλληλα, το μοντέλο της διεπιστημονικής ομάδας οικογενειακής ιατρικής των TOMY, που παρέχει υπηρεσίες ΠΦΥ τόσο στο ιατρείο όσο και με εξωστρεφείς δράσεις στην κοινότητα, φαίνεται να αναγνωρίζεται και να αξιοποιείται περισσότερο και πιο αποτελεσματικά από τους πολίτες, όσο αυξάνεται η διείδυση των TOMY στην τοπική κοινωνία. Οι συχνότερες αιτίες επισκεψιμότητας στις TOMY είναι προγραμματισμένη επίσκεψη, προσυμπτωματικός έλεγχος (έρευνα σε στελέχη TOMY). Πραγματοποιήθηκαν 542.552 συνταγογραφήσεις το 2018 και 1.321.312 το 2019 και εκδόθηκαν 155.337 παραπεμπτικά παρακλινικών εξετάσεων το 2018 και 342.960 το 2019 (πηγή: ΗΔΙΚΑ). Η λειτουργία των διεπιστημονικών ομάδων συμβάλλει στην διαμόρφωση κουλτούρας προαγωγής της υγείας κυρίως μέσω της ανάπτυξης δράσεων αγωγής υγείας και πρόληψης στην κοινότητα. Πεδίο για βελτίωση αποτελούν η παροχή κατ' οίκον φροντίδας υγείας και οι υπηρεσίες αποκατάστασης.</p> <p>Η διασύνδεση των TOMY με τοπικές υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, σύμφωνα με τα στελέχη τους, είναι συχνότερη με τα ΚΥ αναφοράς, λοιπούς φορείς της κοινότητας, άλλες TOMY, και τις ΥΠΕ, ενώ λιγότερο συχνή με συντονιστές ΤοΠΦΥ, δομές αντιμετώπισης εξαρτήσεων και αποκατάστασης, ΟΙ του ΕΟΠΥΥ. Πεδίο για παρέμβαση παραμένει η οριοθέτηση ενός μοντέλου σταθερών διαδικασιών συνεργασίας εντός ΤοΠΦΥ, που να ενισχύει τη συνέχεια στη φροντίδα του πολίτη και την ολιστική προσέγγιση, καθώς και τη δυνατότητα κοινού προγραμματισμού δράσεων στην κοινότητα.</p> <p>Αν και το 77% των εγγεγραμμένων στις TOMY έχουν ενεργοποιημένο ΑΗΦΥ και το 54% των ΟΙ δηλώνουν πως χρησιμοποιούν πάντα τον ΑΗΦΥ κατά την πρώτη επίσκεψη, διαπιστώθηκε η ανάγκη ενίσχυσης της χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών και η περαιτέρω διεύρυνση σε εφαρμογές και χρήστες. Επίσης, καταγράφεται η ανάγκη για συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής θεραπευτικών πρωτοκόλλων στα πλαίσια ενός συστήματος παρακολούθησης της ποιότητας της φροντίδας.</p> <p>Ελλείψεις και κενά στην εφαρμογή σε μέτρα της συνολικότερης μεταρρύθμισης της ΠΦΥ του 2016-17 (ανάπτυξη και συντονισμός ΤοΠΦΥ, θέσπιση ΟΙ, χρήση ΑΗΦΥ) καθώς και η μερική ανάπτυξη των TOMY αποδυναμώνουν τα αποτελέσματα εντός του υφιστάμενου συστήματος ΠΦΥ. Οι δείκτες παρακολούθησης στο ΕΣΠΑ δεν αποδίδουν το συνολικό παραγόμενο έργο των TOMY. Αναδεικνύεται η ανάγκη αποτίμησης περαιτέρω δεικτών για τους στόχους μιας εθνικής και περιφερειακής πολιτικής υγείας.</p> <p>Οι κύριες προτάσεις για την εξέλιξη των Ομάδων Υγείας της ΠΦΥ κινούνται στους ακόλουθους άξονες: (α) Εξέλιξη και ανάπτυξη των διεπιστημονικών ομάδων οικογενειακής ιατρικής που παρέχουν υπηρεσίες και δράσεις στην κοινότητα. (β) Ενίσχυση του ανθρωπίνου δυναμικού για την παροχή</p>

	καθολικής κάλυψης του πληθυσμού από υπηρεσίες ΠΦΥ και προώθηση του ρόλου του ΟΙ. (γ) Οργάνωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος ΠΦΥ, που θα περιλαμβάνει διαμόρφωση τοπικών Δικτύων ΠΦΥ και των σχετικών Τομέων ΠΦΥ και ενίσχυση του συντονισμού του, με επιπρόσθετο στόχο την ένταξη των Ομάδων και τη βελτίωση της εμπειρίας του πολίτη μέσα στο σύστημα. (δ) Ανάπτυξη τυποποιημένων διαδικασιών για την ενίσχυση της συνέχειας της φροντίδας συνυφασμένες με την ανάπτυξη στοχοθεσίας στην κατεύθυνση της βελτίωσης της υγείας του πληθυσμού, αναπτύσσοντας περαιτέρω και αξιοποιώντας τα ψηφιακά εργαλεία και συστήματα του ΕΣΥ. (ε) Σχεδιασμός βιώσιμου πλάνου χρηματοδότησης της ανάπτυξης των διεπιστημονικών ομάδων υγείας πέραν του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος.
--	---

Πίνακας 12: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (10): «Αξιολόγηση των Κοινωνικών Δομών άμεσης αντιμετώπισης της Φτώχειας του ΕΠ «Αττική» 2014-2020»

α/α	10
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση των κοινωνικών Δομών άμεσης αντιμετώπισης της Φτώχειας του ΕΠ «Αττική» 2014-2020
Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Κατά τη νέα περίοδο ΕΣΠΑ 2014-2020, οι Κοινωνικές Δομές άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας θα αποτελέσουν μία από τις τέσσερις βασικές δράσεις που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9, στο πεδίο της Κοινωνικής Πολιτικής/Κοινωνικής Ένταξης και προβλέπεται να περιλαμβάνουν:</p> <p>α) Δομές παροχής βασικών αγαθών (δομές σίτισης και κοινωνικά φαρμακεία), καθώς και</p> <p>β) Δομές για αστέγους (υπνωτήρια και κέντρα ημέρας)</p> <p>Σκοπός της μελέτης είναι η αξιολόγηση των παραπάνω πράξεων ώστε να διερευνηθεί η συμβολή της παρέμβασης στον αντίστοιχο Ειδικό Στόχο του Θεματικού Στόχου 9. Καθώς η συγχρηματοδότηση των δομών θα διαρκέσει καταρχήν 3 έτη οι Δομές αντιμετώπισης της φτώχειας θα αξιολογηθούν προκειμένου να εξεταστεί η δυνατότητα ανασχεδιασμού τους για το υπόλοιπο της προγραμματικής περιόδου. Ειδικά για τα κοινωνικά φαρμακεία η αξιολόγηση της δράσης θα έχει επιπλέον στόχο να επανεξεταστεί η λειτουργία τους μετά την εφαρμογή της πολιτικής του Υπ. Υγείας για την κάλυψη όλων των ανασφάλιστων πολιτών.</p>
Περιεχόμενο	<p>Το περιεχόμενο των υπό αξιολόγηση πράξεων / έργων ενδεικτικά περιλαμβάνουν: Δομή σίτισης και βασικών αγαθών όπου συλλειτουργούν οι δομές των κοινωνικών παντοπωλείων με τις δομές παροχής συσσιτίων, κοινωνικά φαρμακεία, υπνωτήρια για αστέγους, καθώς και κέντρα ημέρας για άστεγους.</p> <p>Μέσω της μελέτης θα αξιολογηθεί η συμβολή των παραπάνω δράσεων στον Ειδικό Στόχο της επενδυτικής προτεραιότητας 9ιν: <i>Προαγωγή της πρόσβασης μειονεκτούντων ατόμων σε υπηρεσίες πρόνοιας / κοινωνικής φροντίδας και υγείας.</i></p>

Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αποτελεσματικότητα ▪ Αποδοτικότητα ▪ Συνάφεια, με άλλες δράσεις, τομεακές και εθνικές πολιτικές για την καταπολέμηση της φτώχειας ▪ Συνοχή εσωτερική ως προς τους στόχους της δράσης, εξωτερική ως προς άλλες παρεμβάσεις για την καταπολέμηση της φτώχειας ▪ Προστιθέμενη αξία ▪ Επίπτωση
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p>Ενδεικτικά αξιολογητικά ερωτήματα.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ποια ήταν η συνεισφορά των Δομών στην κοινωνική ενσωμάτωση των ευπαθών κοινωνικά ομάδων και ειδικότερα των αστέγων και των ατόμων ευρισκόμενων σε κατάσταση φτώχειας; ▪ Σε ποιο βαθμό συνεισέφεραν οι Κοινωνικές Δομές Άμεσης Αντιμετώπισης της Φτώχειας στην ανάπτυξη δικτύων κοινωνικής ασφάλειας μέσω της σύνδεσης, συνεργασίας, συνέργειας και συμπληρωματικότητας με δομές αντιμετώπισης της φτώχειας και με προγράμματα κοινωνικής προστασίας που υλοποιούνταν παράλληλα; ▪ Προσεγγίστηκαν οι συγκεκριμένες ομάδες-στόχοι στις οποίες απευθυνόταν η δράση σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό; ▪ Ποια ήταν η ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών; ▪ Ποιοι από τους τύπους των παρεμβάσεων ήταν οι πιο αποτελεσματικοί, για ποιες ομάδες και σε ποιο πλαίσιο; ▪ Ποιο ήταν το μοναδιαίο κόστος ανά πράξη; ▪ Θα μπορούσαν να έχουν επιτευχθεί καλύτερα αποτελέσματα με τους ίδιους πόρους ή τα ίδια με λιγότερους; ▪ Πώς οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις συνάδουν με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο; ▪ Σε ποιο βαθμό οι όποιες αλλαγές παρατηρήθηκαν μπορούν να αποδοθούν στη συγκεκριμένη παρέμβαση;
Μέθοδος	<p>Δευτερογενής ανάλυση στοιχείων παρακολούθησης των δικαιούχων</p> <p>Πρωτογενής ποσοτική έρευνα με χρήση ερωτηματολογίων ή/και ποιοτική ανάλυση με ομάδες εστίασης (focus groups)</p>
Δεδομένα	<p>Δείκτες αποτελέσματος της ΕΠ, από τα συστήματα παρακολούθησης των δικαιούχων καθώς και τα στοιχεία που θα προκύψουν από την έρευνα του μελετητή.</p>
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	<p>Εξωτερικός Αξιολογητής</p>
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: Νοέμβριος 2020

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ημερομηνία Σύμβασης: Μάρτιος 2021 ▪ Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Αύγουστος 2021
Εκτιμώμενος π/υ	58.900,00 ευρώ (μη συμπ. Φ.Π.Α.)
Κύρια Συμπεράσματα Αξιολόγησης	<p>Στο πλαίσιο του Ε.Π. Αττική 2014 – 2020 χρηματοδοτείται η λειτουργία 316 κοινωνικών δομών συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού 105.000.512,68€</p> <p>Συγκεκριμένα λειτουργούν, 57 Κέντρα Κοινότητας (ΚΚ), 130 Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών (ΔΠΒΑ), 8 Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ), 24 Κέντρα Δημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ) και 9 Ξενώνες – Συμβουλευτικά Κέντρα Γυναικών, 13 Δομές Αστέγων (ΔΑ), 54 Τοπικές Μονάδες Υγείας (ΤΟ.Μ.Υ.), 21 Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) και η Επιτελική Δομή Social Network.</p> <p>Επιπλέον χρηματοδοτούνται δράσεις ύψους 300.120.376,56€, με σημαντικότερες τη δράση «Εναρμόνισης Οικογενειακής & Επαγγελματικής ζωής (και ΑΜΕΑ)», τη δράση «εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης μαθητών ΑΜΕΑ» και πρόσφατα την «ενίσχυση 73 Φορέων Υγείας με επικουρικό προσωπικό για την ανταπόκριση στις ανάγκες λόγω της επιδημίας COVID-19» προϋπολογισμού 95.182.267€.</p> <p>Η συνολική πιστοποιημένη δημόσια δαπάνη ανέρχεται σε 175.055.843€, ποσό που αντιστοιχεί στο 43% της υλοποίησης του Φυσικού Αντικειμένου.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Οι ωφελούμενοι των Κέντρων Κοινότητας δήλωσαν πολύ ικανοποιημένοι από τη λειτουργία τους σε ποσοστό 74,52%. ❖ Οι ωφελούμενοι των Δομών Παροχής Βασικών Αγαθών δήλωσαν πολύ ικανοποιημένοι σε ποσοστό 61,74%. ❖ Κατά την περίοδο των μέτρων της κοινωνικής αποστασιοποίησής λόγω του SARS-COV-2 οι ωφελούμενοι εξυπηρετήθηκαν χωρίς δυσκολία από τις Δομές. Στις Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών έγιναν κατ' οίκον διανομές τόσο των προϊόντων του Κοινωνικού Παντοπωλείου όσο και των φαρμάκων και λοιπού υλικού των Κοινωνικών Φαρμακείων. ❖ Υψηλή αξιολόγηση έλαβαν οι υπηρεσίες των ΚΗΦΗ, που αφορούσαν στη νοσηλευτική φροντίδα, την ψυχοκοινωνική υποστήριξη και τη δημιουργική απασχόληση. ❖ Η μεγαλύτερη ικανοποίηση από τις υπηρεσίες των ΚΔΗΦ, εμφανίζεται στη δημιουργική απασχόληση, την ομαδική/ατομική άσκηση και τις υπηρεσίες σίτισης. ❖ Η στελέχωση των δομών (ΚΔΗΦ, ΚΗΦΗ) ως προς τον αριθμό προσωπικού και ως προς τις ειδικότητες του προσωπικού είναι αρκετά επαρκής ενώ στις δομές Αστέγων υπάρχουν ελλείψεις. ❖ Οι συντονιστές των ΚΔΗΦ δήλωσαν πολύ ικανοποιημένοι από την εφαρμογή του απλοποιημένου κόστους.

Πίνακας 13: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (11): «Έκθεση Σύνοψης Αξιολογήσεων του ΕΠ «Αττική» 2014-2020»

α/α	11
Τίτλος αξιολόγησης	Έκθεση Σύνοψης Αξιολογήσεων του ΕΠ «Αττική» 2014-2020
Αντικείμενο αξιολόγησης	Η σύνθεση του συνόλου των ανακεφαλαιωτικών και διαμορφωτικών αξιολογήσεων που υλοποιήθηκαν την περίοδο 2014 -2020
Περιεχόμενο	Η κωδικοποίηση των ευρημάτων του συνόλου των αξιολογήσεων.
Κριτήριο αξιολόγησης	Αποδοτικότητα, Αποτελεσματικότητα, Επιπτώσεις, Συνάφεια
Ερωτήματα αξιολόγησης	Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα θέματα προς διερεύνηση: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ο βαθμός επίτευξης των στόχων του ΠΕΠ ▪ Η συμβολή του ΠΕΠ Αττικής στην προώθηση μιας έξυπνης διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη ▪ Η συμβολή του ΠΕΠ στην προώθηση των οριζοντίων αρχών ▪ Η συμβολή του ΠΕΠ στην προώθηση της χωρικής ανάπτυξης ▪ Σημαντικότερες δυσκολίες που ανέκυψαν για την επίτευξη των στόχων του ΠΕΠ ▪ Διδάγματα για την επόμενη προγραμματική περίοδο;
Μέθοδος	Ποιοτική
Δεδομένα	Εκθέσεις αξιολόγησης της περιόδου 2014-2020
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός αξιολογητής σε συνεργασία με τη ΔΑ
Διάρκεια	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Χρόνος προκήρυξης της αξιολόγησης: Δεκέμβριος 2022 ▪ Ημερομηνία Σύμβασης: Ιανουάριος 2023 ▪ Ημερομηνία ολοκλήρωσης: Φεβρουάριος 2023
Εκτιμώμενος π/υ	9.920,00 ευρώ
Κύρια Συμπεράσματα	Αξιολόγηση των δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής στο ΕΠ ΑΝΑΔ ΕΔΒΜ και στα ΠΕΠ

Αξιολόγησης	<p>Σημαντική η συμβολή της δράσης στη διατήρηση της απασχόλησης - σημαντική η συμβολή της δράσης στη συμμετοχή των ωφελούμενων σε προγράμματα εκπαίδευσης - θετική συμβολή τόσο στον κλάδο των φορέων παροχής υπηρεσιών φροντίδας παιδιών - Η δράση καταδεικνύει ανάγκη στοχευμένων συνεργειών με άλλες πολιτικές και προγράμματα που συνδράμουν προς αυτή την κατεύθυνση.</p> <p>Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής κατά τα προηγούμενα έτη</p> <p>Ενεργοποίηση ΕΠ: καλύτερες επιδόσεις στους Ά.Π.: 02, 05, 06, 07 και 09. Υπόλοιποι Α.Π.: Υστέρηση κυρίως λόγω καθυστερήσεων στην ολοκλήρωση θεσμικών διαδικασιών (π.χ. ορισμοί ΕΦΔ, λειτουργία ΠΣΚΕ) - Με βάση την πορεία εξειδίκευσης του ΕΠ προέκυψε η ανάγκη για υπερδέσμευση πόρων στους Άξονες: 05, 06 και 07. - Η επίτευξη των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης έχει διασφαλιστεί για τους Α.Π.: 02, 05, 07 και 09. Οι υπόλοιποι Άξονες χρήζουν κατάλληλων, διορθωτικών ενεργειών. - Για το μοναδιαίο κόστος υλοποίησης των ενταγμένων έργων προκύπτει ότι τηρείται η αρχική εκτιμηθεί του προγραμματισμού - Αναφορικά με το κοινωνικό-οικονομικό περιβάλλον της Περιφέρειας προέκυψε ότι οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του ΕΠ εξακολουθούν να είναι επίκαιρες.</p> <p>Μελέτη αξιολόγησης της λειτουργίας των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ</p> <p>Η παρέμβαση συμβάλλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων των ΠΕΠ και του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΜΔΤ 2014-2020». - Το δίκτυο φαίνεται να εξυπηρετεί τις ωφελούμενες με ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό τρόπο, ενώ οι ίδιες δηλώνουν ικανοποιημένες από τις υπηρεσίες που λαμβάνουν. - Μετατροπή σε δίκτυο υποστήριξης όχι μόνο κακοποιημένων γυναικών αλλά και γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις. - Το δίκτυο φαίνεται να αποτελεί ένα χώρο ασφάλειας, υποστήριξης και ενδυνάμωσης. - Πιθανές αστοχίες εντοπίζονται σε παραμέτρους σχετικά με την εκπαίδευση που έλαβαν ή/και συνεχίζουν να λαμβάνουν τα στελέχη των Δομών, την εποπτεία, λειτουργικά εργαλεία και τις υποδομές. Επίσης, για τη Γραμμή SOS 15900 διαπιστώνονται ζητήματα στελέχωσης λόγω θεμάτων προσωπικού χαρακτήρα.</p> <p>Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής ενόψει της αναθεώρησης του έτους 2020</p> <p>Οι καλύτερες επιδόσεις στην ενεργοποίηση του προγράμματος εμφανίζονται στους Α.Π. 2, Α.Π.3, ΑΠ.5, ΑΠ.6, ΑΠ.7, ΑΠ.9., Α.Π.10 και Α.Π.11. Οι αντίστοιχοι δείκτες του Ε.Π. που έχουν ενεργοποιηθεί, παρουσιάζουν σημαντική φυσική υλοποίηση χωρίς ωστόσο αντίστοιχη απορρόφηση πόρων. Αντιθέτως, φτωχές είναι οι επιδόσεις στους Α.Π.1 που αφορά στην ενίσχυση των Μηχανισμών και των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας στην Έρευνα και την Καινοτομία, στον Α.Π. 4 που αφορά στην</p>
-------------	--

	<p>ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων, στον Α.Π. 8 που αφορά την Ανάπτυξη των Δεξιοτήτων και την Προσαρμοστικότητα του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της RIS.</p> <p>Αξιολόγηση των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)</p> <p>Το μοντέλο λειτουργίας των ΤΟΜΥ, που παρέχει υπηρεσίες ΠΦΥ τόσο στο ιατρείο όσο και με εξωστρεφείς δράσεις στην κοινότητα, αναγνωρίζεται και αξιοποιείται περισσότερο από τους πολίτες, όσο αυξάνεται η διείσδυση τους στην τοπική κοινωνία. Οι κύριες προτάσεις για την εξέλιξη των Ομάδων Υγείας της είναι οι: (α) Εξέλιξη και ανάπτυξη των διεπιστημονικών ομάδων οικογενειακής ιατρικής (β) Ενίσχυση του ανθρωπίνου δυναμικού για την παροχή καθολικής κάλυψης του πληθυσμού από υπηρεσίες ΠΦΥ και προώθηση των ΟΙ. (γ) Οργάνωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος ΠΦΥ, που θα περιλαμβάνει διαμόρφωση τοπικών Δικτύων ΠΦΥ και των σχετικών Τομέων ΠΦΥ και ενίσχυση του συντονισμού του (δ) Ανάπτυξη τυποποιημένων διαδικασιών για την ενίσχυση της συνέχειας της φροντίδας στην κατεύθυνση της βελτίωσης της υγείας του πληθυσμού, αναπτύσσοντας τα ψηφιακά εργαλεία και συστήματα του ΕΣΥ. (ε) Σχεδιασμός βιώσιμου πλάνου χρηματοδότησης.</p> <p>Αξιολόγηση Κοινωνικών Δομών που χρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ Αττικής</p> <p>Οι Κοινωνικές Δομές της Περιφέρειας Αττικής παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συνάφειας με την αρχιτεκτονική της Περιφερειακής Στρατηγικής αλλά και με τις ανάγκες των ομάδων πληθυσμού που στοχεύουν. Είναι αξιοσημείωτος ο ρόλος που καλούνται να υποστηρίξουν τα Κέντρα Κοινότητας τα οποία αναδεικνύονται ως η «καρδιά» του συστήματος κοινωνικής ένταξης. Επιπρόσθετα, τα Κέντρα Κοινότητας συνεργούν σε υψηλό βαθμό με όλες τις κοινωνικές δομές καθώς αποτελούν τη βασική «Πύλη» εισόδου και διασύνδεσης των ωφελούμενων με όλες τις κοινωνικές υπηρεσίες. Η αποτελεσματικότητα των δομών τόσο ως προς τις εκροές όσο και ως προς τα αποτελέσματα παρουσιάζει μεγάλο βαθμό επίτευξης ενώ εκτιμάται ότι θα υπερκαλυφθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί σε επίπεδο ΠΕΠ στο τέλος της περιόδου.</p> <p>Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 Γ</p> <p>Για τις ΟΧΕ της Περιφέρειας Αττικής προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα: - Οι στρατηγικές των ΟΧΕ Περιφέρειας Αττικής χαρακτηρίζονται από ικανοποιητική λογική και προγραμματική συνέχεια από το ανώτερο έως το κατώτερο επίπεδο στοχοθεσίας. - Οι Ειδικοί Στόχοι σε επίπεδο ΑΠ είναι συμβατοί με τους Στρατηγικούς Στόχους. - Οι προβλεπόμενες Κατηγορίες Πράξεων όπως κατηγοριοποιούνται σε Επενδυτικές Προτεραιότητες είναι συμβατές με τους ειδικούς στόχους του ΕΠ. - Η επιλογή των δεικτών εκροής στο σύνολό τους κρίνεται ικανοποιητική - Προβλέπεται επίτευξη των δεικτών εκροής των ΟΧΕ Περιφέρειας</p>
--	--

	<p>Αττικής για το 2023 λαμβάνοντας υπόψη και το τρέχον μακροοικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο.</p> <p>Έρευνα Κοινού</p> <p>Η οριακά ανύπαρκτη γνώση για τη δράση και τη συμβολή του ΠΕΠ Αττικής και της Περιφέρειας στην κοινωνία καθώς και η σύγχυση σχετικά με την εμπλοκή του κράτους ως φορέα στις δράσεις της Περιφέρειας καθιστούν απαραίτητη την επικοινωνία των δράσεων με σαφείς πληροφορίες γύρω από κάθε έργο. - Υπάρχει αυξημένο ενδιαφέρον για ενημέρωση σε σχέση με τις δράσεις της Περιφέρειας, με κύρια κανάλια πάντα την τηλεόραση και το διαδίκτυο. - Η επικοινωνία των δράσεων του ΠΕΠ Αττικής είναι ικανή να συμβάλει και στην συνολικότερη εντύπωση των πολιτών για την Περιφέρεια Αττικής.</p> <p>Αξιολόγηση Δράσεων Ειδικής Αγωγής</p> <p>Οι ειδικοί στόχοι της αξιολόγησης είναι: - Η συνεισφορά στη βελτίωση του σχεδιασμού και της υλοποίησης των δράσεων με έμφαση στην απλοποίηση των διαδικασιών διαχείρισης των συγχρηματοδοτούμενων έργων. - Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τον ωφελούμενο πληθυσμό - Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τις δομές καθώς και τα συστήματα παροχής υπηρεσιών εξειδικευμένης και εξατομικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης. – Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τους στόχους των επιμέρους Ε.Π.</p> <p>Έλεγχος επιδόσεων σχετικά με: Δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 (κοινωνική ένταξη) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για το ΕΠ "Αττική"</p> <p>Γενικά, το ΕΠ έχει συγκροτηθεί με επαγγελματισμό, εκτελείται ομαλά και χρησιμοποιεί εν πολλοίς τη χρηματοδότηση του ΕΚΤ με αποδοτικό, αποτελεσματικό και οικονομικό τρόπο για τη στήριξη της κοινωνικής ένταξης. Από πολλές απόψεις, η ΔΑ αποτελεί υπόδειγμα καλής πρακτικής. Προκειμένου να βελτιωθούν περαιτέρω οι επιδόσεις της ΔΑ, θα ήταν σκόπιμο να τυποποιήσει τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες εσωτερικής παρακολούθησης των εκροών/αποτελεσμάτων και να βελτιώσει ορισμένες εσωτερικές της δραστηριότητες.</p>
--	--

Πίνακας 14: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (12): «Αποτίμηση της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID-19» **(Οριζόντια Αξιολόγηση)**

α/α	12
Τίτλος αξιολόγησης	Μελέτη αποτίμησης της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID-19

Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Αντικείμενο της αξιολόγησης είναι η αποτίμηση της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID-19. Η πανδημία Covid-19 οδήγησε σε ύφεση τόσο την παγκόσμια οικονομία, όσο και την οικονομία της χώρας μας. Η σφοδρότητα και η συνεχιζόμενη ένταση της πανδημίας ήταν τέτοια που οι επιδράσεις της έγιναν άμεσα αντιληπτές σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η επιβολή μέτρων περιορισμού διασποράς του κορωνοϊού, πριν την παραγωγή και η γενικευμένη διάθεση του εμβολίου έναντι της νόσου Covid-19, αποτέλεσαν μονόδρομο για τη συντριπτική πλειονότητα των χωρών του πλανήτη, περιορίζοντας σε σημαντικό βαθμό την οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα και κατά συνέπεια την επιχειρηματικότητα και την απασχόληση.</p> <p>Αξιοποιώντας τους πόρους του ΕΣΠΑ, ελήφθησαν μία σειρά από μέτρα σε δράσεις για την επιχειρηματικότητα και την απασχόληση. Η γνώση των επιδράσεων των μέτρων σε περιφερειακό και σε εθνικό επίπεδο αποτελεί σημαντικό ζήτημα για την ενίσχυση και υποβοήθηση των τομέων και των κλάδων που επλήγησαν.</p>
Περιεχόμενο	<p>Η αξιολόγηση θα εκπονηθεί οριζόντια από την ΕΥΚΕ. Ειδικότερα, αφορούν τις δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας; μέσω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παροχής οικονομικών και άλλων ενισχύσεων όλων των κλάδων που υπέστησαν παύση ή περιορισμό των δραστηριοτήτων τους λόγω της απαγόρευσης κυκλοφορίας. • Παροχής οικονομικών και άλλων ενισχύσεων προς επιχειρήσεις και επαγγελματίες των κλάδων που επλήγησαν ιδιαίτερα από τα μέτρα περιορισμού διασποράς του κορωνοϊού, προκειμένου να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες και να βοηθηθούν στην επανεκκίνηση της λειτουργίας τους.
Κριτήριο αξιολόγησης	<p>Επιπτώσεις στην οικονομία, στην επιχειρηματικότητα, στην απασχόληση σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.</p>
Ερωτήματα αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> • Διατηρήθηκαν οι θέσεις εργασίας στις επιχειρήσεις και στους κλάδους που ενισχύθηκαν; • Δημιουργήθηκαν νέες θέσεις εργασίας; • Προσαρμόστηκαν οι επιχειρήσεις στις νέες συνθήκες της αγοράς και στις μεταβαλλόμενες καταναλωτικές συνήθειες; (δηλαδή τις νέες πανδημικές συνθήκες που έφεραν περιορισμούς ή/και νέες συνήθειες πελατών ή/και προμηθευτών). • Ενισχύθηκε η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων; (δηλαδή η μεσο-βραχυχρόνια βιωσιμότητα των επιχειρήσεων στη διάρκεια της πανδημίας). • Δημιουργήθηκε η βάση για την ομαλή μετάβαση των επιχειρήσεων στην επόμενη ημέρα; (δηλαδή στη δημιουργία ενός νέου, αναπτυξιακού τρόπου λειτουργίας των επιχειρήσεων με αυξημένη ανθεκτικότητα απέναντι σε προκλήσεις όπως η πανδημία κορωνοϊού).
Μέθοδος	<p>Η μεθοδολογική προσέγγιση που θα ακολουθηθεί για να προσδιοριστεί η επίδραση των δράσεων θα ποικίλει ανάλογα με την εξεταζόμενη διάσταση και τη διαθεσιμότητα των δεδομένων. Πιο συγκεκριμένα, θα</p>

	<p>ακολουθηθεί μία άμεση-αξιολογική προσέγγιση, καθώς και μία έμμεση, στην οποία θα συγκρίνεται το «πριν» με το «μετά».</p> <p>Οι προσεγγίσεις είναι οικονομετρικές και επιλέχθηκαν διότι η οικονομετρική προσέγγιση (α) παρέχει το πλέον κατάλληλο αναλυτικό εργαλείο για την αποτίμηση της επιδράσεως μεταβολών ή την αποτίμηση του πώς μεταβολές ή επιδόσεις ερμηνεύονται από επιμέρους παράγοντες, ενώ (β) επιτρέπει την απομόνωση των επιδράσεων επιμέρους παραγόντων.</p> <p>Η μελέτη απαιτεί τη λήψη ενός αντιπροσωπευτικού δείγματος επιχειρήσεων, η οποία λήψη, ιδανικά, διενεργείται στην βάση τριών κριτηρίων/διαστάσεων, συγκεκριμένα, του χώρου, του κλάδου και του μεγέθους των επιχειρήσεων.</p> <p>Η κατάλληλη μέθοδος είναι αυτή της Στρωματοποιημένης Τυχαίας Δειγματοληψίας (Stratified Random Sampling), καθώς ο πληθυσμός των επιχειρήσεων χωρίζεται με εύλογο τρόπο σε διακριτά και ομοιογενή στο εσωτερικό τους στρώματα: ανά περιφέρεια, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και ανά τάξη μεγέθους της επιχείρησης. (βλ. ενδεικτικά Cochran, 1966· Μπένος, 1991· Thompson, 2012).</p>
Δεδομένα	<p>Προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της μελέτης, είναι σκόπιμο να συλλεχθούν και να αναλυθούν στοιχεία που αφορούν:</p> <p>i. Σε στοιχεία της επιχείρησης, όπως είναι ο κλάδος οικονομικής δραστηριότητας, το μέγεθος της επιχείρησης, το ύψος της απασχόλησης, το ύψος του κύκλου εργασιών και το ύψος του ισολογισμού των οικονομικών μονάδων κατά τα προηγούμενα έτη, αλλά και μετά τη λήψη ενίσχυσης.</p> <p>ii. Στις διαστάσεις των αξιολογικών ερωτημάτων της επιχειρηματικότητας, μετά την ένταξη ή την μη ένταξη στις δράσεις ενίσχυσης.</p> <p>Αυτά τα στοιχεία θα συλλεγούν είτε μέσω της έρευνας πεδίου είτε μέσω συμπληρωματικού διαθεσίμου υλικού μικροδεδομένων που θα παρασχεθεί από την Αναθέτουσα Αρχή. Ειδικότερα, είναι σκόπιμο να ζητηθούν πληροφορίες για την εξέλιξη της απασχόλησης πριν και μετά την δράση, καθώς και πληροφορίες προσαρμογής – βιωσιμότητας – μελλοντικής προόδου των επιχειρήσεων.</p>
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός αξιολογητής
Διάρκεια	<p>Συμβασιοποίηση Ιούνιος 2022</p> <p>Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Ιούνιος 2023</p> <p>Δυνατότητα παράτασης που δεν μπορεί να ξεπεράσει το 50% του αρχικού χρόνου υλοποίησης της σύμβασης.</p>
π/υ	50.000,00 € (μη συμπεριλαμβανομένου του νόμιμου ΦΠΑ 24%)

Πίνακας 15: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (13): «Αξιολόγηση δράσεων Ειδικής Αγωγής :

- 1) Εκπαιδευτικής υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο ΕΠ ΑΝΑΔ ΕΔΒΜ και στα ΠΕΠ
 2) Ανάπτυξης Υποστηρικτικών Δομών για την Ένταξη και Συμπερίληψη στην Εκπαίδευση των Μαθητών με Αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και δράσεων (ΕΠ 10.1 και 9.3)» **(Οριζόντια Αξιολόγηση)**

α/α	13
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση δράσεων Ειδικής Αγωγής : 1) Εκπαιδευτικής υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο ΕΠ ΑΝΑΔ ΕΔΒΜ και στα ΠΕΠ 2) Ανάπτυξης Υποστηρικτικών Δομών για την Ένταξη και Συμπερίληψη στην Εκπαίδευση των Μαθητών με Αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και δράσεων (ΕΠ 10.1 και 9.3)
Αντικείμενο αξιολόγησης	Αφορά στην εκ των υστέρων αξιολόγηση για τις Πράξεις που υλοποιήθηκαν την ΠΠ 2007-2013 και στην ετήσια αξιολόγηση για τα έτη 2014-2021
Περιεχόμενο	Οι δράσεις Ειδικής αγωγής – Παράλληλη στήριξη ΑμεΑ, εντάσσονται στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 10.1 και 9iii και έχουν ως στόχο την παραμονή στο εκπαιδευτικό σύστημα μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μέσω της εφαρμογής πράξεων εκπαιδευτικής υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
Κριτήριο αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> • Αποτελεσματικότητα και Επιπτώσεις • Αποδοτικότητα • Συνάφεια - Καταλληλότητα • Προστιθέμενη αξία
Ερωτήματα αξιολόγησης	Βασικά Ερωτήματα της αξιολόγησης αποτελούν: <ul style="list-style-type: none"> • η συνεισφορά στη βελτίωση του σχεδιασμού και της υλοποίησης των δράσεων με έμφαση στην απλοποίηση των διαδικασιών διαχείρισης εντός του πλαισίου υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων έργων, • η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τον ωφελούμενο πληθυσμό (μαθητές με αναπηρίες ή / και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες), • η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τις δομές καθώς και τα συστήματα παροχής υπηρεσιών εξειδικευμένης και εξατομικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης (με έμφαση στην αποτελεσματικότητα του τρόπου λειτουργίας τους) • η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων ως προς τους στόχους των επιμέρους Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.
Μέθοδος	Για κάθε αξιολογικό κριτήριο σχεδιάστηκε η κατάλληλη μέθοδος αξιολόγησης. Η έρευνα περιλαμβάνει: α) πρωτογενή ποσοτική και ποιοτική έρευνα πεδίου σε δείγμα ωφελουμένων, β) δευτερογενή / βιβλιογραφική έρευνα, γ) διενέργεια

	ατομικών συνεντεύξεων με δομημένα ερωτηματολόγια και δ) σύνθεση - ανάλυση των αποτελεσμάτων, απάντηση των ερωτημάτων αξιολόγησης και εκπόνηση της συνολικής έκθεσης αξιολόγησης. Η πλήρης μεθοδολογία αναλύεται στο Παραδοτέο Α' της μελέτης.
Δεδομένα	<p>Τα δεδομένα που αξιοποιούνται για τη διεξαγωγή της μελέτης, περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - βιβλιογραφικές αναφορές και το σύνολο των δεδομένων των πράξεων, όπως αυτά αποτυπώνονται στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ. - Ανάλυση των δεικτών εκροών και αποτελέσματος του ΟΠΣ: <ul style="list-style-type: none"> • 11501 «Αριθμός Σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις» • 11502 «Αριθμός μαθητών που επωφελούνται», ως πρόσθετος (μη επιχειρησιακός) δείκτης • 11503 «Αριθμός δομών για την ένταξη παιδιών με αναπηρία ή / και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» • CO22 «Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο», ως πρόσθετος (μη επιχειρησιακός) δείκτης. - πρωτογενή δεδομένα από την έρευνα που θα διεξαχθεί, - και άλλα δεδομένα κατά περίπτωση κριτηρίου όπως περιγράφονται στο Παραδοτέο Α – Μεθοδολογία υλοποίησης της αξιολόγησης.
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Η μελέτη διεξάγεται από την ICAP Advisory AE
Διάρκεια	<p>Ημερομηνία προκήρυξης της αξιολόγησης: Απρίλιος 2021</p> <p>Ημερομηνία συμβασιοποίησης της αξιολόγησης: Ιούλιος 2021</p> <p>Προβλεπόμενη Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Οκτώβριος 2023</p>
Εκτιμώμενος π/ύ	59.000,00 € (χωρίς Φ.Π.Α.)
Βασικά αποτελέσματα αξιολόγησης	<p>Σύμφωνα με το Παραδοτέο Β – Έκθεση Ποιοτικών Ευρημάτων, αναφέρονται παρακάτω συμπεράσματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Η αποτελεσματικότητα των δράσεων τόσο ως προς τις εκροές και για τις τρεις (3) δράσεις Ειδικής Αγωγής παρουσιάζουν ποσοστά επίτευξης που υπερκαλύπτουν τους στόχους που είχαν τεθεί κατά το σχεδιασμό των Πράξεων / Δράσεων καθιστώντας τις Πράξεις / Δράσεις αποτελεσματικές. ➤ Όσον αφορά την αποδοτικότητα σε σχέση με τα διαθέσιμα στοιχεία για την εξέλιξη του οικονομικού αντικείμενου των Πράξεων για τη Δράση «Πρόγραμμα εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (σχολικά έτη 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 και 2020- 2021)» των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, συμπεραίνεται ότι είναι πολύ ικανοποιητική παρουσιάζοντας υψηλά ποσοστά απορρόφησης. Όσον αφορά την αξιολόγηση της αποδοτικότητας ως προς το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο και τις αποκλίσεις με τον αρχικό σχεδιασμό συμπεραίνεται ότι οι πράξεις της εξειδικευμένης

	<p>εκπαιδευτικής υποστήριξης από τα ΠΕΠ υλοποιήθηκαν με μικρότερο κόστος από αυτό που είχε αρχικά προσδιορισθεί, καθιστώντας τις πράξεις πολύ αποδοτικές.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Αξιοποιώντας ειδικές Μήτρες Συνάφειας, εξετάστηκαν τα κριτήρια Συνάφειας και Συνοχής, όπου επιβεβαιώθηκε ότι οι δράσεις Ειδικής Αγωγής είναι αποτέλεσμα Εθνικών Στρατηγικών και προτεραιοτήτων όπως η Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης, το Εθνικό Πλαίσιο Στρατηγικής για τη μείωση της σχολικής διαρροής στην Ελλάδα, το σχέδιο Στρατηγικής για την Αποϊδρυματοποίηση, ενώ λαμβάνουν υπόψη, κατά τον προγραμματικό σχεδιασμό τους και τις ανάγκες της ομάδας στόχου (άτομα με αναπηρία). Οι δράσεις Ειδικής Αγωγής παρουσιάζουν συνάφεια επίσης με την αρχιτεκτονική των Περιφερειακών Στρατηγικών Κοινωνικής Ένταξης αλλά και με τις ανάγκες της ομάδας στόχου. ➤ Όσον αφορά το βαθμό συνάφειας & συνοχής των παρεμβάσεων σε σχέση με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που είχαν τεθεί με τον θεματικό στόχο, την επενδυτική προτεραιότητα και τον ειδικό στόχο των επιχειρησιακών προγραμμάτων, οι υπό αξιολόγηση Δράσεις Ειδικής Αγωγής εμφανίζουν υψηλή συνάφεια με τους Ειδικούς Στόχους που έχουν τεθεί. ➤ Η αποτελεσματικότητα των δράσεων τόσο ως προς τις εκροές και για τις τρεις (3) δράσεις Ειδικής Αγωγής παρουσιάζουν ποσοστά επίτευξης που υπερκαλύπτουν τους στόχους που είχαν τεθεί κατά το σχεδιασμό των Πράξεων / Δράσεων καθιστώντας τις αποτελεσματικές. Όσον αφορά την αξιολόγηση της αποδοτικότητας ως προς το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο και τις αποκλίσεις με τον αρχικό σχεδιασμό συμπεραίνεται ότι οι πράξεις της εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης από τα ΠΕΠ υλοποιήθηκαν με μικρότερο κόστος από αυτό που είχε αρχικά προσδιορισθεί, καθιστώντας τις πράξεις πολύ αποδοτικές.
--	--

Πίνακας 16: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (14): «**Αξιολόγηση Επιπτώσεων των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα 2014-2020**» (Οριζόντια Αξιολόγηση)

α/α	14
Τίτλος αξιολόγησης	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 2014-2020
Αντικείμενο αξιολόγησης	Σκοπός είναι να διερευνηθούν τα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις των παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν/υλοποιούνται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα της ΠΠ 2014-2020 στο πλαίσιο των Στρατηγικών Χωρικής Ανάπτυξης σε όλους τους ειδικούς στόχους. Θα εξεταστεί ο βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την κατάρτιση των ΕΠ, ο σχεδιασμός τους και οι επιπτώσεις από την εφαρμογή των Χωρικών Στρατηγικών μόνο κατά το μέρος εκείνο που σχετίζεται με τις επιπτώσεις που προκύπτουν από την

	<p>υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων που περιλαμβάνονται στο κάθε Περιφερειακό Πρόγραμμα.</p>
Περιεχόμενο	<p>Η παρούσα μελέτη θα εκπονηθεί οριζόντια από την ΕΥΣΣΑΕ σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ. Αφορά τους ειδικούς στόχους που περιλαμβάνονται στις επενδυτικές προτεραιότητες/θεματικούς στόχους που συμβάλλουν στην επίτευξη των σκοπών των Χωρικών Στρατηγικών σε κάθε ΠΕΠ για την προγραμματική περίοδο 2014-20.. Η αξιολόγηση εστιάζει στα αποτελέσματα και στις επιπτώσεις της υλοποιούμενης ΟΧΕ . Μέσα στον κύκλο προγραμματισμού, τα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις σχετίζονται με τους στόχους που απορρέουν από τις ανάγκες που εντοπίζονται στην περιοχή όπου υλοποιείται η ΟΧΕ . Οι εν λόγω ανάγκες σχετίζονται με τα κοινωνικοοικονομικά ή περιβαλλοντικά προβλήματα τα οποία καλείται να αντιμετωπίσει η Στρατηγική της ΟΧΕ. Οι εισροές είναι οικονομικοί ή διοικητικοί πόροι. Μέσω των δραστηριοτήτων του προγράμματος, παράγουν τις εκροές και επιτυγχάνουν τους επιδιωκόμενους στόχους. Τα αποτελέσματα είναι οι πλέον άμεσες επιπτώσεις της παρέμβασης, με άλλα λόγια, η συμβολή των Στόχων στους ειδικούς στόχους</p> <p>Η αξιολόγηση περιλαμβάνει δύο διαφορετικούς τύπους ερωτημάτων:</p> <p>1ον)Τα «Κοινά Ερωτήματα Αξιολόγησης» που αφορούν όλες τις υλοποιούμενες ΟΧΕ στο σύνολο των Περιφερειών της χώρας. Στόχος των <i>κοινών ερωτημάτων</i> είναι να παρέχουν μια σφαιρική αξιολόγηση της υλοποίησης των ΟΧΕ και να καταστεί δυνατή η σύγκριση μεταξύ τους. Συγκεκριμένα, να αποτυπωθούν τα θετικά αλλά και τα αρνητικά θέματα που διαπιστώθηκαν κατά την διαδικασία εκπόνησης της Στρατηγικής και υλοποίησής της. Για κάθε ερώτημα αξιολόγησης, το <i>κριτήριο ή τα κριτήρια</i> θα πρέπει να συνδράμει(ουν) στη διατύπωση μιας κρίσης σχετικά με την επιτυχία της υπό εξέταση ΟΧΕ συνδέοντας το δείκτη με το αναμενόμενο αποτέλεσμα ή αντίκτυπο.</p> <p>2ον) Επιπλέον ειδικά ερωτήματα ,προκειμένου να αξιολογήσουν τον αντίκτυπο της υλοποίησης των ΟΧΕ σε σχέση με τους ειδικούς στόχους του Ε.Π. τους (προαιρετικά και εφόσον εκτιμήσουν οι ΕΥΔ ότι θα πρέπει να διατυπωθούν επιπλέον ειδικά ερωτήματα) ,</p>
Κριτήριο αξιολόγησης	Αξιολόγηση Επιπτώσεων

Ερωτήματα αξιολόγησης	<p>Ενδεικτικά παρατίθενται αξιολογικά ερωτήματα τα οποία θα εξεταστούν, εμπλουτισθούν και τεθούν υπόψη των ΔΑ προς οριστικοποίηση. Υπογραμμίζεται, ότι τα αξιολογικά ερωτήματα και τα κριτήριά τους που παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα είναι μέρος των αξιολογικών ερωτημάτων, τα οποία θα οριστικοποιηθούν μετά την υποβολή του 1ου Παραδοτέου του αναδόχου και την διαβούλευση με τις ΔΑ</p>	
	<p>Αξιολογικά Ερωτήματα</p>	<p>Κριτήρια</p>
<p>Σε ποιο βαθμό οι προσεγγίσεις και οι δραστηριότητες στο πλαίσιο των ΟΧΕ είναι διαφοροποιημένες από προσεγγίσεις και δραστηριότητες στο πλαίσιο άλλων παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ και έχουν δρομολογηθεί στην περιοχή;</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Οι δράσεις που έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση και έχουν ενσωματωθεί στη στρατηγική των ΟΧΕ έχουν διαφοροποιηθεί (και με ποια κριτήρια) από άλλες ομοειδείς χρηματοδοτούμενες δράσεις στην ίδια περιοχή; • Οι στρατηγικές που έχουν επιλεγεί, λειτουργούν ανεξάρτητα, καιτοι συμπληρωματικά, σε σχέση με άλλους τύπους χρηματοδότησης στην ίδια περιοχή
<p>Έχουν εμπλακεί στον σχεδιασμό της Στρατηγικής ΟΧΕ οι πιο σχετικοί οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι;</p> <p>Σε ποιο βαθμό έχει συμβάλει η παρέμβαση σε μια αποτελεσματικότερη χρησιμοποίηση των ενδογενών πόρων (φυσικών, ανθρώπινων, περιβαλλοντικών...) στις περιοχές εφαρμογής των ΟΧΕ;</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Η εμπλοκή όλων των εταίρων στα διάφορα στάδια του σχεδιασμού της Στρατηγικής ΟΧΕ, μέσω της συμμετοχής τους στην όλη διαδικασία ευρείας διαβούλευσης και αποτελεσματικού διαλόγου με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. • Κατά την ετοιμασία και διαμόρφωση της Στρατηγικής πραγματοποιήθηκαν διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς σε όλα τα επίπεδα • Η διαμόρφωση της Στρατηγικής βασίστηκε στις απόψεις/παρατηρήσεις των κοινωνικών και οικονομικών φορέων και του τοπικού πληθυσμού. • Δόθηκε μεγάλη έμφαση στη συμμετοχή μιας ποικιλίας οικονομικών κλάδων και οργανισμών • Σε ποιο βαθμό η προσέγγιση που ακολουθήθηκε στο σχεδιασμό της Στρατηγικής (κατάρτιση, προγραμματισμός, λήψη αποφάσεων, ενημέρωση τοπικού πληθυσμού, συμμετοχική διαδικασία) έχει επηρεάσει το Κοινωνικό κεφάλαιο της περιοχής και συγκεκριμένα εάν έχει ενθαρρύνει τη συμμετοχή της Τοπικής Κοινωνίας όπου υλοποιείται η ΟΧΕ στην αναπτυξιακή διαδικασία που συντελείται ;

		<ul style="list-style-type: none"> • Σε ποιο βαθμό η προσέγγιση που ακολουθήθηκε στο σχεδιασμό/παρακολούθηση/υλοποίηση της Στρατηγικής συνέβαλε στην ανάπτυξη μιας βελτιωμένης Διακυβέρνηση, μέσω της συμμετοχής της τοπικής κοινωνίας και των ενδιαφερομένων φορέων στη λήψη αποφάσεων, και πόσο ανταποκρίνεται στην ενδυνάμωση του τοπικού Κοινωνικού και πολιτιστικού κεφαλαίου και στην ενίσχυση της ευημερίας (περιβαλλοντικοί πόροι, συμμετοχή στην περιβαλλοντική διαχείριση) ; • Σε ποιο βαθμό έχουν αναπτυχθεί υποβοηθητικοί διοικητικοί μηχανισμοί για την συμμετοχή οργάνωση και στήριξη των περιφερειακών/διαπεριφερειακών και τοπικών φορέων αλλά και των κατοίκων για την ενεργή συμμετοχή τους σε όλα τα στάδια Σχεδιασμού/υλοποίησης της Στρατηγικής • Σε ποιο βαθμό το Κοινωνικό και Κεφάλαιο της περιοχής συμβάλει στην βελτίωση της Τοπικής Διακυβέρνησης (όχι τόσο ως προς την συμμετοχή στην Διακυβέρνηση αλλά πρωτίστως η σχέση τους και η εξοικείωσή τους με αυτήν)
	<p>Σε ποια βαθμό κατά την διαδικασία προσδιορισμού της Στρατηγικής ελήφθησαν υπόψη τις εισηγήσεις και απόψεις τοπικών φορέων και του πληθυσμού, όπως αυτές προέκυψαν από τις ενέργειες διαβούλευσης, αλλά και τις βασικές αναπτυξιακές και στρατηγικές κατευθύνσεις σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ΕΣΠΑ 2014 – 2020 • ΠΕΠ • Αναπτυξιακά προγράμματα Δήμων της περιοχής παρέμβασης 2015-2018 • Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης • Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια • Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για «έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» (ΕΕ 2020).

	<p>Σε ποιο βαθμό εντοπίστηκαν εξωτερικοί παράγοντες που επηρέασαν την επίτευξη των αναμενόμενων στόχων και αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικές πολιτικές • Αλλαγές στην προτεραιοποίηση των αναπτυξιακών αναγκών σε περιφερειακό επίπεδο, • Έκτακτες πολιτικοοικονομικές καταστάσεις
	<p>Σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκε η ολοκλήρωση των εν λόγω παρεμβάσεων ή πως προβλέπεται να ολοκληρωθούν εντός της ΠΠ 2014-2020 ;</p>	<p>Βαθμός υλοποίησης (οικονομικό και φυσικό αντικείμενο)</p>
	<p>Τα συμπεράσματα που έχουν συναχθεί από τον σχεδιασμό/παρακολούθηση/ υλοποίηση της ΟΧΕ (θετικά και αρνητικά) αξιοποιήθηκαν στον σχεδιασμό της νέας ΠΠ 2021-2027 ;</p>	
	<p>Διαπιστώνεται η ανάγκη υιοθέτησης ενός διαφορετικού τρόπου Διακυβέρνησης των ΟΧΕ το οποίο θα συμβάλλει καλύτερα στην επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων και στόχων εκάστης Χωρικής Στρατηγικής;</p>	<p>Προσέγγιση «από κάτω προς τα πάνω»</p> <p>Ενθάρρυνση της συμμετοχικής προσέγγισης με τους τοπικούς φορείς</p> <p>Ολοκληρωμένη τοπική προσέγγιση ενταγμένη στις αναπτυξιακές ανάγκες της Περιφέρειας</p>
<p>Μέθοδος</p>	<p>Theory-based προσέγγιση. Οι τυπικές μέθοδοι περιλαμβάνουν ανασκοπήσεις βιβλιογραφίας, ανάλυση διοικητικών δεδομένων, μελέτες περιπτώσεων, συνεντεύξεις και ερωτηματολόγια με σκοπό την αναδημιουργία και επαλήθευση της λογικής παρέμβασης. Ο Αξιολογητής πρέπει να εφαρμόσει αναγνωρισμένες πρακτικές αξιολόγησης όσον αφορά τόσο τη συλλογή δεδομένων όσο και τη μεταγενέστερη ανάλυση των δεδομένων. Οι εκθέσεις αξιολόγησης πρέπει να αναλύουν τις εφαρμοζόμενες μεθοδολογίες, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων για την ποιότητα των δεδομένων και των ευρημάτων. Ως εκ τούτου, η έκθεση πρέπει να υποδεικνύει τις τεχνικές δειγματοληψίας και τις πηγές από όπου αντλήθηκαν τα δεδομένα. Με αυτόν τον τρόπο καθίσταται δυνατή η εκτίμηση της εγκυρότητας των ευρημάτων και διευκολύνεται η εξαγωγή</p>	

	ορθών και χρήσιμων συμπερασμάτων και συστάσεων. Το θέμα αυτό σχετίζεται στενά με την ποιότητα της αξιολόγησης.
Δεδομένα	Δείκτες εκροών και αποτελέσματος των ΠΕΠ ανά επενδυτική προτεραιότητα των ΘΑ. Δείκτες αποτελέσματος για την παρακολούθηση των στρατηγικών ΟΧΕ
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός αξιολογητής
Διάρκεια	Συμβασιοποίηση Απρίλιος 2023 Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: 31/12/2023
Εκτιμώμενος π/υ	53.500,00 € (πλέον ΦΠΑ)

Πίνακας 17: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (15): «**Οριζόντια αξιολόγηση των δράσεων Έξυπνης Εξειδίκευσης στα ΠΕΠ 2014-20**» (**Οριζόντια Αξιολόγηση**)

α/α	15
Τίτλος αξιολόγησης	Οριζόντια αξιολόγηση των δράσεων Έξυπνης Εξειδίκευσης στα ΠΕΠ 2014-20
Αντικείμενο αξιολόγησης	Σκοπός της αξιολόγησης είναι να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις από τις δράσεις Έξυπνης Εξειδίκευσης που προβλέπονται στο πλαίσιο των Θεματικών Στόχων 1(Επενδυτικές προτεραιότητες 1α, 1β), 2(Επενδυτικές προτεραιότητες 2α, 2β),3 (Επενδυτικές προτεραιότητες 3α,3γ,3δ) και 8 (Επενδυτική προτεραιότητα 3γ) για κάθε ΠΕΠ μέσω της συμβολής των συγχρηματοδοτούμενων έργων στην ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας, ή/και την εφαρμογή προϊόντων έρευνας/τεχνολογίας στον επιχειρηματικό ιστό της κάθε Περιφέρειας.
Περιεχόμενο	Η αξιολόγηση θα εκπονηθεί οριζόντια από την ΕΥΣΣΑ σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΚΤ. Αφορά τους ειδικούς στόχους που περιλαμβάνονται στις επενδυτικές προτεραιότητες/θεματικούς στόχους που συμβάλλουν στην επίτευξη των σκοπών της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης σε κάθε ΠΕΠ για την προγραμματική περίοδο 2014-20. Η αξιολόγηση θα εκτιμήσει τις επιπτώσεις από την εφαρμογή της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης μόνο κατά το μέρος εκείνο που σχετίζεται με τις επιπτώσεις που προκύπτουν από την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων που περιλαμβάνονται στο κάθε Περιφερειακό Πρόγραμμα.
Κριτήριο αξιολόγησης	Επιπτώσεις

Ερωτήματα αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> • Έχουν προσεγγιστεί οι στόχοι της Περιφερειακής RIS3 σε ικανοποιητικό βαθμό; • Η επιλογή των δράσεων στο ΠΕΠ έχει προκύψει σαν αποτέλεσμα της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης στο πλαίσιο της RIS3 της Περιφέρειας; • Η συνεργασία των επιχειρήσεων και των ερευνητικών φορέων συνέβαλλε στη δημιουργία νέων προϊόντων ή στη βελτίωση των υπάρχόντων; • Η υλοποίηση των δράσεων συνέβαλλε στην αύξηση της απασχόλησης; • Η υλοποίηση των δράσεων συνέβαλλε στη δημιουργία νέων καινοτόμων επιχειρήσεων; • Συνέβαλε η υλοποίηση των δράσεων στην αύξηση της εξωστρέφειας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων; • Σε ποιο βαθμό εντοπίζονται εξωτερικοί παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την επίτευξη των αναμενόμενων στόχων και αποτελεσμάτων (πχ. Εθνικές πολιτικές, οικονομικές τάσεις, αλλαγές στην περιφερειακή ανταγωνιστικότητα, έκτακτες πολιτικοοικονομικές καταστάσεις κλπ). • Διαπιστώνεται η ανάγκη υιοθέτησης ενός διαφορετικού μίγματος παρεμβάσεων το οποίο θα συμβάλλει καλύτερα στην επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων και στόχων της περιφερειακής στρατηγικής; <p>Η ανωτέρω αποτύπωση των αξιολογικών ερωτημάτων δεν είναι εξαντλητική. Μπορούν να συμπληρωθούν επιπλέον ερωτήματα, πιο εξειδικευμένα, στην περίπτωση που αυτό απαιτηθεί για κάποιες Περιφέρειες</p>
Μέθοδος	Theory-based προσέγγιση. Οι τυπικές μέθοδοι περιλαμβάνουν ανασκοπήσεις βιβλιογραφίας, ανάλυση διοικητικών δεδομένων, μελέτες περιπτώσεων, συνεντεύξεις και ερωτηματολόγια με σκοπό την αναδημιουργία και επαλήθευση της λογικής παρέμβασης
Δεδομένα	<p>Δείκτες εκροών και αποτελέσματος των ΠΕΠ ανά επενδυτική προτεραιότητα των ΘΑ.</p> <p>Δείκτες αποτελέσματος για την παρακολούθηση των στρατηγικών RIS3 που έχουν οριστεί στο Σύστημα Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Στρατηγικών RIS.</p> <p>Περιφερειακοί δείκτες IUS.</p>
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός αξιολογητής
Διάρκεια	<p>Συμβασιοποίηση Απρίλιος 2023</p> <p>Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Δεκέμβριος 2023</p>
Εκτιμώμενος π/υ	54.000,00 € (πλέον ΦΠΑ)

Πίνακας 18: Δελτίο Ταυτότητας Αξιολόγησης (16): «Οριζόντια αξιολόγηση των δράσεων Έξυπνης Εξειδίκευσης στα ΠΕΠ 2014-20»

α/α	16
Τίτλος αξιολόγησης	Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020
Αντικείμενο αξιολόγησης	<p>Στρατηγικές Επιλογές Δράσεων Δημοσιότητας και Μέτρα Πληροφόρησης και Επικοινωνίας.</p> <p>Αποτελεσματικότητα υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας κατά την ΠΠ 2014-2020.</p>
Περιεχόμενο	<p>Ανασκόπηση των Δράσεων Δημοσιότητας που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος 2014-2020.</p> <p>Αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των Δράσεων Δημοσιότητας που έχουν υλοποιηθεί κατά την ΠΠ 2014-2020 στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.</p> <p>Αποτελεσματικότητα υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας.</p> <p>Προβολή και αναγνωρισιμότητα των παρεμβάσεων που έχουν συγχρηματοδοτηθεί από το ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020, των πράξεων και του ρόλου των Ταμείων (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.</p> <p>Επάρκεια ενημέρωσης των δικαιούχων και του ευρύτερου κοινού σχετικά με τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.</p> <p>Διάχυση των αποτελεσμάτων των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων.</p> <p>Διαμόρφωση υλικού ανακεφαλαιωτικού από τις δράσεις προβολής, ενημέρωσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.</p>
Κριτήριο αξιολόγησης	<p>Εκτίμηση αναγνωρισιμότητας και αποτελεσματικότητας των δράσεων του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.</p> <p>Αποτελεσματικότητα υλοποίησης της Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.</p> <p>Προβολή και αναγνωρισιμότητα της πολιτικής και των παρεμβάσεων του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020 και του ρόλου των Ταμείων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.</p> <p>Βιωσιμότητα της Στρατηγικής Επικοινωνίας.</p>
Ερωτήματα αξιολόγησης	<p>- Αναγνωσιμότητα ΕΣΠΑ 2014-2020, αναγνωσιμότητα ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020 και πράξεων που συγχρηματοδοτεί, ρόλου Ταμείων (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) και Ευρωπαϊκής Ένωσης.</p> <p>-Βαθμός επίγνωσης/κατανόησης στόχων, πράξεων του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020.</p> <p>-Βαθμός επίτευξης των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του Προγράμματος σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Τήρηση υποχρεώσεων δημοσιότητας και πληροφόρησης (δικαιούχοι). - Πηγές πληροφόρησης πράξεων και προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020. - Πηγές πληροφόρησης πράξεων του ΠΕΠ «Αττική» 2014-2020. - Επάρκεια ενημέρωσης σχετικά με τις πράξεις. - Προσωπική συμμετοχή ή ενδιαφέρον του κοινού. - Αντιλαμβανόμενο όφελος από τη συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενα έργα.
Μέθοδος	<p>Αποτίμηση ενεργειών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας βάσει του προγραμματισμού των δράσεων (εξετάζονται οι ετήσιοι προγραμματισμοί των δράσεων κατά τη διάρκεια της ΠΠ 2014-2020.</p> <p>Έρευνες κοινού (ποιοτικές και ποσοτικές) για την αποτίμηση της αναγνωρισιμότητας.</p> <p>Ανάλυση στοιχείων εκροών και αποτελέσματος βάσει προτάσεων του αξιολογητή για την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας.</p>
Δεδομένα	<p>Δείκτες Υλοποίησης (πχ. αριθμός δράσεων/εργαλείων κ.α.)</p> <p>Δείκτες Αποτελέσματος (πχ. αριθμός συμμετεχόντων σε ημερίδες, GRP's, δελτία τύπου κ.α.)</p> <p>Δείκτες Επίπτωσης (πχ. μετρήσιμες αλλαγές βαθμού αναγνωρισιμότητας)</p>
Τρόπος διεξαγωγής αξιολόγησης	Εξωτερικός αξιολογητής
Διάρκεια	<p>Ημερομηνία Προκήρυξης: Οκτώβριος 2023</p> <p>Ημερομηνία Σύμβασης: Νοέμβριος 2023</p> <p>Ημερομηνία ολοκλήρωσης της αξιολόγησης: Δεκέμβριος 2023</p>
Εκτιμώμενος π/υ	20.000,00 € (πλέον ΦΠΑ)
Βασικά συμπεράσματα αξιολόγησης	Τα βασικά συμπεράσματα θα συμπληρωθούν μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και θα προστεθούν σε επόμενη αναθεώρηση του Σχεδίου Αξιολόγησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Αναλυτικός Πίνακας Αξιολογήσεων

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ/ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ / ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΕ ΔΔ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ		ΤΑΜΕΙΟ	Π/Υ Κ.Σ. ΕΙΔ. ΣΤΟΧΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗ Κ.Σ. Ε.Π.	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤ/ΤΗΤΑ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	
1	Εκ των προτέρων αξιολόγηση και Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση του Ε.Π. Αττική 2014-2020	EX-ANTE		Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περ. Αττικής	Ολοκληρώθηκε	Δεκέμβριος 2014		-	όλοι	ΕΤΠΑ-ΕΚΤ			όλοι	όλες	-	όλοι
2	Έλεγχος επιδόσεων σχετικά με: Δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 (κοινωνική ένταξη) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για το ΕΠ "Αττική"	Αξιολόγηση Εφαρμογών & Επιπτώσεων	Επίπτωση	Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Ολοκληρώθηκε	Μάιος 2017			όλοι	ΕΚΤ			9	όλες	9	Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής.
3	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του Ε.Π. Αττική 2014-2020. (από τα προηγούμενα έτη)	Αξιολόγηση Εφαρμογών	Αποδοτικότητα-Αποτελεσματικότητας	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περ. Αττικής	Ολοκληρώθηκε https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis	Μάρτιος 2018	44.129,74	-	όλοι	ΕΤΠΑ-ΕΚΤ		100,00%	όλοι	όλες	-	όλοι
4	Αξιολόγηση των δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής στο ΕΠ ΑΝΑΔΕΔΒΜ και στα ΠΕΠ (Οριζόντια Αξιολόγηση)	Αξιολόγηση Εφαρμογών & Επιπτώσεων	Αποδοτικότητα-Αποτελεσματικότητα-Συνάφεια-Συνοχή- Προστιθέμενη Αξία-Επίπτωση	Ε.Υ.Δ. ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ	Ολοκληρώθηκε https://empedu.gov.gr/axiologisi-toy-programmatos/	Δεκέμβριος 2018	50.740,80	9.i.1	Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για μειονεκτούντα άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.	ΕΚΤ	60.844.650,00	6,67%	9	9.i	9	Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής.

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ/ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ / ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΕ ΔΔ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΑΜΕΙΟ	Π/Υ Κ.Σ. ΕΙΔ. ΣΤΟΧΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗ Κ.Σ. Ε.Π.	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤ/ΤΗΤΑ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ
								9.iii.1 Βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ευάλωτων (μεταξύ των οποίων ΑΜΕΑ) και των Λοιπών Ομάδων του Πληθυσμού της Περιφέρειας.	ΕΚΤ	718.498,00	0,08%	9	9.iii	9 Πρώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής.
5	Έρευνα κοινού	Αξιολόγηση Εφαρμογών	Αξιολόγηση Εφαρμογών	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περ. Αττικής	Ολοκληρώθηκε https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis	Φεβρουάριος 2019	11.408,00	- όλοι	ΕΤΠΑ-ΕΚΤ		100,00%	όλοι	όλες	- όλοι
6	Μελέτη αξιολόγησης της λειτουργίας των δομών υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠ Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα (ΜΔΤ) (Οριζόντια Αξιολόγηση)	Αξιολόγηση Εφαρμογών & Επιπτώσεων	Αποτελεσματικότητα- Αποδοτικότητα-Συνάφεια-Συνοχή Εσωτερική- Προστιθέμενη Αξία-Επίπτωση	ΕΥΣΕΚΤ	Ολοκληρώθηκε http://www.esfhellas.gr/el/Pages/eLibraryFS.aspx?item=2102	Ιούλιος 2019	44.020,00	9.iii.1 Βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ευάλωτων (μεταξύ των οποίων ΑΜΕΑ) και των Λοιπών Ομάδων του Πληθυσμού της Περιφέρειας.	ΕΚΤ	5.400.000,00	0,59%	9	9.iii	9 Πρώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής.
7	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του Ε.Π. Αττική 2014-2020. (ενόψει αναθεώρησης του έτους 2020)	Αξιολόγηση Εφαρμογών & Επιπτώσεων	Αποδοτικότητα- Αποτελεσματικότητα-Επίπτωση	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περ. Αττικής	Ολοκληρώθηκε https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis	Οκτώβριος 2020	41.788,00	- όλοι	ΕΤΠΑ-ΕΚΤ		100,00%	όλοι	όλες	- όλοι
8	Αποτίμηση της εφαρμογής των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 (Οριζόντια Αξιολόγηση)	Αξιολόγηση Εφαρμογών & Επιπτώσεων	Αποτελεσματικότητα- Αποδοτικότητα-Συνάφεια-Συνοχή Εσωτερική- Προστιθέμενη Αξία-Επίπτωση	ΕΥΣΣΑ	Ολοκληρώθηκε https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis	Σεπτ. 2020	45.260,00	6.e.1 Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ.	ΕΤΠΑ	18.665.625,00	2,05%	6	6.e	6 Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον.
9	Αξιολόγηση της λειτουργίας των	Αξιολόγηση	Επίπτωση	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπ. Υγείας	Ολοκληρώθηκε	Νοέμβριος 2020	67.580,00	9.iv.1 Προαγωγή της πρόσβασης	ΕΚΤ	12.695.808,00	1,39%	9	9.iv	9 Πρώθηση της Κοινωνικής

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ/ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ / ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΕ ΔΔ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΤΑΜΕΙΟ	Π/Υ Κ.Σ. ΕΙΔ. ΣΤΟΧΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗ Κ.Σ. Ε.Π.	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤ/ΤΗΤΑ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ
	Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) (Οριζόντια Αξιολόγηση)	Επιπτώσεων			https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis			μειονεκτούντων ατόμων σε υπηρεσίες πρόνοιας / κοινωνικής φροντίδας και υγείας.						Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής.
10	Αξιολόγηση Κοινωνικών Δομών ΕΚΤ που χρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ Αττικής	Αξιολόγηση Εφαρμογής & Επιπτώσεων	Αποτελεσματικότητα-Αποδοτικότητα-Συνάφεια-Συνοχή-Εσωτερική-Προστιθέμενη Αξία-Επίπτωση	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περ. Αττικής	Ολοκληρώθηκε https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis	Αύγουστος 2021	73.036,00	9.iv.1 Προαγωγή της πρόσβασης μειονεκτούντων ατόμων σε υπηρεσίες πρόνοιας / κοινωνικής φροντίδας και υγείας.	ΕΚΤ	12.695.808,00	1,39%	9	9.iv	9 Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής.
11	Έκθεση Σύνοψης Αξιολογήσεων του Ε.Π. Αττική 2014-2020.	Αξιολόγηση Εφαρμογής	Αποδοτικότητα-Αποτελεσματικότητα	Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περ. Αττικής	Ολοκληρώθηκε https://www.pepattikis.gr/basiki-selida/shedio-axiologisis	Φεβρουάριος 2023	9.920,00	- όλοι	ΕΤΠΑ-ΕΚΤ		100,00%	όλοι	όλες	- όλοι
12	Αποτίμηση της επίδρασης των πόρων του ΕΣΠΑ για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας την περίοδο της πανδημίας της COVID-19 (Οριζόντια Αξιολόγηση)	Αξιολόγηση Επιπτώσεων	Επιπτώσεις στην οικονομία, στην επιχειρηματικότητα, στην απασχόληση σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο	ΕΥΚΕ	-	Ιούνιος 2023	62.000,00	όλοι	ΕΤΠΑ-ΕΚΤ			όλοι	όλες	όλοι
13	Αξιολόγηση δράσεων Ειδικής Αγωγής : 1) Εκπαιδευτικής υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο ΕΠ	Αξιολόγηση Εφαρμογής & Επιπτώσεων	Αποδοτικότητα-Αποτελεσματικότητα-Συνάφεια-Συνοχή-Προστιθέμενη Αξία-Επίπτωση	Ε.Υ.Δ. ΕΠΑΝΑΔΕΔΒΜ	Ολοκληρώθηκε https://empedu.gov.gr/axiologisi-toy-programmatos/	Οκτώβριος 2023	73.160,00	9.iii.1 Βελτίωση της ποιότητας ζωής των Ευάλωτων (μεταξύ των οποίων ΑΜΕΑ) και των Λοιπών Ομάδων του Πληθυσμού της Περιφέρειας.	ΕΚΤ	5.400.000,00	0,59%	9	9.iii	9 Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής.

A/A	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΙΔΟΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	ΟΡΙΣΤΙΚΗ/ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ / ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ Π/Υ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΕ ΔΔ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ		ΤΑΜΕΙΟ	Π/Υ Κ.Σ. ΕΙΔ. ΣΤΟΧΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗ Κ.Σ. Ε.Π.	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤ/ΤΗΤΑ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	
	ΑΝΑΔ ΕΔΒΜ και στα ΠΕΠ 2) Ανάπτυξης Υποστηρικτικών Δομών για την Ένταξη και Συμπερίληψη στην Εκπαίδευση των Μαθητών με Αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και δράσεων (ΕΠ 10.1 και 9.3)» (Οριζόντια Αξιολόγηση)															
14	Αξιολόγηση επιπτώσεων των Χωρικών Εργαλείων στην Ελλάδα 2014-2020 (Οριζόντια Αξιολόγηση)	Αξιολόγηση Επιπτώσεων	Επίπτωση	ΕΥΣΣΑΕ ΕΥΣΕΚΤ	-	Δεκέμβριος 2023	66.340,00		όλοι	ΕΤΠΑ-ΕΚΤ		100,00%	όλοι	όλες		
15	Οριζόντια αξιολόγηση των δράσεων Έξυπνης Εξειδίκευσης στα ΠΕΠ 2014-20 (Οριζόντια Αξιολόγηση)	Αξιολόγηση Επιπτώσεων	Επίπτωση	ΕΥΣΣΑΕ ΕΥΣΕΚΤ	--	Δεκέμβριος 2023	66.960,00			ΕΤΠΑ			1,2,3,8		1,2,3,8	
16	Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΠΕΠ Αττική 2014-2020	Αξιολόγηση εφαρμογής	Αποδοτικότητα - Αποτελεσματικότητα	Ε.Υ.Δ.Π. Περ. Αττικής	-	Δεκέμβριος 2023	24.800,00	-	όλοι	ΕΤΠΑ-ΕΚΤ		100,00%	όλοι	όλες	-	όλοι
							ΣΥΝΟΛΟ:	681.142,54€								

